

နန္ဒာသိန်းထွန်း

အရိမဒ္ဒနမှ တွေးမြင်ရန်တို့ ဝေပျံ့နေဆဲ

NYI SAY

[HTTP://MMTEASHOP.COM](http://mmteashop.com)

မှ

တင်ဆက်သည်

အရိမဒ္ဓနယ တွေးမြင်ရန်တို့ ဝေပျံ့နေဆဲ

နန္ဒာသိန်းဝံ

ဖြန့်ချိရေး

စိုးမိုးစာပေ

အမှတ် ၁၃၊ ၁၀၇လမ်း

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်

ရန်ကုန်မြို့

ဖုန်း - ၉၀၉၉၅

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၁၃၆/၉၅ (၃)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်- ၃၇၇/၉၅ (၆)

ပုံနှိပ်ခြင်း - ပထမအကြိမ် ၁၉၉၅၊ ဩဂုတ်လ

အုပ်ရေး-

တန်ဘိုး-

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ- နေသွေးဦး

ကွန်ပျူတာစာစီ- ရတနာ

ထုတ်ဝေသူ- ဦးမိုးကြည်

မိုးကြည်စာပေ

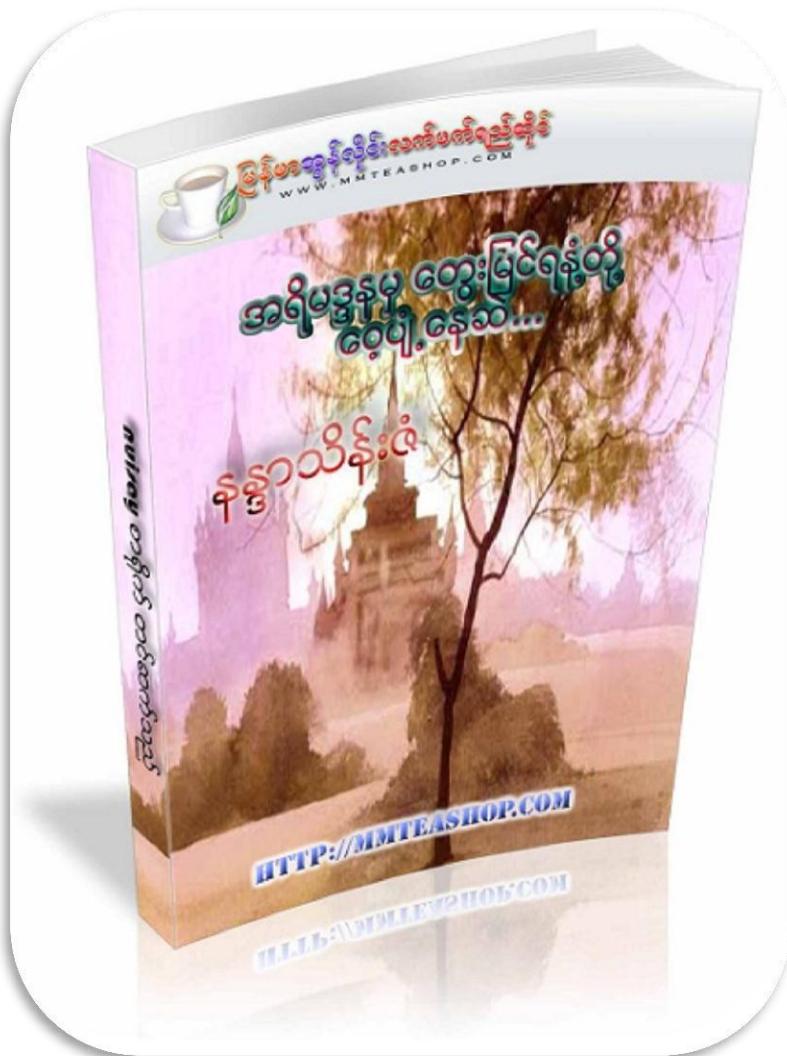
၄၈၇(က)၊ (၇) ရပ်ကွက်

ဖျာပုံလမ်း၊ ဒဂုံမြို့သစ်တောင်ပိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ - ဦးမြင့်သန်း (မြီ- ၀၄၉၀၁)

စံပယ်အောင်ဆက် ၁၃၊ ၁၀၇ လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ ရန်ကုန်မြို့

ဖြန့်ချိရေး- စိုးမိုးစာပေ

<http://mmteashop.com>

ထုတ်ဝေသူအမှာ...

ဤ "အရိမဒ္ဒနမှ တွေးမြင်ရန်တို့ ဝေပျံ့နေဆဲ" စာအုပ်တွင် ပါဝင်သော စာစုများသည် သရဖူ၊ စိန်ခြယ်၊ ဝါနီပြာ၊ ရနံ့သစ် အစရှိသော မဂ္ဂဇင်းနှင့် စာစောင်တို့တွင် ဆရာနန္ဒာသိန်းလဲ့ ရေးသားခဲ့သည့် စာစုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းစာစုများကို စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် ခွင့်ပြုသော ဆရာနန္ဒာသိန်းလဲ့အား လည်းကောင်း၊ မျက်နှာဖုံးပန်းချီနှင့် အတွင်းသရုပ်ဖော် ပန်းချီ ဒီဇိုင်းများ ရေးဆွဲပေးကြသော ပန်းချီနေသွေးဦးနှင့် ပန်းချီ ဖေညွန့်ဝေ ပန်းချီပိုးပိုး၊ ပန်းချီမေပွေးတို့အား လည်းကောင်း အထူးကျေးဇူး တင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ထုတ်ဝေသူ

မာတိကာ

စဉ်

၁။ ခြေ

၂။ လမ်း

၃။ ဖိနပ်

၄။ မွတ်သိပ်ခြင်း

၅။ ပြောင်းလဲခြင်းကို တန်ဆာဆင်ခြင်း

၆။ ကြမ္မာအကြောင်း မရိုးကောင်း

၇။ ခုံခိုင်မြဲမြဲ လူတို့ကြံသော်

၈။ လူတို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင်

၉။ ရှေ့ခရီးတွင်စေဖို့

၁၀။ အနီးအပါးမှ မခွာသော အတွေးအမြင်များ

၁၁။ အသိပညာကိုယ်ခံအား ကောင်းခဲ့ကြသူများ

၁၂။ ရတနာအညွန့် သင်္ကေတများ

၁၃။ ဝိသေသအမြင်များကို ခံစားခြင်း

၁၄။ အပြန်မဟုတ်သော အပြန်

၁၅။ သူချစ်ရှစ်ချပ်ကြာ

၁၆။ တန်ဖိုးမြင့် အနုပညာလက်ရာများတည်ရှိရာ

၁၇။ ငြိမ်းအေးခြင်း သန္တ

ခြေ

မွေရံကြီးမှ စုဠာမဏိဂူဘုရားသို့ ခရီးဆက်၊ ထိုမှ.. ဂူပြောက်ကြီးသို့ လျှောက်၊ ထိုမှတဆင့် မြစေတီပေါ်သို့ တက်၊ (ပြတိုက်တွင် ရောက်နေသော) မြစေတီကျောက်စာပါ အကြောင်းအရာတို့ အကြောင်း စဉ်းစားရင်း မနုဟာဂူဘုရားသို့ ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့သည်။

ပူပြင်းသော ရာသီ ဖြစ်၍ ကျွန်တော်အတွက်တော့ ပင်ပန်းသော ခရီးဖြစ်ပါသည်။

မနုဟာဘုရားအတွင်း... ရှေ့ဘက်က ထိုင်တော်မူ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကြီးများနှင့် တိုက်ခန်း ကျဉ်းကျပ်နေမှု အကြောင်းကို ထင်မြင်ချက်တွေ အမျိုးမျိုးပေးခဲ့ကြသည်။ တိုက်ခန်းနှင့် ဆင်းတုတော်ကြီးများကို မွန်းကျပ်နေအောင် တည်ဆောက်ထားခြင်းသည် ပုဂံတွင် မနုဟာမင်း စိတ်ကျဉ်းကျပ်စွာ နေရပုံကို ပေါ်လွင်စေသည် ဟုလည်း ထင်မြင်ချက် ပေးတတ်ကြသည်။ နေရာကို ကျဉ်းလိုက်ခြင်းဖြင့် ဆင်းတုတော်ကြီးများက ပို၍ အံ့သြဖွယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ် ဖြစ်လာသည်။ နေရာ (ဝါ) အာကာသကို ပြုပြင်တတ်ခြင်းသည် ပုဂံခေတ်က ဗိသုကာပညာရှင်တို့၏ ထူးခြားသော အနုပညာဆိုင်ရာ တီထွင်ချက်၊ စိတ်ကူးဆန်းသစ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ထင်မြင်ချက်ပေးကြသည်။

ဆင်းတုတော်ကြီးများကို ဖူးမြော်ရင်းက... မနုဟာကျောက်စာမှ စကားအချို့ကို မြင်ယောင်ကြားယောင် နေပါသည်။ ဂူဘုရား တည်ဆောက်ရန်အတွက် မနုဟာမင်းကြီးသည် မိမိ၏ ကျောက်မျက်ရွဲ့ လက်ဝတ်ရတနာကို ရောင်းချရာ ငွေအသပြာ လှည်းခြောက်စီးတိုက်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ယခု.... ထိုမနုဟာမင်းကြီး၏ လက်ဝတ်ရတနာသည် အဘယ်နေရာတွင် ရှိနေလေသနည်း။ မနုဟာမင်းကြီး ယခုအခါ အဘယ်ဘဝသို့ ရောက်နေလေသနည်း။ မနုဟာမင်းကြီးသည် ယခုအခါ သထုံကေလာသတောင်တွင် တောင်စောင့်နတ်ဖြစ်နေမည်ဟုဆိုသော အဆို မှန်နိုင်သလား။ သေပြီးလျှင် ဘဝတစ်ဖန် ရှိသေးသည်ဟု ဆိုသော အဆိုမှန်နိုင်သလား။ မှန်မမှန် အဘယ်သို့ သက်သေပြနိုင်သနည်း... စသည် စသည်အတွေးများက တစ်ခုပြီး တစ်ခု ကျွန်တော့်မှာ ဖြစ်လာသည်။

ဤအတွေးများနှင့် အတူ ဆင်းတုတော်ကြီးသုံးဆူ၏ နောက်ဘက်ရှိ လျောင်းတော်မူ ဆင်းတုတော်ကြီးရှိရာသို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်၏ အမြင်အာရုံကို ဦးစွာ ထိခိုက်လာခြင်းကတော့ လျောင်းတော်မူ ဆင်းတုတော်ကြီး၏ ခြေအစုံပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ စိတ်အာရုံမှာတော့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အစုံပင် ဖြစ်ပါသည်။

“ကရုဏာကရော- ကရုဏာတော်၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူထသော၊ ယောတထာဂတော- အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကရောပယာတံ- လက်တော်သို့ ရောက်ပြီးသော။ သုဓပ္ပဒံ- ချမ်းသာခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော၊ ပဒံ- နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဩသဇ္ဇ- စွန့်တော်မူ၍၊ ကလိသ္မ္မဝေ- ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဘဝေ- သံသရာတည်းဟူသော ဘဝ၌။ ကေဝလဒုက္ကရံ - စင်စစ်ပြုနိုင်ခဲ့လှသော စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး အစရှိသည်ကို၊ ကရံကရောန္တော- ပြုတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ပရတ္တံ- သူတစ်ပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို၊ အကာ- ပြုတော်မူလေပြီ။ တံတထာဂတံ- ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ- ငါသည်။ နမာမိ- ရှိခိုးပါ၏။”

အထက်ပါ ဘုရားရှိခိုးကို ကြားယောင်ရင်းမှ လျောင်းတော်မူ ဆင်းတုတော်ကြီး၏ ခြေအစုံ (ဝါ) ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အစုံကို အများသတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို သယ်ပိုးလျက် လျှောက်လှမ်းခဲ့သော ခြေတော်အစုံအဖြစ် ကျွန်တော်က မြင်ယောင်နေမိပါသည်။ မိမိဘက်က စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံခြင်းများစွာဖြင့် အများကောင်းကျိုးကို ရွက်ဆောင်သယ်ပိုးဖို့ လျှောက်လှမ်းလာသော ခြေတော်တို့ အဖြစ်ဖြင့်လည်း ကျွန်တော်က ခံစားနေမိပါသည်။

“တစ်နေ့ပြီး တစ်နေ့ ဖြတ်ကျော်၍ တစ်သွားတည်း သွားနေရသည့် ဘဝတစ်လျှောက်၌....

မသိမှားမှုတို့ကြောင့် ပြုမိမှား၊ ပြောမိမှားတို့ဖြင့် နောင်တအထွေထွေ၊ ပူပန်သောက အထွေထွေတို့ ဖြစ်ရခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်၌ ယုံမှားတွေဝေခြင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် အဆိုးကို အကောင်းထင်၊ ဒုက္ခကို သုခထင်လျက် စမ်းတဝါးဝါး လှမ်းလျှောက်နေရာမှ လမ်းလွဲ လျှောက်ကျရခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း၊

မဆုံမတွေ့ လိုသော်လည်း ကြုံတွေ့လာရတတ်သည့် မချစ်မနှစ်သက်သောသူ၊ မချစ်မနှစ်သက်သော အရာတို့နှင့် အတူတူ ခရီးဆက်ရခြင်းကြောင့် ရန်ငြိုး ဒေါသတို့ဖြင့် စိတ်ပင်ပန်း၊ ကိုယ်ပင်ပန်း ဖြစ်ရခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း၊ ချစ်သူခင်သူ မြတ်နိုးရသူ၊ ချစ်သောအရာ မြတ်နိုးသော အရာတို့နှင့် ကြည်သာရွှင်ပြီးလျက် ခရီးဆုံးတိုင် အတူတူသွား လိုသော်လည်း လမ်းခုလတ်၌ပင် အပြီးတိုင် ခွဲခွာနှုတ်ဆက်ခဲ့ရ၍ ကြေကြေမြည့်မြည့် ဆွေးဆွေးနှင့်နှင့် ဖြစ်ရခြင်းတို့မှ လည်းကောင်း၊

ရင်မဆိုင်လိုသော်လည်း ရင်ဆိုင်လာရမည့် အိုရခြင်း ဒုက္ခ၊ နာရခြင်း ဒုက္ခ၊ သေရခြင်း ဒုက္ခတို့မှ လည်းကောင်း လွန်မြောက်ရာ ခရီးလမ်းကို ပြည့်န်ရန် အလို့ငှာ....

ပြည့်န်ရန်အတွက် ဤလောကသို့ လှမ်းလျှောက်လာသော ခြေတော်တို့အနေဖြင့်လည်း ကျွန်တော်က မြင်ယောင်ခံစားနေပါသည်။

ရုပ်ကိုသာ အမှန်အရှိတရားအဖြစ် လက်ခံကြသော ရုပ်ဝါဒီတို့က စိတ်ကို ရုပ်၏ အရိပ်အယောင်အဖြစ် မှတ်ယူကြသည်။ စိတ်၏ ဖြစ်စဉ်ကို ဦးနှောက်၏ ဖြစ်စဉ်အဖြစ် မှတ်ယူတတ်ကြသည်။ ရုပ်ဝါဒီ အားလုံးသည် အတိတ်ဘဝရှိသည်ဟူသော အဆိုကို လက်မခံကြ။ သေလျှင် နောင်ဘဝရှိသည်ဟူသော အဆိုကို လက်မခံကြ။ ပြုသောကံတို့ အလျောက် အကောင်းအဆိုး ဘဝအမျိုးမျိုးတို့ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟူသော အဆိုကိုလည်း လက်မခံကြ။ သက်ဆိုင်ရာ ရုပ်သဘောတို့ ပေါင်းစည်းမှုကြောင့် “ ဤ ယခုဘဝ ” သည် ဖြစ်လာသည်။ ဤဘဝတစ်ခုသာလျှင် အကောင်းအဆိုး ကံအမျိုးမျိုးသည်လည်း ပြီးဆုံးပြတ်စဲသွားကြသည်ဟု ယူဆကြသည်။

အတ္တဝါဒကို လက်ခံသူ၊ စိတ်အခြေခံဝတ္ထုဖြစ်သည့် ဝိညာဉ်ကို အရှိတရားအဖြစ် လက်ခံသူတို့ကမူ သတ္တဝါတစ်ဦးဦးသေလျှင် ထိုသတ္တဝါထံမှ အတ္တ သို့မဟုတ် ဝိညာဉ်သည် အခြားခန္ဓာအသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ဝင်ရောက်ပြီး ဘဝအသစ် ထပ်၍ဖြစ်သည်။ ပြုခဲ့သော ကောင်းသောကံတို့ အလျောက် ကောင်းသောဘဝ၊ ပြုခဲ့သော မကောင်းသောကံတို့ အလျောက် မကောင်းသော ဘဝကို ရသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓကမူ ရုပ်ဝါဒီတို့၏ တစ်ဘဝသာ ရှိသည်ဟူသော အယူအဆကိုလည်း လက်မခံ၊ အတ္တဝါဒီတို့ကဲ့သို့ သတ္တဝါသေလျှင် အတ္တ သို့မဟုတ် ဝိညာဉ်က ထွက်ခွာသွားပြီး နောက်ခန္ဓာအသစ်၌ ဘဝသစ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သော ယုံကြည်မှုမျိုးကိုလည်း လက်မခံချေ။ သတ္တဝါသည် သေခါနီး ကာလ၌ မိမိပြုခဲ့သော ကံတို့ကြောင့်ပင် ထင်ပေါ်လာသော နိမိတ် တစ်မျိုးမျိုးကို အာရုံပြုနေခိုက် စုတိစိတ်ကျသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အကြားမရှိ “ကြား” မရှိဘဲ ဘဝတစ်ခု ဆက်၍ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့၏။

ဘဝကူးခြင်းကို သိပ္ပံပညာကလည်း လက်တွေ့စမ်းသပ် မပြနိုင်သေး။ စဉ်းစား၍လည်း ဘဝကူးပုံကို မသိမြင်နိုင်။ လူယောက်ျားဖြစ်သော ဖခင်ဘက်မှ အဖိုးမျိုး (စပါးမယ်တို့ဘူဇာ) နှင့် လူမိန်းမ ဖြစ်သော မိခင်၏ အမေမျိုးဥ (အိုဗမ်) တို့ ပေါင်းဆုံခြင်း၌ အခြားတစ်နေရာမှ သေလွန်လာသော သတ္တဝါက အဘယ်ကဲ့သို့ လူဖြစ်ဖို့ ဝင်ရောက်လာလေသနည်း။ ဝင်လာခြင်းကော... ဟုတ်ပါ၏လား။ “ဝင်သည်၊ ထွက်သည်” ဆိုသော အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရများသည် ဘဝကူးပြောင်းခြင်းကိစ္စ၌ အမှန်အကန် သုံးနှုန်းနိုင်သော ဝေါဟာရများမှ ဟုတ်ပါလေ၏လား။ သတ္တဝါ သေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်မှနေ၍ အတ္တ သို့မဟုတ် ဝိညာဉ်က ထွက်သွားခြင်းမျိုးကို ဗုဒ္ဓဝါဒ၌ ခက်မလဲ။ သေလျှင် ခန္ဓာမှ နေ၍ ဘာတစ်ခုမျှ ထွက်ခွာသွားသည် မဟုတ်။ ကြောင်းကျိုးဆက်၍သာ ဘဝတစ်ခု ဆက်၍ဖြစ်သွားခြင်းကိုသာ လက်ခံသော ဝါဒဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လက်ခံသော ဝါဒဖြစ်လျှင်... လောက်လမ်းသဖွယ် ဝိညာဉ်တွယ်ဟူသော အယူအဆကို ပစ်ပယ်ရမည် မဟုတ်ပါလား... စသည့်အတောမသတ် အတွေးများက ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ထွေးရှုပ်လျက်ရှိသည်။ “ရှုပ်ထွေးနေမှာပေါ့၊ တွေးနေတာကိုး၊ တွေးလို့ ရှုပ်နေတာ၊ တွေးခြင်းအားဖြင့် သံသရာရဲ့ သဘာဝ၊ ဘဝစဉ်ဆက်ဖြစ်ခြင်းရဲ့ သဘာဝကို မသိနိုင်ဘူး။ ဗုဒ္ဓညွှန်ပြသည့် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာနည်းကို လုံလောက်အောင် အားထုတ်မကြည့်ဘဲနှင့် ဗုဒ္ဓကဲ့သို့ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် အစရှိတဲ့ ဉာဏ်မျိုးတွေ မရဘဲနှင့်... ဘဝသံသရာ၏ သဘောသဘာဝ၊ ဘဝကူးခြင်းရဲ့ သဘောသဘာဝကို ဘယ်လိုမှ နားမလည်နိုင်ဘူး။ လုံလောက်တဲ့ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိနဲ့ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာကို အားထုတ်လို့ ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ်ကို သိနားလည်တဲ့ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အဆင့်အထိ ရောက်မယ်ဆိုရင် ဘဝကူးတဲ့ပြဿနာကို အတော်အတန် နားလည်နိုင်မယ်” ဟူသော ဗုဒ္ဓဝါဒီ သုတေသီတို့၏ သတိပေးစကားကို ကြားယောင်ပါသည်။

“ဘဝသံသရာသည် ရှိသည်ဆိုလျှင်... ” ဟူသော အတွေးသံစဉ်နှင့်အတူ... ထိုသံသရာခရီး၌ အများကောင်းကျိုးကို ထူးထူးခြားခြား သယ်ပိုးရွက်ဆောင်ခြင်း မရှိဘဲ လျှောက်လှမ်းခဲ့သော ကျွန်တော့်ခြေလှမ်းများကို မြင်မိနေပါသည်။ ထိုသံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင်လည်း မကြိုးစားအားမထုတ်ဘဲ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေလွန်ခြင်း၊ ငိုခြင်း၊ ရှိုက်ခြင်း၊ မောဟိုက်နွမ်းနယ်ခြင်းတို့ကြား၌ မျှော်လင့်ချက်များ တွယ်တာမှုများဖြင့် သံသရာရှည်သရွေ့ လျှောက်မည့်ဟန်ပြင်နေသည့် ကျွန်တော့် ခြေတို့ကို မြင်လျက်လည်း ရှိပါသည်။ မရွေ့မတွက်နိုင်သော ခြေပေါင်းများစွာကို မြင်လိုက်ရာမှ မဖော်ပြတတ်သော ထိတ်လန့်မှု တစ်ရပ်က ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ကျွန်တော်က လျောင်းတော်မူ ဆင်းတုတော်ကြီး၏ ခြေအစုံကို ရိုသေစွာဖြင့် ဦးညွတ်ရှိခိုးလိုက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ခြေတော်တို့သည် အများကောင်းကျိုးကို အစွမ်းကုန်ရွက်သယ်ပိုးဖို့ လျှောက်လှမ်းခဲ့သော ခြေတော်တို့ဖြင့်ကြသည်တကား။ အများကောင်းကျိုးကို အကောင်းဆုံး ရွက်သည်ပိုးပြီး၍ ဘယ်အခါမှ သံသရာခရီးကို နောက်ထပ်တစ်ဖန် မလျှောက်လှမ်းတော့သော ခြေတော်များလည်း ဖြစ်ကြပေသည်တကား...။

နေအတန်ညိုပြီဖြစ်၍ မနုဟာဂူဘုရားမှ ကျွန်တော်တည်းခိုရာနေရာသို့ လျှောက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ခြေလှမ်းများကို အချည်းနှီး ခြေလှမ်းများ မဖြစ်အောင် သတိထား၍ လျှောက်နေမိပါသည်။ ။

လမ်း

ထိုနေ့ညက ကျွန်တော်တို့ ပုဂံညောင်ဦးလေ့လာရေးအဖွဲ့ သ/မ ဟိုတယ်တွင် တည်းခိုကြသည်။

ပုဂံတစ်ဝိုက်ရှိ ဂူဘုရားများ၊ စေတီများကို တစ်နေ့ကုန် လေ့လာခဲ့သော်လည်း ပင်ပန်းသည်ဟု မထင်ကြ၊ ညရောက်တော့.. ပါးလွှာလွန်းလှသည်ဟု ထင်ရသော လရောင်အောက် တည်းခိုဆောင်၏ ရှေ့လွင်ပြင်ပြန့်တွင် ထိုင်ကြရင်း စကားကောင်းနေကြပြန်သည်။

စကားဝိုင်း၌ ပဓာနအားဖြင့် ပြောနေသော အကြောင်းအရာမှာ ပုဂံညောင်ဦး တစ်ဝိုက်ရှိ ဂူလိုဏ်ဘုရား စေတီများကို အနုပညာ ဒဿနရှုထောင့်မှ လေ့လာပုံ လေ့လာနည်းအကြောင်း ဖြစ်သည်။

ညဉ့်နက်လာသောအခါ၌ စကားဝိုင်း၏ အကြောင်းအရာက “ပရလောက” နှင့် ဆိုင်သော အကြောင်းအရာသို့ ပြောင်းသွားသည်။ ပရလောကရှိသည်ဟု အခိုင်အမာပြောနေသူမှာ ပုဂံပြတိုက်ဝင်းအတွင်းရှိ နေအိမ်မှ ကျွန်တော်တို့ထံသို့ တကူးတက လာ၍ စကားဝိုင်းဖွဲ့သူ သုတေသနအရာရှိ ဦးဝိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဦးဝိုင်းက ပြောပါသည်။ တစ်ည၌ ... မိတ်ဆွေတစ်ဦးနှင့် သူ စကားပြောနေသည်။ စကားပြောနေသည်မှာ သန်းခေါင်ပင် ကျော်သွားသည်။ သူတို့ ၂ဦး ထိုသို့ စကားပြောနေခိုက် .. လူအုပ်ကြီး တစ်အုပ်၏ အသံကို ကြားကြရသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် လှည်းမောင်းသံ၊ နွားငေါက်သံ၊ နွားခြုံသံများ၊ ချိုင့်ထဲသို့ လှည်းဘီကျသည့်အသံ၊ ခွေးဟောင်းသံ၊ ကလေးငယ်တစ်ဦး ဟစ်အော်ငိုလိုက်သည့် အသံ၊ တစ်ဦးက တစ်ဦးကို လှမ်း၍ ခေါ်လိုက်သည့် အသံများကိုလည်း ကြားရသည်။ ပထမတွင်.. ပွဲခင်းမှ ပြန်လာကြသောသူများဖြစ်ကြလိမ့်မည်ဟူသော အတွေးဖြင့် သူတို့ ၂ ဦး စကားဆက်ပြောမြဲ ပြောနေကြသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ ၂ဦးလုံး တစ်ပြိုင်နက်လိုလို သတိရ၍ “ဒီည ဘယ်မှာမှ ပွဲမရှိပါဘူး” ဟု ပြောလိုက်မိကြသည်။ ထိုသို့ ပြောလိုက်ခြင်းနှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် လူအုပ်ကြီးဒ အသံများ ရုတ်တရက် တိတ်ဆိတ်ပျောက်ကွယ် သွားသည်။

“ချက်ချင်းပဲ အပြင်ကို ထွက်ကြည့်တယ်။ မြင်နိုင်လောက်တဲ့ လရောင်နဲ့ မီးရောင်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ... လူအုပ်ကြီးရဲ့ အရိပ်အရောင်ကိုတောင် မမြင်ရဘူး၊ ဘာသံဆို ဘာသံမှလည်း မကြားရတော့ဘူး” ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် သူက “အဲဒီအုပ်စုကြီးဟာ လူတွေမဖြစ်နိုင်ဘူး။ “ကျတ်” လို့ခေါ်တဲ့ ပရလောကသားတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်” ဟု ပြောပါသည်။

ဦးဝိုင်း၏ စကားကို ထောက်ခံသည့် အနေဖြင့် စကားဝိုင်းထဲမှ တစ်ဦးသော သူက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မဖြစ်မီက နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦး ရေးခဲ့သည်ဆိုသော မှတ်တမ်းတစ်ခုအကြောင်းကို ပြောပြသည်။ ထိုနိုင်ငံခြားသားသည် နောက်လိုက်မြန်မာအဖော်တစ်ဦးနှင့် ခရီးတစ်ခုမှအပြန် လမ်းတွင် မိုးချုပ်သွားသည်။ နီးရာရွာတစ်ရွာသို့ ဝင်၍ ရပ်နားမည်ဟု ကြံစည်နေခိုက် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် မီးရောင်များကို မြင်ရသည်။ ထိုမီးရောင်များရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်သွားသော အခါ ပွဲခင်းတစ်ခုဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရှည်လျားသော ပွဲဈေးတန်းကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုနိုင်ငံခြားသားနှင့် အဖော်သည် ပွဲဈေးတန်းမှ စားစရာအချို့ကို ဝယ်ယူစားသောက်ကြပြီးနောက် ပွဲခင်းရှိရာသို့ သွားကြသည်။ ထို့နောက်ပွဲကြည့် ပရိသတ်တို့၏ နောက်ဘက်၌ အခန့်သင့် တွေ့ရသော အခင်းတစ်ခုပေါ်တွင် ထိုင်၍ ပွဲကြည့်ကြသည်။ ကြည့်နေရင်းက အလွန်အိပ်ချင်လာသောကြောင့် ၂ဦးစလုံး လဲ၍ အိပ်မိကြသည်။

သူတို့နှစ်ဦး အိပ်ပျော်ရာမှ နီးလာသောအခါ မိုးစင်စင်လင်းလျက်ရှိပြီး ဖြစ်သည်။ သူတို့ အံ့သြရသည်မှာ သူတို့ အိပ်ခဲ့ကြခြင်းသည် ပွဲခင်း၌ မဟုတ်ဘဲ ရွာနှင့် အလွန်ဝေးသော ရိတ်သိမ်းပြီးစ လယ်ကွင်းထဲက ရိုးပြတ်များကြားတွင် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့ အောက်၌ မည်သည့်အခင်းကိုမျှလည်း မတွေ့ရ။ ညက ပွဲခင်း၏ အရိပ်လက္ခဏာများကိုလည်း တစ်ခုမျှ မတွေ့ရ။ လယ်ကွင်းထဲရှိ ရိုးပြတ်များသည် ညက လူအများ ထိုင်၍ ပွဲကြည့်ခဲ့ကြသောကြောင့် လဲနေကြရမည် ဖြစ်ပါလျက် သူတို့ နီး၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ ရိုးပြတ်များသည် အထိအခိုက်အလဲအယိုင်မရှိဘဲ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ပင် ရှိနေကြသည်။ လူအများထိုင်ခဲ့ကြသည့် နိမိတ်လက္ခဏာ တစ်ခုမျှ မမြင်ရ။ ထို့ပြင် ပွဲဈေးတန်းရှည်နေရာ၌လည်း ပြာကြွင်းပြာကျန်၊ ထင်းကြွင်းထင်းကျန်ဆို၍လည်း ဘာတစ်ခုမျှ မကျန်ရစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ဟု ဆိုသည်။

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက်၌ .. ထိုသူ ၂ဦးသည် ကျတ်များစုဝေးကျင်းပသည့် ပွဲခင်းထဲသို့ အမှတ်မထင်ရောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သူကထင်မြင်ချက် ပေးနေပါသည်။

“ကျတ်” များအကြောင်းပြီးသောအခါ ဥစ္စာစောင့်များ အကြောင်းသို့ စကားဆက်နေကြပြန်သည်။ ထို့နောက်...

စကားပိုင်း၌ ကျတ်များ၊ ဥစ္စာစောင့်များ၊ သရဲတစ္ဆေများ၊ ရုက္ခစိုးများ၊ နတ်ဗြဟ္မာများ စသည့် ပရလောကသားတို့၏ ခန္ဓာများသည် မည်ကဲ့သို့သော ရုပ်သဘောများဖြင့် တည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းထားသော ခန္ဓာများဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ဆွေးနွေးနေကြပြန်သည်။

စကားပိုင်းထဲမှ တစ်ဦးသောသူက ပရလောကသားတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်များ၏ ရုပ်သဘာဝကို ပြောပြရန်အတွက် ကာလ အာကာသ Time- space အကြောင်းကို ရှင်းလင်းလျက်ရှိပါသည်။ သူက အချိန်(သို့မဟုတ်) ကာလနှင့် နေရာ (သို့မဟုတ်) အာကာသတို့ကို ရုပ်၏ တည်နေပုံများ Time and Space forms of the existence of matter အဖြစ် ရှင်းပြနေသည်။ ရုပ်ဟု ဆိုလိုက်လျှင်ပင် ထိုရုပ်၏ ဖြစ်တည်နေမှုပုံသည် ပါပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုဖြစ်တည်နေမှုပုံသည် အာကာသပင်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ဟုဆိုလိုက်လျှင်ပင် ထိုရုပ်၌ ပြောင်းလဲခြင်း သဘောသည် ပါပြီးဖြစ်သည်။ ထိုပြောင်းလဲ ခြင်းသည်ပင် အချိန်သို့မဟုတ် ကာလကို ဆိုလိုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောင်းလဲခြင်းတည်းဟူသော ကာလသည်ပင် ရုပ်၏ ဖြစ်တည်နေပုံဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကာလ- အာကာသသည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ခွဲခြားမရသော ရုပ်၏ တည်နေပုံများဖြစ်သည်။

သူက ဆက်၍ လူသတ္တဝါများ၊ တိရိစ္ဆာန်များ၏ ခန္ဓာကိုယ်တို့သည် ရုပ်ကြမ်း Gross matter များဖြင့် ဖွဲ့စည်းနေသော ခန္ဓာများဖြစ်ကြ၍ နတ်၊ ဗြဟ္မာအစရှိသော ပရလောကသားတို့၏ ခန္ဓာတို့မှာ အလွန်အလွန် သိမ်မွေ့သော ရုပ်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော ခန္ဓာများ ဖြစ်နိုင်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရုပ်ကြမ်းတို့၏ တည်နေပုံဖြစ်သော ကာလ- အာကာသတို့နှင့် ပရလောကသားတို့၏ အလွန်သိမ်မွေ့သော ရုပ်တို့၏ တည်နေပုံ ဖြစ်သည့်- ကာလ အာကာသတို့သည် ခြားနားကြမည် ဖြစ်သည်။ ကာလ အာကာသတို့သည် အမျိုးမျိုးရှိနိုင်ကြသည်။ ရုပ်ကြမ်းတို့၏ တည်နေပုံ ကာလ အာကာသတို့ အတွင်း၌ အဆင့်ဆင့် သိမ်မွေ့သွားသော ရုပ်တို့၏ တည်နေပုံ ကာလ အာကာသများသည်လည်း အဆင့်ဆင့် အထပ်ထပ် ရှိနေ ဖြစ်နေနိုင်ကြသည်။ ရုပ်ကြမ်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းနေသော ခန္ဓာပိုင်ရှင် သတ္တဝါတို့၏ လောက၌ပင် သိမ်မွေ့သောရုပ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းနေသော ခန္ဓာပိုင်ရှင် ပရလောကမျိုးစုံ၏ လောကသားတို့သည်လည်း ရှိနေဖြစ်နေကြပေလိမ့်မည်ဟု သူက တွေ့ဆုံပြနေသည်။ သူက ဆက်၍ ကြမ်းသော ရုပ်ခန္ဓာ၊ သိမ်မွေ့သော ရုပ်ခန္ဓာတို့ဖြင့် လောကသားမျိုးစုံ ဖြစ်ကြရခြင်းသည် ထိုလောကသားတို့ ပြုခဲ့သော ကံစွမ်းအင်ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ပြုခဲ့သောကံတို့အလျောက် လောကသားတစ်ဦးဦး သေဆုံးခါနီး၌ သက်ဆိုင်ရာ

နိမိတ်များထင်ပေါ်၍ ထိုနိမိတ်တို့ကို စွဲလမ်းမှုဖြစ်ခြင်းတို့ အလျောက်ပင် ခန္ဓာအမျိုးမျိုးဖြင့် လောကသား အမျိုးမျိုးဖြစ်ရသည်ဟု သူကဆိုသည်။ ကံစွမ်းအင်တို့၏ သဘာဝ၊ ကံကြောင့် ထင်ပေါ်သော နိမိတ်တို့၏ သဘောတို့ကိုမူ လက်ရှိ သိပ္ပံနည်းတို့ဖြင့် စမ်းသပ်၍ မရနိုင်ဟုလည်း သူက အခိုင်အမာ ပြောနေပြန်သည်။ သူပြောပြနေသော အယူအဆ အဆိုအမိန့်များသည် တက္ကိက Metaphysics သဘောများဖြင့်၍ လက်ခံရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို စကားဝိုင်းထဲမှ တစ်ဦးက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်သည်။ ထိုသို့ ဝေဖန်ပြီးနောက် သူ၏ ဝေဖန်ချက်ကို ထောက်ခံသူ ရှိလာလေမလား ဟူသော သဘောဖြင့် စကားကို ခဏ ရပ်ထားသည်။ ဤတွင် အခြားသူတစ်ဦးက...

“ရှင်အရဟံထေရ်မြတ်နဲ့ အနော်ရထာမင်းကြီးတို့ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာဟာ ကျွန်တော်တို့ ပုဂံမှာ ထွန်းတောက်ခဲ့တယ်ဗျ။ ထေရဝါဒ စာပေပိဋကတ်တွေထဲမှာ ပရလောကရှိတဲ့ အကြောင်း၊ ပရလောကကို မြင်တွေ့နိုင်တဲ့ နည်းနိဿယတွေ ရှိတဲ့အကြောင်း ဖော်ပြထားတာတွေရှိတယ်။ ဒီတော့ အတွေးအဆတွေနဲ့ ငြင်းခုံနေမယ့်အစား အဲဒီနည်း နိဿယတွေအတိုင်း လက်တွေ့ အားထုတ်ကြည့်ဖို့ သင့်တယ်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ ဗောဓိပင်အောက်မှာ အာသဝက္ခယဉာဏ်ရဖို့ အားထုတ်နေဆဲမှာ ပရလောကသားတွေကို မြင်တဲ့အကြောင်း ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တဲ့အခါမှာ ပြန်ပြောပြတာတွေ ဖြစ်မှာပဲ” ဟု ဝင်၍ ပြောပါသည်။ ထိုအခါ စကားဝိုင်း၌ အနည်းဆုံးပြော၍ အဆိတ်ငြိမ်ဆုံး နားထောင်နေသူ တစ်ဦးက လှုပ်ရှားလာပြီးနောက် “ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကို ဘဝ သင်ခန်းစာပေးမည့် ပရလောကသားပြိတ္တာတစ်ယောက် အကြောင်းကိုတော့ သိထိုက်တယ်” ဟု ဆိုကာ အောက်ပါကဲ့သို့ ပြောပြပါသည်။

“ကဿပ မြတ်စွာဘုရားရှင် လက်ထက်တုန်းက အင်မတန်ကြီးပွားလို ချမ်းသာလိုတဲ့ လယ်သမားတစ်ဦးရှိတယ်။ ကြီးပွားတို့တက်ရေးကို လိုလားသူဆိုတော့ အင်မတန်အလုပ်ကြီးစားပြီး လုပ်ဆောင်တတ်တဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ တစ်နေ့မှာ ဒီလယ်သမားရဲ့ မိတ်ဆွေတွေဟာ လှူဖွယ်ဝတ္ထုတွေ ပန်းနဲ့သာတွေ သယ်ဆောင်ပြီးတော့ ကဿပမြတ်စွာဘုရားထံ တရားနာလိုက်ခဲ့ဖို့ အတင်း ခေါ်ကြတယ်။ စီးပွားရေးသမား ကြီးပွားရေးသမားဆိုတော့ ဒီလိုခေါ်တာကိုပဲ စိတ်ဆိုးဒေါသဖြစ်တယ်။ သူ့ကို တရားနာ ခေါ်ခြင်းဟာ သူ့ကို တမင်သက်သက် အလုပ်ချိန်ပျက်အောင် လုပ်တယ်လို့ ထင်နေတယ်နဲ့ တူပါတယ်။ ဒါနဲ့.. သူက ခေါ်တဲ့သူတွေကို “တရားလိုက်နာပေးမယ့် မင်းတို့ ဘုရားက ငါ့ကို မကယ်ဘူး၊ ငါ့လယ်ကို သူ ကူပြီး ထွန်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ငါ့လယ်ကို ငါသာ ထွန်ရမှာ၊ စီးပွားပျက်မယ့် တရားကို ငါလိုက်မနာနိုင်ဘူး” လို့ ပြောလွှတ်တယ်။ အဲဒီလို ကဿပဘုရားကို ဝစီကံနဲ့ ပြစ်မှာ ပြောဆိုလိုက်လို့ သေတဲ့အခါ ကျောက်ကမ်းပါးယံမှာ သံထွန်သွား၊ သံထွန်တုံး၊ သံကြိမ်လုံးနဲ့ ... နွားနှစ်ကောင်ကလည်း တကယ့်နွား မဟုတ်တဲ့ သူ့စိတ်ထင် နွားတွေနဲ့ လယ်ထွန်နေရတဲ့ ပြိတ္တာဖြစ်သွားတယ်တဲ့ဗျ။ အဲဒီ ပြိတ္တာဟာ ကျောက်ကမ်းပါးယံကြီးကို လယ်ထွန်နေတာဆိုတော့ တွေးကြည့်ပေါ့ဗျာ။ ဘာမှ မစိုက်ရ မပျိုးရ၊ ဘာစားစရာမှလည်း မရ၊ အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ်နဲ့ ပါးစပ်ကလည်း တဟီးဟီးနဲ့ ထွန်ပြီးရင်း ထွန်ရင်း၊ ထွန်နေလိုက်ရတာ ဘယ်လောက်ကြာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဘုရားတောင် ပွင့်တဲ့ အချိန်ထိတဲ့။ ကဿပ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ ကြားမှာ ဘယ်လောက် နှစ်ကာလတွေ ကြာမယ်ဆိုတာ... မှန်းကြည့်တော့ပေါ့ဗျာ။ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ နှစ်တွေ ဖြစ်မှာပါ။

“တစ်နေ့မှာ... ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရဟန်းတော် သုံးကျိပ်ဟာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ... ဘုရားအဖြစ်ရောက်တော်မူရာ မဟာဗောဓိကို ဖူးမျှော်ချင်လို့ ခရီးထွက်အလာမှာ... မျက်စိလည် လမ်းပျောက်ဖြစ်ပြီး သုံးလေးရက်လောက် ဆွမ်းမစားရဘဲ တဝဲလည်လည်ဖြစ်နေကြတယ်။ မကြာခင် ခုနပြောတဲ့ လယ်ထွန်နေတဲ့ ပြိတ္တာကြီးရဲ့ အနီးအပါးကို ရောက်လာတယ်။ ရဟန်းတွေကလည်း ပြိတ္တာလယ်သမားကို သာမန်လူတစ်ဦးပဲလို့ ထင်ပြီး “လယ်ထွန်နေတဲ့ ဒါယကာ... ငါတို့ ရဟန်းတွေ လမ်းမှားလို့

မသွားတတ် မလာတတ်ဖြစ်ပြီး ဆွမ်းငတ်နေတာ သုံး လေးရက် ရှိနေပြီ။ အဲဒါ မဟာဗောဓိကို ဘယ်ကသွားရတယ်ဆိုတာ သိရင် လမ်းပြပါ” လို့ ပြောတယ်။ ဒီအခါမှာ လယ်သမား ပြိတ္တာက “အရှင်ဘုရားတို့ လမ်းမှားကြတာက ကြာမှ မကြာသေးဘဲ၊ တပည့်တော် လမ်းလွဲခဲ့တာကတော့ ကဿပဘုရား လက်ထက် ကတည်းက ပါပဲ။ အရှင်ဘုရားတို့... အရှင်ဘုရားတို့ လမ်းမှန်ကို သိရင်လည်း တပည့်တော်ကို ပြတော်မူခဲ့ကြပါ” လို့ ပြန်ပြောတယ်တဲ့ဗျ...။

“တကယ်တော့... ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာလည်း လမ်းလွဲပြီး သံသရာဝင်ပါကြီးထဲမှာ ... ဘဝ ဝင်ပါကြီးထဲမှာ တဝဲလည် ဖြစ်နေကြတာပါဗျာ။ လမ်းမှန်ကို လျှောက်ပြီး ထွက်ပေါက်အမှန်ကို မတွေ့လို့ ဒီနေရာ ဒီနေရာတွေဆီပဲ ထပ်ထပ် ရောက်နေတာ- လူထပ်ဖြစ်လိုက် တိရစ္ဆာန်ထပ်ဖြစ်လိုက်၊ ပရလောကသား ထပ်ဖြစ်လိုက်နဲ့ တဝဲလည်ကြီးပါဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ထွက်လမ်း ပျောက်ခဲ့တဲ့သူတွေဗျ။ လမ်းချော်ခဲ့ကြတဲ့သူတွေဗျ။ လမ်းမှားနေဆဲ ရှိတဲ့ သူတွေဗျ... ထွက်ပေါက်ကို မရောက်နိုင်တဲ့ လူတွေပေါ့ဗျာ” ဟု သူက ဆိုသည်။

သူ့စကားသံ၌ ဝမ်းနည်းသံများပင် ပါနေသည်ဟု ထင်ရသည်။ သူက သူ့စကားကို ခေတ္တရပ်နေပြီးမှ ဆက်၍-

“ကျွန်တော်တစ်ခု တွေးမိတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ဟော့ဒီ ပုဂံတစ်ဝိုက်က တရားအားထုတ်ရာ လိုက်ဂူတွေ၊ ပြီးတော့ ... စေတီပုထိုးတွေ၊ ကျောက်စာတိုင်တွေဟာ ဘဝဝင်ပါထဲက ထွက်ရပ်လမ်းကို ပြညွှန်နေတဲ့ အမှတ်အသားတွေလို့ ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ထင်ပါတယ် ခင်ဗျားတို့ဟာ လမ်းမှန်ကို ပြညွှန်ထားတာတွေ ရှိပေမယ့် အဲဒီလမ်းကို မလျှောက်ချင်ကြတဲ့ သူတွေပါ။ မလျှောက်ချင်ကြသေးတဲ့ သူတွေပါဗျာ” ဟု ဆိုကာ သူက ကျွန်တော်တို့၏ မျက်နှာများကို လိုက်၍ ကြည့်နေပါသည်။ သူ့အကြည့်က မာကျောနေသည်ကို မြင်ယောင်လျက်ပင် ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့က အရိုက်ခံရသော ကျောင်းသားငယ်များပမာ ဆိတ်ငြိမ်နေခဲ့ကြသည်။ ညဉ့်နက်သည်ထက် နက်လာပြီဖြစ်၍ စကားဝိုင်းကို သိမ်းကြပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ထံ လာ၍ စကားဝိုင်းဖွဲ့သူ ဦးဝိုင်းအား သူနေထိုင်ရာ ပုဂံပြတိုက် ဝင်းအတွင်းရှိ နေအိမ်သို့ လိုက်၍ ပို့ကြပါသည်။

အပြန်လမ်းတစ်လျှောက် ကျွန်တော်တို့က ဆိတ်ငြိမ်စွာဖြင့် လှမ်းလျှောက်နေကြသည်။ လျှောက်လှမ်းနေသော ကျွန်တော်၏ ခြေလှမ်းများသည် တဝဲလည်လမ်းကြောင်းကြီးကိုပင် လျှောက်ဦးမည့် ခြေလှမ်းများ ဖြစ်နေလေမည်လားဟု ကျွန်တော်က ကြောင့်ကြမှုတွေ ဖြစ်လာပါသည်။ ထွက်လမ်းကို ညွှန်ပြနေသော အမှန်အသားဆိုသည်များကို မြင်လေမည်လားဟု ဟိုသည် ကျွန်တော်လှမ်း၍ ကြည့်သည်။

ပါးလွှာလွန်းသည့် လရောင်အောင်၌ ထီးထီးမတ်မတ်ရှိနေသည့် “ကန်တော့ပလ္လင်” ကို မြင်တွေ့ရသည်ကိုတော့ အမှတ်ရနေပါသည်။ ။

ဖိနပ်

ထိုနေ့က... မင်္ဂလာစေတီတော်၏ ပစ္စယာသုံးဆင့်နှင့် စေတီအခြေ ပတ်လည်တွင်ရှိသော ပုဂံခေတ် စဉ်သုတ်ရုပ်ချပ်များကို ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေများက စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် လေ့လာနေကြသည်။ ရုပ်ချပ်များမှာ ၅၅၀ ဇာတ်နိပါတ်မှ ဇာတ်ကွက်များကို သရုပ်ဖော်ထားသော ရုပ်ချပ်များဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကွက်ကို ဖော်ပြရာ၌ ရသမြောက်အောင် မည်ကဲ့သို့ ဖွဲ့စည်းမှုပြုထားပုံ၊ ဇာတ်ကွက်ရွေးရာ၌ ကျွမ်းကျင်စွာ ရွေးတတ်ပုံတို့ အကြောင်းကို သုတေသန အရာရှိ ဦးဝိုင်းက ရှင်းပြနေသည်။

စေတီကြီးသည် အုတ်ခုံးပေါ်တွင် အကွက်များ၊ အချိုင့်များ ပြုလုပ်လျက် စဉ်သုတ်ရုပ်ချပ်များ ကပ်ထားခဲ့ဟန်ရှိသည်။ ယခုအခါ၌ ရုပ်ချပ် အနည်းငယ်သာ ကျန်တော့သည်။ ဦးဝိုင်းက.. ထိုရုပ်ချပ်၌ ပါသော အကြောင်းအရာများမှာ ဇာတ်ရုပ်ချပ်များမှာကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ဘီလူး၊ နတ်စသည်တို့၏ ရုပ်ပုံများသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ စေတီကြီးမှ ရုပ်ချပ်များစွာသည် ပျောက်ဆုံးခဲ့ရာ ယခုအခါ မည်သည့်အရပ်တွင် ရှိနေနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ပြောပြနေသည်။ ဦးဝိုင်း ပြောပြနေသည်ကို နားထောင်နေရာမှ... နွမ်းနယ်ပင်ပန်းစွာဖြင့် ကျွန်တော်လျှောက်ဝင်လာခဲ့သော လမ်းကို ပြန်၍ ငေးကြည့်သည်။ ငေးကြည့်ရင်းက ဖိနပ်အကြောင်းကို တွေးမနေသည်။

၁၂၇၁ ခုနှစ်လောက်က ဤ မင်္ဂလာစေတီကြီးကို တည်ထားကိုးကွယ်သော နရသီဟပတေ့ မင်းထံသို့ ကူဗလိုင်ခန့်က (ယူနန်မှ တစ်ဆင့် ပုဂံသို့) သံများ စေလွှတ်၍ အနော်ရထာမင်းလက်ထက်ကကဲ့သို့ ရွှေပန်းခိုင် ငွေပန်းခိုင် စသည့် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ဆက်သရန် ပြောလာသည်။ နရသီဟပတေ့မင်းက အတွေ့မခံသောကြောင့် သံအဖွဲ့ ပြန်သွားကြရသည်။

၁၂၇၃ ခုနှစ်တွင် တစ်ဖန် ကူဗလိုင်ခန့်က သံအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို နရသီဟပတေ့ထံ စေလွှတ်ပြန်သည်။ သံတို့က ဖိနပ်မချွတ်ဘဲ ဝင်သည်ကို နရသီဟပတေ့က အမျက်ထွက်ပြီး သံအားလုံးကို ကွက်မျက်ပစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

နရသီဟပတေ့မင်း လက်ထက်က ဖိနပ်အကြောင်းမှ သာယာဝတီမင်း၏ သား ပုဂံမင်းလက်ထက်က အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ဆက်ဆံရေး၌ တစ်စွန်းတစ်စပါနေသော ဖိနပ်အကြောင်းသို့ စိတ်က ရောက်သွားသည်။ ထိုပုဂံမင်းလက်ထက်တွင် မြန်မာနှင့် အင်္ဂလိပ်ဆက်ဆံရေးသည် တင်းမာလာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့နေ ဟံသာဝတီဝန်ကြီး ဦးအုပ်က အင်္ဂလိပ် သင်္ဘောကက်ပတိန်များ ဖြစ်ကြသော လူးဝစ်စ် Lewis နှင့် ရှက်ပစ် Shepherd တို့ကို ဒဏ်ငွေ ရိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အင်္ဂလိပ်ဘက်က မကျေမနပ်ဖြစ်နေသည်။ ရန်ကုန်ရှိ အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်များကို မြန်မာတို့က ညှင်းပမ်း နှိပ်စက်သည်ဟုလည်း စွပ်စွဲကြသည်။ ထိုကြောင့် အင်္ဂလိပ်တို့ နစ်နာရသော အချက်များကို ကျေနပ်အောင် ဆောင်ရွက်၍ လျော်ကြေးငွေ (၉၀၀၀) ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံချုပ်က ကိုမိုဒိုလမ်းဘတ် Commodore Lambert ကို စစ်သင်္ဘော ၆ စင်းနှင့် ရန်ကုန်သို့ စေလွှတ်တောင်းဆိုသည်။ မြန်မာအစိုးရက ဦးအုပ်ကို ပြန်ခေါ်၍ ၎င်း၏ နေရာ၌ ရွှေတောင်မြို့ဝန် ဦးဖုံကို ခန့်ထားပြီး အင်္ဂလိပ်တို့ တောင်းဆိုချက်ကို ကျေနပ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားထားသည်ဟု ဆိုသည်။

ကိုမိုဒိုလမ်းဘတ်က ၎င်း၏ အောက်ခံဗိုလ်ငယ်တစ်ဦးနှင့် အမေရိကန်ဆရာ မစ္စတာ ကင်းကိတ် Mr. Kincaid တို့ကို မြို့ဝန်ထံ စေလွှတ်သည်။ စေလွှတ်လိုက်သူတို့သည် မြို့ဝန်မင်း၏ ဝင်းအတွင်းသို့ မြင်းပေါ်က မဆင်း၊ ဖိနပ်မချွတ်ဘဲ ဝင်သည်ကို မြန်မာတို့က တားမြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ တားမြစ်သည်ကို

မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး ပြန်သွားသူများ... ထို့နောက် ဖြစ်လာသော အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲ အခြေအနေများကို မြင်ယောင်ကြည့်ရင်း... ကျွန်တော်က မင်္ဂလာစေတီကြီး၏ အရှေ့မြောက်ထောင့်ဘက်ရှိ အုတ်ကျောင်းကြီးရှိရာသို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။

အုတ်ကျောင်းကြီးကို ကြည့်နေရင်းက... ကျောင်းမြေပေါ်တွင် ဖိနပ်စီးသောကြောင့် ခြေတို့ကို ဓားခွဲခံရသည်ဟု ဆိုသော ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏ အဖြစ်ကို မြင်ယောင်လာသည်။ ပဲခူးရွှေမော်မောစေတီပေါ်သို့ ဖိနပ်မချွတ်ဘဲ တက်သည်ဆိုသော နိုင်ငံခြားသားအကြောင်း... ၁၉၁၇ ခုနှစ်က နိုင်ငံခြားသားများ ဖိနပ်စီး၍ ဘုရား စေတီတော်တို့ အပေါ်တက်ခြင်းကို ဝိုင်အမ်ဘီအေ အသင်းကြီးက ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်းအကြောင်း... တို့ကိုလည်း သတိရလာသည်။

သတိရလာခြင်းတို့က ထိုမျှနှင့် မရပ်သေးဘဲ နတ်သမီးပုံပြင်ထဲက စင်ဒရဲလား ကျွတ်ကျကျန်ရစ်ခဲ့သည် ဖိနပ်...။ Maria Edgeworth The Purple Jar ဝတ္ထုတိုထဲက ခုနစ်နှစ်သမီးအရွယ် ကလေးမလေးကို အတုနှင့် အစစ်၊ အကျိုးရှိနှင့် အကျိုးမဲ့ကို ခွဲခြားသိတတ်အောင် ပညာပေးလိုက်သော ဖိနပ်ဟောင်းကလေး-။ စုံထောက် ဦးစံရှား စုံစမ်းနေသော ဘောင်ဒရီလမ်းက လူသတ်မှုမှ လူသတ်သမားစီးသော ဖိနပ်... ထို့နောက် ဂါလီဗာခရီးစဉ်ထဲက ဖိနပ်ပြဿနာအကြောင်း စိတ်သောကရောက်သွားပြန်သည်။ ဂါလီဗာရောက်သွားသော ပုလုကွေးလေး လက်မလောက်သေးသေး လူကလေးတွေ နေထိုင်ရာ တိုင်းပြည်၏ ပါလီမန်၌ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို အကြီးအကျယ် ဆွေးနွေးနေကြသည်။ ပြဿနာမှာ အခြားမဟုတ်။ ခုံမြင့်ဖိနပ်ကို စီးသော မင်းသားနှင့် ခုံနိမ့်ဖိနပ်ကို စီးသော မင်းသားနှစ်ပါးအနက် ခုံမြင့်စီးကိုပင် နန်းမွေပေးမည်လား။ ခုံနိမ့်စီးကိုပင် နန်းမွေပေးမည်လားဟူသော ပြဿနာပင်ဖြစ်လေသည်။ အရေးမကြီးသည်ကို အကြီးအကျယ်လုပ်၍ ဆွေးနွေးတတ်သော ဗြိတိသျှပါလီမန်ကို သရော်သည့်အနေဖြင့် ဂျီနုသန်ဆွစ်က... သူဖန်ဆင်းသော ဂါလီဗာခရီးစဉ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပုံကို တွေးကြည့်နေရင်းက "ဖိနပ်ကို ပြန်လဲမလား၊ ဖုနောင့်ကို လှီးမလား" ဟူသော စကားထဲက ဖိနပ်ကို မြင်ယောင်လာပြန်သည်။

ရောက်လာသော ဖိနပ်ကို စီးကြည့်သောအခါ စီးသူနှင့် ဖိနပ်က မတန်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ စီးသူ၏ ခြေဖနောင့်က ဖိနပ်အပြင်ဘက် ထွက်နေသည်။ သို့ဖြစ်နေလျှင်.... ဖိနပ်ကိုလဲမလား၊ ပိုထွက်နေသည့် ဖနောင့်ကို လှီးပစ်မလား။ ဝါဒတစ်ရပ်၊ သဘောထားတစ်ရပ်၊ အယူအဆတစ်ရပ်သည် လူအများနှင့် မကိုက်ညီဖြစ်နေသည် ဆိုပါစို့၊ ထိုအခါ ထိုဝါဒ၊ ထိုသဘောတရား၊ ထိုအယူအဆကို ပြောင်းလဲမည်လား၊ သို့မဟုတ် မကိုက်မညီ ဖြစ်နေသူများကို လှီးဖြတ်ဖယ်ရှားပစ်မည်လား၊ ဖိနပ်အတွင်းသို့ များများဝင်နေသော ခြေကို ထောက်ထား၍ နည်းနည်းပိုထွက်နေသော ဖနောင့်သားကို လှီးသင့်သည်ဟု ဆိုမလား၊ ထိုသို့ဆိုပါက ထိုဝါဒ ထိုသဘောတရားအတွင်း၌ များများဝင်နေသူများကို ထောက်ထား၍ မဝင်သော အချို့သူများကို လှီးဖြတ်ဖယ်ရှားသင့်သည်ဟု ဆိုရတော့မှာလား.. ဟူသော ပြဿနာတို့ကို တွေးရင်း တစ်ချိန်က ကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့် အံ့မဝင် ခွင်မကျသူများကို လှီးဖြတ် ဖယ်ရှားပစ်သည့်သဘောဖြင့် ဆိုက်ဘေးရီးယားသို့ အပို့ခံရသူများအကြောင်းကိုလည်း သတိရလာသည်။ ဖယ်ရှားသင့် ဖယ်ရှားထိုက်၍ အချို့သောသူများကို ဖယ်ရှားရခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလျှင် ထိုအပြုအမူသည် အကုသိုလ်မှုကင်းသော အပြုအမူဟု ဆိုနိုင်သလား... တွေးရင်း တွေးရင်းနှင့် အမိုးအကာမရှိဘဲ ပူပြင်းသော သဲပြင်ပေါ်၌ ထိုင်နေသည့် ဘုရားဆင်းတုတော်နှင့် ဖိနပ်အကြောင်းကို သတိရ ပြန်ပါသည်။

ပူလောင်သော အရိပ်မဲ့သော ကန္တာရခရီးတစ်ခုကို သွားနေသော ခရီးသည် တစ်ဦးသည် နေပူအောက် သဲပြင်ပေါ်တွင် ဘုရားဆင်းတုတော် တစ်ဆူကို တွေ့ရသည်။ "ဪ... ဆင်းတုတော် ပူလောင်ရှာရော့မည်" ဟုတွေးကာ သူစီးလာသော ဖိနပ်ကို ချွတ်၍ ဆင်းတုတော်၏ ဦးခေါင်းပေါ်တွင် တင်၍ မိုးပေးသည်။ သူကိုယ်တိုင်ကတော့ ဖိနပ်မပါဘဲ သဲပူ နေပူတွင် အပူလောင်ခံ၍ ခရီးဆက်ထွက်သွားသည်။

မကြာမီ... ခရီးသွားတစ်ဦး ရောက်လာ၍ ဆင်းတုတော်၏ ဦးခေါင်းပေါ်၌ ရှိနေသော ဖိနပ်ကို မြင်သည်။ “ဪ... ဘုရားခေါင်းပေါ်မှာ ဖိနပ်တင်လို့ပါလား၊ အမြင်မတော်လိုက်လေတယ်” ဟု တွေးပြီး ဖိနပ်ကို ဖယ်ရှားသွားသည်။ ထိုခရီးသည် ၂ ဦး ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဖိနပ်တင်၊ ဖိနပ်ဖယ် လုပ်ခဲ့သော ကောင်းမှုကြောင့် ၂ ဦးလုံး ကောင်းရာသုဂတိသို့ ရောက်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ဤတွင် ခရီးသည် ၂ ဦးတို့၏ လုပ်ရပ်များ မတူကြသော်လည်း စေတနာကောင်း ထားပုံချင်းကတော့ တူကြသည်။ သဒ္ဓါတရားထားပုံချင်း တူကြသည်။ ထို့ကြောင့် အကျိုးပေး ကောင်းကြခြင်းဖြစ်မည်။ သို့ရာတွင် ခရီးသွား ၂ ဦး ဆက်ဆံခဲ့ခြင်းသည် သက်မဲ့ဖြစ်သော ဆင်းတုတော်နှင့် ဆက်ဆံခြင်းဖြစ်၍ ပြဿနာမရှိလှ။ စေတနာကောင်း ထားဖို့လည်း လွယ်ကူသည်ဟု ဆိုချင်က ဆိုနိုင်သေးသည်။ သို့ရာတွင် စိတ်နေသဘောထား အမျိုးမျိုး၊ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး၊ လိုအင်အမျိုးမျိုး၊ မကျေနပ်နိုင်မှုအမျိုးမျိုး၌ တုံ့ပြန်ချက် အမျိုးမျိုးနှင့် ပြဿနာတွေ အမျိုးမျိုး ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ထိုအခါ စေတနာ သဒ္ဓါတရားတွေ ထားနိုင်ဖို့ မလွယ်၊ ဖိနပ်တင်ခြင်း ချခြင်းအလုပ်မျိုး နည်းမျိုးမျှလောက်ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးမြောက် နိုင်မည်မဟုတ်။ ဪ... လူမှုရေးရာတို့ကား ရှုပ်ထွေးပေစွ၊ လူမှုပြဿနာတို့ကို ဖြေရှင်းဖို့ရန် မလွယ်ကူလှချေတကား...။

တွေးရင်းတောရင်း ကျွန်တော်က မင်္ဂလာစေတီကြီး ရှိရာသို့ ပြန်လျှောက်လာသည်။ တစ်နေ့လုံး သွားလာလေ့လာခဲ့သည့် ခရီးက များခဲ့ပြီဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်က ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသည်။ လေးကန်စွာ လှမ်းနေရင်း... ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ရွတ်ဆိုသည့် “ပေါရာဏရစဂါထာ” ကို ကြားယောင်လာသည်။

“ဟယ်... အတ္တဘောဆိုတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်...”

ငါသည် သင်၏ အခိုင်းအစေခံ ကျေးကျွန်လည်း မဟုတ်။

ငါသည် သင်၏ အခယူစား သူရင်းငှားလည်း မဟုတ်။

ပြုကျိုးမထင်၊ ပြစ်ကျိုးမရှိ၊ ခံမချည့်သည့် သင်၏ (အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ) သဘော၊ ပေါလောသိရာ ယခုအခါ၌...

ငါသည် သင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို မပြုစု မလုပ်ကျွေး မမွေးမြူတော့အံ့။

ငါသည် သင် ခန္ဓာကိုယ်နုတ်၊ အကောင်ပုပ်ကို လုပ်ကျွေးမှု ယုယပြုရသည် ဖြစ်၍ အစမထင် သံသရာပြင်၌ ကာလအချိန်အခါ ကြာမြင့်လှစွာ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ..”

ဟုတ်ပါလေသည်။ ဤခန္ဓာကိုယ် အလိုကျ လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင် ခဲ့ခြင်းတွေ၊ ခန္ဓာကိုယ်အလိုကျ လိုက်လျောခဲ့ခြင်းတွေ၊ ဤခန္ဓာကိုယ် အလိုကျ ယုယခဲ့၊ စောင့်ရှောက်ခဲ့၊ ကျွေးမွေးခဲ့ခြင်းတွေ... ဤခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကြောင့်ကြ၊ တောင့်တ စိုးရိမ် ပူပန်ခဲ့ခြင်းတွေ ... များလွန်းလှပြီ။ ဤ ခန္ဓာကိုယ်က လူသတ္တဝါကို သူသွားလိုရာ သွားဖို့ ဖိနပ်သဖွယ် စီးခဲ့ခြင်းတွေ များလွန်းလှပြီ။ အကယ်၍ “သံသရာ”ဆိုသည် ရှိသည်ဆိုလျှင် ထိုသံသရာ၌ “ဤရွှေ၊ ဤမျှ၊ ဂဏန်းချ၍၊ မရပိုင်းခြား၊ အတိုင်းမသိများသော ဘဝမျိုးစုံဖြင့် မည်မျှ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဖိနပ်သဖွယ် စီး၍ သွားခဲ့လေသနည်း။ ညစ်ညူးဖွယ် လူမှုပြဿနာ အရှုပ်အထွေးတို့ အတွင်းသို့ ကျွန်တော့်အား အကြိမ်မည်မျှ တိုးဝင်စေခဲ့လေသနည်း။ သူတော်စင်တို့ကတော့ သူတို့ ခန္ဓာကိုယ်များကို ဖိနပ်သဖွယ် ပြန်၍ အသုံးချကာ သံသရာထဲမှ အပြီးတိုင် ထွက်မြောက်သွားခဲ့ ကြပြီ။ ကျွန်တော်ကတော့ ယခုထိ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖိနပ်သဖွယ် မစီးနိုင်သေးတကား...” ဤ အတွေး ဤအတွေးများဖြင့် ကျွန်တော်က မင်္ဂလာစေတီကြီးကို ထားချန်၍ ထွက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်ချွတ်ထားသော ဖိနပ်ရှိရာသို့ ရောက်လာသည်။ အခြားအခြားသော ဖိနပ်များ မရှိခြင်းကို ထောက်၍ မိတ်ဆွေတို့ ထွက်ခွာသွားနှင့်ပြီဟု သိနိုင်သည်။

နေအတန်စောင်းသွားပြီ ဖြစ်သော်လည်း... ပြေးတွေ့လာသော လေကလည်း ပူနွေးဆဲ... မြေပြင်ကလည်း ပူလောင်ဆဲရှိ၍ ... ဖိနပ်တော့ စီးရဦးမည်။ စီရပေဦးမည်။

ဝင်လာခဲ့သောလမ်းအတိုင်း ကျွန်တော်က ပြန်၍ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ။

မွတ်သိပ်ခြင်း

ထိုနေ့က...

လောကနန္ဒာစေတီမှ ဆင်းလာရင်း တစ်ချိန်တုန်းဆီက လောကနန္ဒာဆိပ်ကမ်း၌ စည်ကားခဲ့ပုံများကို မြင်ယောင်ကြည့်သည်။ ယဉ်ကျေးမှုမျိုးစုံ၊ လူမျိုးပေါင်းစုံကို ဤဆိပ်ကမ်းသို့ အရောက်ပို့ပေးရာ၌ အရေးပါခဲ့သော အတိတ်ဆီက ဧရာဝတီကိုလည်း မြင်ယောင်ကြည့်သည်။

ယခုအခါ၌ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ကြီးစိုးနေသော လောကနန္ဒာဆိပ်ကမ်းနှင့် ဝန်းကျင်မှ အပြောင်းအလဲများကို ဂရုစိုက်ပုံမပေါ်ဘဲ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေဆဲရှိသည့် ဧရာဝတီအကြောင်းတွေးရင်း... ဖက်လိပ်ဘုရားနှစ်ဆူရှိရာသို့ ဦးတည်၍ လျှောက်လာခဲ့သည်။ အတွေးများက မရပ်၊ ပင်လယ်ကို ဖြတ်သန်းနေကြပြန်သည်။

“ပယ်လယ်” ဆိုတော့ ရေတွေများလိမ့်မည်။ များပါလိမ့်မည်။ ပင်လယ်ရေသည် ရေငတ်သူ၊ ရေတောင့်တသူအား ငတ်မွတ်ခြင်း၊ တောင့်တခြင်း ပြေပျောက်အောင် ဖြေဖျောက်ပေးနိုင်သော ရေမျိုးတော့ မဟုတ်။ မွတ်သိပ်မှုပြေ၍ နှစ်သိမ့်ခြင်း၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို ပေးနိုင်သော ရေမျိုးတော့ မဟုတ်။ ချောင်းဘေးက ဘာမျှ မကြီးကျယ်မခမ်းနားသည့် လက်ယက်သဲတွင်းထဲက ရေကြည်ရေသန့်ကလေးက ရေတောင့်တသူကို တောင့်တမှု ပြေစေသော၊ ရေမွတ်သိပ်သူကို မွတ်သိပ်မှုပြေစေသော ရေမျိုးဖြစ်သည်။ နှစ်သိမ့်ရွှင်လန်းစေသော ရေမျိုးဖြစ်သည်။ ကျောက်တောင်ဘေး ချုံနွယ်တို့ကြား၌ တစ်ပေါက်ပြီးမှ တစ်ပေါက် ကျနေသော စမ်းရေစက်ငယ် ရေငတ်ပြေစေခဲ့ဖူးသည်။ လူကို နှစ်သိမ့်ရွှင်လန်းစေခဲ့ဖူးသည်ကို သတိရပါ၏။

ဟုတ်ပါလိမ့်မည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာကြီး၌ လူတွေများသည်ထက် များလာသည်။ ပင်လယ်ရေတွေ များသလို လူတွေလည်း များလွန်းလှသည်။ လူပင်လယ်ကြီး၌ ဆက်ဆံရသော လူတွေလည်း များလွန်းပါသည်။ အောင်မြင်သူ၊ ကျော်ကြားသူ၊ အလှအပ ချမ်းသာသူ၊ ဥစ္စာနေ ပြည့်စုံကြွယ်ဝလွန်းသူ၊ ရာထူးဌာနန္တရ ဩဇာတိက္ကမကြီးကျယ်သူတို့ ဝန်းကျင်၌ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း အခြွေအရံဆိုသူများ...။ ချစ်သူခင်သူ မြတ်နိုးသူဟု ဆိုသူများ...။ ကျေးဇူးသိတတ်သူ၊ မိမိကောင်းကျိုးကို လိုလားသူများ...ဟု ဆိုသူများ။ ပင်လယ်ရေလို အများကြီး ရှိကြလိမ့်မည်။ ရှိနေကြပါလိမ့်မည်။ ထိုသူ ထိုသူများသည်လည်း “လူ” ဆိုသော သူများပင် ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။

ပင်လယ်ရေသည် ရေပင်ဖြစ်သော်လည်း ရေငတ်သောသူများကို ရေငတ်ပြေစေသောရေ၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်းစေသောရေ မဟုတ် နိုင်သကဲ့သို့... ထိုလူ ထိုလူများသည် လူများပင် ဖြစ်သော်လည်း... တွေးရင်း တောရင်း အနောက်ဖက်လိပ်ဘုရားသို့ ရောက်လာသည်။ အနောက်ဖက်လိပ်တွင် ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်တော်များမှ ဇာတ်ကွက်များကို သရုပ်ဖော်ထားသော ရုပ်ချပ်များရှိသည်။ စဉ်းသုတ်ထားခြင်း မရှိသော မြေသားမီးဖုတ် ရုပ်ချပ်များ ဖြစ်သောကြောင့် ဇာတ်သရုပ်ဖော်ချက်များက ပို၍ ပြတ်သားကောင်းမွန်နေသည် ထင်ပါသည်။ ဇာတ်သရုပ်ဖော်ပုံများက အနုပညာ လက်ရာမြောက်လှသည်။

ကိုယ့်အတွေး ကိုယ့်ခံစားချက်နှင့် ကေသဝဇာတ်ကို လှည့်လည်ပြီး ရှာသည်။ ရှာလို့က မတွေ့နိုင်...။

မှတ်မိသလောက် ကေသဝဇာတ်က ဤသို့ ဖြစ်သည်။ ဟိမဝန္တာတော၌ ကေသဝဟု အမည်ရသော ရသေ့က တပည့် ငါးရာနှင့် နေသည်။ ကပ္ပမည်သော လုလင်သည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌

တတ်အပ်သော အတတ်တို့ကို သင်ယူပြီးနောက် ရသေ့ပြု၍ ကေသဝရသေ့ထံသို့ သွားသည်။ ကေသဝရသေ့နှင့် ကပ္ပရသေ့တို့သည် တစ်ဦးကို တစ်ဦး နားလည် လေးစားသည်။ တစ်ဦးက တစ်ဦးကို မြတ်နိုးသည်။ တစ်ဦးအကျိုးကို တစ်ဦးက လိုလားသည်။

တစ်ခုသော ကာလ၌ ချဉ်ဆား မှီဝဲအံ့သောငှာ ကေသဝနှင့် ကပ္ပတို့သည် တပည့်များနှင့် အတူ ဗာရာဏသီသို့ သွားကြသည်။ ရောက်၍... နောက်နေ့၌ ဆွမ်းအတွက် မြို့တွင်းသို့ ဝင်သည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်က ရသေ့တို့ကို မြင်တွေ့သောအခါ ကြည်ညိုသောကြောင့် ဥယျာဉ်၌ နေစေကာ မိုးကာလကုန်သည်အထိ ပြုစု လုပ်ကျွေးသည်။

မိုးကာလလွန်သောအခါ ရသေ့တို့က ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်မည့် အကြောင်း မင်းကို အသိပေးကြသည်။ မင်းက ကေသဝရသေ့အား အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ပြီးဖြစ်၍ မင်းဥယျာဉ်၌ နေခဲ့ရန် ပန်ကြားသည်။ သို့နှင့် ကေသဝရသေ့က မင်းဥယျာဉ်တွင် နေခဲ့ရ၍ ကပ္ပနှင့် တပည့်တို့က ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်သွားကြသည်။

ကေသဝရသေ့သည် မိမိနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သော ကပ္ပရသေ့နှင့် ကင်းကွာ၍ နေရသောကြောင့် ကောင်းစွာ မအိပ်နိုင်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ စားသော အစားအစာတို့က ကောင်းစွာ မကျေညက်ဖြစ်သည်။ ကြာသော် သွေးဝမ်းသွန်သော ရောဂါဖြစ်လာသည်။ မင်းက သမားတော်ငါးဦးဖြင့် ကုသပေးသည်။ သို့သော် ရောဂါက မပျောက်။ ထိုအခါ ကေသဝရသေ့က မိမိအား ကပ္ပရသေ့ထံသို့ ပို့ပေးပါက မိမိရောဂါ ပျောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မင်းကို ပြောသည်။ သို့နှင့် ကေသဝရသေ့ကို ဟိမဝန္တာရှိ ကပ္ပရသေ့ထံသို့ပို့ရန် မင်းက အမတ်တစ်ဦးအား စေခိုင်းသည်။ အမတ်က ကေသဝရသေ့အား အစောင့်အရှောက်များဖြင့် ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ပို့သည်။

ကေသဝရသေ့သည် ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ရောက်၍ ကပ္ပရသေ့ကို မြင်တွေ့ရလျှင်ပင် စိတ်၌ဖြစ်သော ရောဂါတို့သည် ပျောက်ကင်းသွားကြသည်။ ငြီးငွေ့ညစ်ညူးခြင်းတို့ လွင့်ပျောက်သွားကြသည်။ ကပ္ပရသေ့က ဆားမပါသော ရေဖြင့်သာ ပြုတ်ထားသော သစ်ရွက်နှင့် မြက်သီးဆန်ယာဂကို ကေသဝရသေ့အား ကျွေးသည်။ မကြာမီပင် ကေသဝရသေ့၏ ဝမ်းသွေးသွန်သော ရောဂါသည် ပျောက်ကင်းသွားလေသည်။

ဟိမဝန္တာသို့ ရောက်သောအခါ၌ ကေသဝရသေ့၏ ရောဂါတို့ မကြာချက်ချင်း ပျောက်ကင်းသွားကြောင်းကို လိုက်ပို့ခဲ့သော အမတ်မှတစ်ဆင့် ဘုရင်မင်းမြတ်က ကြားသိရသောအခါ အံ့သြခြင်းဖြစ်သည်။ ကေသဝရသေ့ ရောဂါပျောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိရန်အတွက် မင်းက အမတ်အား ကေသဝရသေ့ ရှိရာသို့ တဖန် ပြန်လွှတ်၍ စုံစမ်းခိုင်းသည်။

အမတ်သည် ပြန်သွား၍ ရောဂါပျောက်ကင်း ချမ်းသာလျက် ရှိသော ကေသဝရသေ့ကို တွေ့ရသောအခါ ဗာရာဏသီမင်းက ငါးဦးသော သမားတော်ကြီးများဖြင့် ကုသပါလျက် မပျောက်သော ရောဂါသည် အဘယ်ကဲ့သို့ ပျောက်ကင်းသွားကြောင်း စုံစမ်းသည်။ အမတ်က ကေသဝရသေ့အား....

“ဘုန်းကြီးသော အရှင် ကေသဝရသေ့သည် အလုံးစုံသော လိုလားသမျှသော အရာတို့ကို ပေးနိုင်စွမ်းသော ဘုရင်မင်းမြတ်ကို ထားချန်ခဲ့၍ ဤကပ္ပရသေ့၏ ကျောင်းသင်္ခမ်း၌ အဘယ်ကြောင့် မွေ့လျော်ပါသနည်း” ဟု မေးသည်။

ကေသဝရသေ့က “အမတ်... ကပ္ပရသေ့၏ ကျောင်းသင်္ခမ်းသည် ငါ့စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျော်စေပါသည်။ နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော သစ်ပင်တန်းတို့ကလည်း ငါ့စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျော်စေပါသည်။ ကပ္ပရသေ့၏ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားတို့သည် ငါ့ကို မွေ့လျော်စေပါသည်။ ဤသို့ ငါ့ကို

မွေ့လျော်စေသော ကပ္ပသည် ဆားမခပ်သော ရေဖြင့်ပြုတ်ထားသော သစ်ရွက်ကို စားစေပါသည်။ မြက်သီးဆံယာဂကို သောက်စေပါသည်။ ထိုယာဂကို သောက်သောကြောင့် ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ရောဂါသည် ငြိမ်း၏” ဟု ဖြေသည်။ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူရှိရာ အရပ်၌ စားသောက်ရသောအစာသည် အထက်တန်းကျသော အစာမဟုတ်ငြားသော်လည်း ချိုမြိန်သောအစာ ဖြစ်သွားပါကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ပြောပြသည်။

အထက်ပါအကြောင်းတို့ကို အမတ်က ဘုရင်မင်းမြတ်အား ပြန်၍ လျှောက်ထားသည်။

ဟုတ်ပါလိမ့်မည်။ မိမိရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူရှိရာ နေရာ၊ အရပ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိမိရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူ လျှောက်လှမ်းတတ်ရာ တောလမ်းနှင့် သစ်ပင်တန်းကလေးသည်ပင် နှစ်လိုဖွယ်၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ကောင်းမြတ်သော စကားကို ဆိုတတ်သော၊ အပြစ်မဲ့စွာ ပြုမူဆက်ဆံတတ်သော၊ မိမိကို နားလည်တတ်သော၊ မိမိကို အလေးအနက် ထားတတ်သောသူနှင့် အတူနေရခြင်းသည်လည်း မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပါလိမ့်မည်။ မိမိနှင့် ကျွမ်းဝင်သောသူနှင့် စားရခြင်းသည်လည်း နှစ်လိုဖွယ် ရှိပါလိမ့်မည်။ သို့ပေမယ့် ဤသည်လို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူမျိုးကို ရဖို့မလွယ်။ တွေ့ဖို့ရာ မလွယ်... မလွယ်လှချေတကား။

ယနေ့ လူ့လောကကြီး၌ သိပ္ပံနှင့် စက်မှုအတတ်ပညာ၊ နည်းပညာ (Technology) တို့ အံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ထွန်းကားနေသည်။ မကြုံဖူးသော စီးပွားရေးအင်အားစုကြီးများလည်း ပေါ်ထွန်းလာသည်။ ယင်းတို့သည် လူတို့ကြောင့်ပင် ပေါ်ထွန်းလာသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ လူတွေကြောင့် ပေါ်ထွန်းလာသော သိပ္ပံပညာ၊ စက်မှုအတတ်ပညာနှင့် နည်းပညာတို့ကြောင့် ပေါ်ထွက်လာသော စက်ပစ္စည်းများ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကြားတွင် လူသည် လူနှင့်မတူတော့ဘဲ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများသဖွယ် ဖြစ်သွားသည်။ စီးပွားရေး အင်အားစုကြီးများအတွင်း၌လည်း လူသည် အရင်အနီးပစ္စည်းသဖွယ် ဖြစ်သွားသည်။ အသုံးချ ကိရိယာတစ်ခုသဖွယ်လည်း ဖြစ်သွားသည်။ တိုးတက် ပြောင်းလဲလာသည် ဆိုသော စီးပွားရေးလောက၌ လူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ တန်ကြေးအမျိုးမျိုး သတ်မှတ်၍ ရောင်းနေကြရသည့် ရောင်းကုန်များသဖွယ်လည်း ဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုစီးပွားရေး လောကကြီး၌ လူတို့သည် ကိုယ်ကျိုး စီးပွားကို ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ ကြည့်၍ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းကြသည်။ ထိုသို့ အသုံးဝင်မှုကို ကြည့်၍ ဆက်ဆံရာမှ တစ်ဦးက တစ်ဦးကို ရုပ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းကဲ့သို့ အသုံးချကြသည်။ မိမိအကျိုးရှိရေးအတွက် တစ်ဘက်လူကို ကျေနပ်အောင် ပေးသင့်သည်ကို ပေးတတ်သည့် အတတ်ကိုလည်း အသုံးချသည်။ မိမိလည်း အကျိုးရှိ၊ တစ်ဖက်လူလည်း ကျေနပ်အောင် အပြောလည်ပတ်မှု၊ အဆက်ဆံ ကျွမ်းကျင်မှုအတတ်တို့ကို အသုံးချလာသည်။ လူ၏ ဤသို့သော လည်ပတ်ကျွမ်းကျင်မှုသည် ကောက်ကျစ်မှုဟု မဆိုနိုင်ပြီလော။ “လူသည် မျောက်မျိုးရိုးစုထဲတွင် အပါအဝင် ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်မျှသာ ဖြစ်သည်။ လူသည် အခြားတိရစ္ဆာန်များထက် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်ခြင်း အချို့မှအပ ဘာမျှ ထူးခြားသော တိရစ္ဆာန်မဟုတ်” ဟု ဆိုသော မနုဿဗေဒပညာရှင်ကြီး G.G Simpson ၏ စကားကို အမှတ်ရပါသည်။ လူသည် လူအဖြစ်မှ အရာဝတ္ထုအဖြစ်သို့... ထိုမှ တိရစ္ဆာန် အဖြစ်သို့ လျှောက်ကျသွားပြီလော....။

လူသည် အကယ်၍ အိပ်ဖို့ရန်၊ စားဖို့ရန်၊ ကာမဂုဏ်ခံစားဖို့ရန်အတွက် လှုပ်ရှားနေသောသူ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူကို “လူ” ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသလား။ အသက်ရှင်ဖို့အတွက် စားစရာ၊ နေစရာ၊ ဝတ်စရာရှာရင်း... ဖြင့် လူ့ဘဝ၌ နေနေခြင်းသည် လူအဖြစ်ဖြင့် နေနေခြင်း ဟုတ်ပါလေ၏လော။ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းသည်တို့ကို စားနိုင်ရန်၊ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် နေနိုင်ရန်၊ သာယာ ပျော်ရွှင်မှု ဝေဒနာတို့အတွက် ခံစားနိုင်သည်ထက် ခံစားနိုင်ရန်၊ ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိသည်ထက်ရှိရန် စီးပွားရေးလောကကြီးထဲ၌ ကျွမ်းကျင်လည်ပတ်စွာ အခြားသူများကို ဆက်ဆံရင်း... မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ ရောင်းစားနေသူများကိုကော.... “လူ” တွေဟု ခေါ်နိုင်ပါ၏လော။ ထိုလူများရှိရာ နေရာအရပ်ကိုကော မည်သို့သော နေရာ၊ မည်သို့သော အရပ်ဟု ဆိုရမည်နည်း။

နေရာဒေသတစ်ခုသည် “ရွာ” သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ “တော” သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ “ချိုင့်ဝှမ်း” သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ “ကုန်းမြင့်” သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။

သို့ရာတွင် ထိုရွာ၌ သူတော်သူမြတ်တို့ နေထိုင်သည် ဆိုလျှင် ထိုရွာသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ ထိုတော၌ သူတော်သူမြတ်တို့ နေထိုင်သည်ဆိုလျှင် ထိုတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ထိုချိုင့်ဝှမ်း၌ သူတော်သူမြတ်တို့ နေလျှင် ထိုချိုင့်ဝှမ်းသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ ထိုကုန်းမြင့်၌ သူတော်သူမြတ်တို့နေလျှင် ထိုကုန်းမြင့်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သည်... ဟူသော စကားကို ကြားယောင်ပါသည်။

လူအဖြစ်မှ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းအဖြစ်သို့ လျော့မကျသော လူက လူကို လူလိုဆက်ဆံကြသည့် ကေသဝတို့၊ ကပ္ပတို့လို လူများလည်း ရှိနိုင်ကောင်းပါသည်။ သူတော်သူမြတ်တို့ နေထိုင်ကြသောကြောင့် မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်နေသော အရပ်တို့လည်း ရှိနိုင်တန်ရာပါသည်။ ဤအတွေးများဖြင့်....

ကေသဝနှင့် ကပ္ပတို့ကို တွေ့ချင်၊ မြင်ချင်စိတ်တွေ ပို၍ပို၍ ဖြစ်လာသည်။ ကေသဝနှင့် ကပ္ပတို့နေရာ ကျောင်းသင်္ခမ်းကလေး တောတန်းကလေးကို မည်ကဲ့သို့များ သရုပ်ဖော်ထားလေမည်နည်းဟု သိချင်စေတွေကလည်း ပို၍ပို၍ ဖြစ်လာသည်။ လူအဖြစ်မှ မလျော့ကျဘဲ လူကို လူလိုဆက်ဆံတတ်သည့် ကပ္ပကို မြင်ချင်၊ တွေ့ချင်စိတ်တွေက ပို၍ပို၍ ဖြစ်လာသည်။ မကြီးကျယ်သော လက်ယက်သဲတွင်းမှ ရေကြည်ရေအေး၊ ကျောက်တောင်ဘေး ချုံနွယ်တို့ကြားမှ ကျလာသော စမ်းရေစမ်းငယ်က ရေငတ်မွတ်သိပ်သူကို ရေငတ်ပြေစေနိုင်သကဲ့သို့ စက်မှုအတတ်ပညာများ၊ နည်းပညာများ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားရေး အင်အားစုကြီးများအကြား ငြီးငွေ့စိတ်ပျက်ရင်း ဘဝ၏ မွေ့လျော်ဖွယ်အမှန်ကို တောင့်တ မွတ်သိပ်နေသူအား “လူကို လူလို ဆက်ဆံတတ်သူကသာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်” ဟူသော သဘောကို ကိုယ်စားပြု သရုပ်ဆောင်ပြနေမည့် ကပ္ပကို တွေ့ချင်စေတွေ ပို၍ပို၍ ဖြစ်လာသည်။ ဤတွေ့ချင်စေတွေနှင့်...

ကေသဝနှင့် ကပ္ပတို့ကို မရှိကြတော့ဘူးတဲ့လား၊ လူကို လူလို ဆက်ဆံကြသည့် ကေသဝနှင့် ကပ္ပတို့ မရှိကြတော့ဘူးတဲ့လား။ မျက်စိမှောက်နေခြင်းပဲလား၊ လူအဖြစ်မှ မလျော့ကျဘဲ လူက လူကို လူလိုဆက်ဆံကြသည့် ကေသဝနှင့် ကပ္ပတို့ကို အာနန္ဒာလိုက်ဂူရှိ ဇာတ်ရုပ်ချပ်များတွင် ရှာကြည့်နိုင်သေးသည်။ မင်္ဂလာစေတီ၌လည်း ရှာကြည့်နိုင်သေးသည်ဟု အားတင်းရသည်။ ဤသို့ အားတင်းရင်း အရှေ့ဖက်လိပ်မှ ပုဂံဘက်သို့ ဦးတည်၍ ထွက်လာခဲ့သည်။

မြင်နေရသော ဘုရားပုထိုး စေတီဂူကျောင်းတို့က လူပီသစွာဖြင့် မည်သို့အသက်ရှင်ရမည်ကို ဖော်ပြနေကြသည်ဟု ထင်မြင် ခံစားနေမိပါသည်။ ဝိမုတ္တိရသဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းအကြောင်းကို ပြောပြနေကြသည်ဟုလည်း ထင်မြင်ခံစားနေမိပါသည်။ ။

ပြောင်းလဲခြင်းကို တန်ဆာဆင်ခြင်း

(၁)

ထိုနေ့က သူနှင့်ကျွန်တော် အပယ်ရတနာ လိုက်ဂူဘုရားတွင် ဒုတိယအကြိမ်ဆုံကြသည်။ မြန်မာတို့၏ တွေးခေါ်ပုံ တွေးခေါ်နည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြောင်းအရာများကိုပင် သူနှင့် ကျွန်တော် ပြောဖြစ်ကြပြန်သည်။

(၂)

သူက ဆိုပါသည်။

အနောက်တိုင်း အတွေးအမြင်သမိုင်းကို ကြည့်လျှင် အစစ်အမှန်တရား Reality နှင့် ပတ်သက်၍ အမြင်နှစ်မျိုးကို အကြမ်းဖျဉ်း တွေ့နိုင်သည်။ ပထမအမြင်က အစစ်အမှန်ကို အကြမ်းဖျဉ်း တွေ့နိုင်သည်။ ပထမအမြင်က အစစ်အမှန်တရား ဟူသည်မှာ မပြောင်းလဲခြင်း၊ ခိုင်မြဲခြင်း၊ ထာဝရတည်နေခြင်း သဘောကို ဆောင်သည်ဟု မြင်သောအမြင် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ အမြင်ကမူ အစစ်အမှန်တရားဟူသည် ပြောင်းလဲခြင်းသဘောကို ဆောင်သည်ဟု မြင်သောအမြင် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အမြင်နှစ်မျိုးအနက် မြန်မာတို့သည် မည်သည့် အမြင်မျိုးကို ခံယူခဲ့သနည်းဟု မေးပါက “အစစ်အမှန် ဟူသည် ပြောင်းလဲခြင်း သဘောကို ဆောင်သည်” ဟူသော အမြင်ကို ခံယူ ကြမည်ဟု ဖြေဆိုနိုင်သည်။ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ရန် အထောက်အထားများ ရှိသည်ဟုဆိုကာ ကျောက်စာအချို့မှ စာကြောင်းများကို သူက ရွတ်ဆိုပြပါသည်။

သူက ဆက်၍ ... မြစေတီကျောင်စာ (ပါဠိလို ရေးထိုးထားသော စာမျက်နှာ၌) “ဘဝသင်္ကတေ” ဆိုသော စကားကို တွေ့နိုင်သည်။ ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ “သက်ဆိုင်ရာအကြောင်း တရားတို့ကြောင့် ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေသော ဘဝဖြစ်စဉ်”ဟု ဆိုလိုသည်။ စင်စစ် လူ၌ ခိုင်းမြဲသော အတ္တ၊ ဇီဝ၊ ဝိညာဉ်ဆိုသော စိတ်အခြေခံဝတ္ထု Mental Substance ဆိုသော အရာသည် မရှိ။ ခွဲစိတ်၍ မရနိုင်လောက်အောင် အခြေခံကျသော၊ ခိုင်မြဲသော ရုပ်အခြေခံဝတ္ထု Material Substance ဆိုသော အရာလည်း မရှိ။ ကြောင်းကျိုးတရားများ အလျောက် အစဉ်ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေသော ရုပ်နာမ်ဖြစ်စဉ်၊ ဘဝဖြစ်စဉ်သာ ရှိသည်။

မြန်မာပညာရှင်တို့ အလိုအရ စိတ်သည် မျက်တောင်တစ်ခတ်၊ လျှပ်တစ်ပြတ်အတွင်းမှာပင် ခဏပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်း မက ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပျက်နေသည်။ ရုပ်သည်လည်း မျက်တောင်တစ်ခတ် လျှပ်တစ်ပြတ်အတွင်း၌ ခဏပေါင်း ကုဋေငါးထောင် မက ပြောင်းလဲဖြစ်ပျက်နေသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤယူချက်တို့ကို ခံယူကြသော မြန်မာတို့သည် အစစ်အမှန်တရားဟူသည် ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော အမြင်ကို နှစ်ခြိုက်စွာဖြင့် ခံယူသော လူမျိုးဖြစ်လာကြသည်ဟု သူက ရှင်းပြပြီးနောက် အနန္တသုရိယ၏ မျက်ဖြေလင်္ကာကို ရွတ်ပြန်ပါသည်။

သူတည်းတစ်ယောက်၊ ကောင်းဖို့ရောက်မှ၊ သူတစ်ယောက်မှာ ပျက်လင့်ကာသာ ဓမ္မတာနည်း။

ရွှေအိမ်နန်းနှင့်၊ ကြွန်းလည်းခံ၊ မတ်ပေါင်း ရံလျက်၊ ပျော်စံ ရိပ်ငြိမ်း၊ စည်းစိမ်မကွာ၊
မင်းချမ်းသာကား၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက်၊ ခဏတက်သည့်၊ ရေပွက်ပမာ၊ တစ်သက်လျာတည်း။

ကြင်နာသနား၊ ငါ့အားမသတ်၊ ယခုလွှတ်လည်း၊ မလွတ်ကြမ္မာ၊ လူတကာတို့၊ ခန္ဓာခိုင်ကျည်၊
အတည်မမြဲ၊ ဖောက်လှဲတတ်သည်၊ မချွတ်စသား၊ သတ္တဝါတည်း။

ရှိခိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်အကျွန်၊ ပန်ခွဲတုံ၏၊ ခိုက်ကြိုဝိပါတ်၊ သံသာစက်၌၊ ကြိုက်လတ်တွန်မှု၊
တုံမယူလို၊ ကြည်ညိုစိတ်သန်၊ သခင်မွန်ကို၊ ချန်ဘိစင်စစ်၊ အပြစ်မဲ့ရေး၊ ခွင့်လျှင်ပေး၏၊ သွေသည်အနိစ္စ၊
ငါ့ခန္ဓာတည်း။

အထက်ပါ လင်္ကာ ပထမပိုဒ်တွင် တွေ့ရသော “ပျက်လင့်ကာသာ ဓမ္မတာ” ဟူသော စကား၊ ဒုတိယပိုဒ်တွင် တွေ့ရသော “ခဏ” ဟူသော စကား၊ “ရေပွက်ပမာ” ဟူသော စကား၊ “တစ်သက်လျာ” ဟူသောစကား၊ (ဤနေရာ၌ “တစ်သက်လျာ” ဟူသော စကားမှာ ပေါရာဏဖြစ်၍ အဓိပ္ပာယ်မှာ “တစ်ခဏ”ဟု ဆိုလိုသည်။) ထို့ပြင် ... တတိယပိုဒ်တွင် တွေ့ရသော “အတည်မမြဲ” ဟူသောစကား၊ “အနိစ္စ” ဟူသော စကားတို့သည် “ပြောင်းလဲခြင်း” ဟူသော အစစ်အမှန်တရားကို ရည်ညွှန်းထားသော စကားများပင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့သည် ပြောင်းလဲခြင်းတရားကို အမှန်တရားအဖြစ် ခံယူ၍ လောကကြီးကို ရဲရဲရင်ဆိုင်သော လူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သူကဆိုပါသည်။

“ပြောင်းလဲခြင်း” ဟု ဆိုရာ၌လည်း ပရမ်းပတာနှင့် အကြောင်းမဲ့ ပြောင်းလဲခြင်းမျိုးအနေဖြင့် ရှုမြင်ခြင်းကို မဆိုလို။ သက်ဆိုင်ရာ ကြောင်းကျိုးတရားများအရ ပြောင်းလဲနေသော ဖြစ်စဉ် သို့မဟုတ် သင်္ခါရဓမ္မအဖြစ် ခံယူထားခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း သူက ရှင်းပြပါသည်။ ဤသို့သော ခံယူချက်ဖြင့် မြန်မာတို့က အရာရာ၏ ပြောင်းလဲမှုကို ကြောင်းကျိုးဖြစ်စဉ်အဖြစ် ရှုမြင်ကြသည်။ လူကိုလည်း ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းတရားတို့အရ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဘဝတစ်ခု၊ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှုမြင်ကြသည်။ ဤအမြင်တို့ ရှိမှုကြောင့်....

မဟာဗြဟ္မာ၊ သို့မဟုတ် ဖန်ဆင်းရှင် တစ်ဦးဦး၏ ဖန်ဆင်းပြဋ္ဌာန်းမှုကြောင့် လူ့ဘဝ လူ့အဖြစ်ကို ရလာခြင်း ဖြစ်သည်ဟူသော အယူအဆကို မြန်မာတို့က လက်မခံကြချေ။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် လူသည် တစ်ချိန်ချိန်၌ တန်ခိုးရှင်တစ်ဦးဦး၏ ကယ်တင်ခြင်းကို ခံရမည်ဟူသော အယူအဆကိုလည်း လက်မခံကြချေ။

လူသည် သက်ဆိုင်ရာအကြောင်းတရားတို့အရ ဖြစ်လာသူ ဖြစ်သည့်အတွက် လူသည် မိမိ၏ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝိရိယတို့ကိုသာ အားကိုးရမည်ဆိုသော အယူဝါဒကိုသာ မြန်မာတို့ လက်ခံကြသည်။ လူသည် မိမိဘဝကို ကောင်းအောင် ဆိုးအောင် ပဓာနအားဖြင့် ဖန်တီးသူ၊ ပြုလုပ်သူ၊ ကြိုးကိုင်သူ၊ ပုံဖော်သူ၊ စွမ်းဆောင်ရသူသာ ဖြစ်သည်။

“အတ္တသမာ ပဏိမိ” ဆိုသော စကားအတိုင်းလူသည် မိမိဘဝကို မိမိဘာသာကောင်းအောင် ပျိုးထောင်ရှင်သန်စေနိုင်သူ ဖြစ်မည်ဟုသာ မြန်မာတို့က ခံယူကြသည်ဟု သူကဆိုပါသည်။

ပြောင်းလဲခြင်းကို အစစ်အမှန်တရားအဖြစ် ရှုမြင်သည့်အတွက် တရားသေဝါဒ (Dogmatism)၊ အစဉ်အလာကို ဖက်တွယ်သော ဝါဒ (Conventionalism) တို့မှ မြန်မာတို့ လွန်မြောက်ခဲ့ကြသည်။ ဤကဲ့သို့သော အတွေးအမြင် အစဉ်အလာကို မြန်မာတို့အနေနှင့် ထိန်းသိမ်းထိုက်သည်ဟု သူက ဆိုပါသည်။ ဘဝနှင့် လောကကို ပြောင်းလဲနေသော ဖြစ်စဉ်အဖြစ် ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်ပါက စီးပွားရေးဆိုင်ရာ နယ်ပယ်တို့၌

အချိန်မီ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို လုပ်ဖို့၊ ပြောင်းလဲသင့် ပြောင်းလဲထိုက်သည်များကို ပြောင်းလဲဖို့ အသိအမြင်များ ရလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟုလည်း သူက ပြောပြနေပါသည်။

(၃)

သူနှင့် ကျွန်တော် အပယ်ရတနာမှ ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။ နေမမှောင်ခင် ကျွန်တော် တည်းခိုရာ နေရာသို့ ရောက်ပါသည်။ ။

ကြမ္မာမကြောင်း မယိုးကောင်း

ထိုနေ့ နေလယ်က ကျွန်တော်တို့ ပုဂံလေ့လာရေးအဖွဲ့သည် သဗ္ဗညု နေခိုကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အထဲမှ တစ်ဦးသောသူက “ထု - ဓမ္မရုံ ဉာဏ် - သဗ္ဗညု၊ အနု - အာနန္ဒာ” ဟူသော အဆိုကို ရှင်းပြနေသည်။ သူရှင်းပြသည်များကို နားထောင်ရင်း ပုဂံဒေသတဝိုက်က များလွန်းလှသည့် ဂူဘုရား၊ စေတီ၊ ပုထိုးကျောင်းတို့နှင့် အနုပညာလက်ရာမျိုးစုံကို ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့ ကြိုးစားလုပ်ဆောင် ဖန်တီးနေကြပုံများကို ကျွန်တော် ပုံဖော်၍ မြင်ယောင်ကြည့်သည်။ ထိုသို့ မြင်ယောင်ကြည့်ရင်း ပုဂံသားတို့၏ အတတ်ပညာအား၊ စေတနာအား၊ အနုပညာဆိုင်ရာ တီထွင်မှုစွမ်းအား... အားမျိုးစုံတို့အကြောင်း တွေးနေခိုက် သူက....

“ကျွန်တော်တို့မှာ ဖြေဆည်စရာ တစ်ခုရှိနေလို့ ပုဂံသားတွေနဲ့ မတူဘဲ ကျွန်တော်တို့ ညံ့ဖျင်းနေတယ်လို့ ထင်တယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုစကားကို ဆိုမှ သူ့ကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသလို ဖြစ်သွားပါသည်။ သူက ဆက်၍...

“ကျွန်တော်တို့က... ကျွန်တော်တို့ မအောင်မြင်တာ၊ မတိုးတက်တာတွေကို ကံမကောင်းလို့... ကံမကောင်းခဲ့လို့... ဆိုဆိုပြီး ကံကို ရိုးမယ်ဖွဲရင်း ဖြေဆည်ရာ ရှာနေတာ၊ ကံကို ရိုးမယ်ဖွဲတော့... မအောင်မြင် ဖြစ်ရတာတွေ၊ တိုးတက်မှု မဖြစ်တာတွေဟာ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်သလိုလို၊ ကိုယ့်ကြောင့် မဟုတ်သလိုလို စိတ်ထဲက ခံစားနေမိတတ်သေးတယ်။ ကံက ကိုယ့်ကို မကောင်းအောင် လုပ်လို့ ငါတို့မှာ မတိုးတက်ဘဲ မအောင်မြင်ဘဲ ဖြစ်နေတာလို့ ထင်မိသလို ဖြစ်ပြန်သေးတယ်။ ဒီတစ်ခါမှာ ကံကိုပဲ အပြစ်မြင်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတော့ အပြစ်လွတ်နေသူတွေလို ထင်မိလာတတ်သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဝီရိယ စိုက်ထုတ်ရမှာကို မစိုက်ထုတ်ဘူး၊ ပျင်းတယ်၊ ဉာဏ်ပညာမရှာဘူး၊ အသိပညာကို အသုံးမပြုတတ်ဘူး၊ ဖျင်းတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ပျင်းလို့ ဖျင်းလို့ မအောင်မြင်တာ၊ မတိုးတက်တာကိုတော့ အပြစ်ရယ်လို့ မမြင်တတ်ကြဘူးဗျ၊ တကယ်တော့ ပုဂံသူ ပုဂံသားတွေရဲ့ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုတွေဟာ သူတို့ ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ထားခဲ့တဲ့ ထေရဝါဒ “ကံ - ဥပဒေသ” အတိုင်းလုပ်ခဲ့မိတာတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

ထို့နောက် ထေရဝါဒရှိ ကံနှင့်ပတ်သက်သော အမြင်များအကြောင်းကို သူတို့က ဆွေးနွေးကြသည်။ သူတို့ ပြောသည်များကို နားထောင်ရင်း ကျွန်တော့် အတွေးများက ပုဂံခေတ်မှနေ၍ အင်းဝခေတ်... ထိုမှ ကုန်းဘောင်ခေတ်များဆီသို့ လွင့်မျောနေပါသည်။ ကံနှင့် ပတ်သက်သော သူတို့၏ ဆွေးနွေးမှုများကလည်း လယ်တီဆရာတော်ဆီသို့ ရောက်လာကြသည်။

လောက၌ ကံနှင့် ပတ်သက်၍ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသော အမြင်သုံးမျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ....

- (၁) ပုဗ္ဗေကတ ဟေတုဒိဋ္ဌိ
- (၂) ဣဿရနိမ္မာန ဟေတုဒိဋ္ဌိ
- (၃) အဟေတုက အပစ္စယဒိဋ္ဌိ တို့ဖြစ်ကြသည်။

လောက၌ အားလုံးသော သတ္တဝါဟူသမျှသည် ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ ချမ်းသာလည်း မဟုတ်၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကို တွေ့ကြုံခံစားကြရသည်။ ထိုသို့ တွေ့ကြုံခံစားရသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤသို့ ယူဆသော အယူဝါဒကို ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်သည်။

လောက၌ အားလုံးသော သတ္တဝါဟူသမျှသည် ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ ချမ်းသာလည်း မဟုတ်၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကို တွေ့ကြုံခံစားကြရသည်။ ထိုသို့ တွေ့ကြုံခံစားရမှု ဟူသမျှသည် လောကကို အစိုးရသည့် မဟာဗြဟ္မာ၊ ဖန်ဆင်းရှင် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤသို့ ယူဆသော အယူဝါဒကို ဣဿရန်ဗ္ဗာနဟေတုဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်သည်။

လောက၌ အားလုံးသော သတ္တဝါဟူသမျှသည် ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ ချမ်းသာလည်း မဟုတ်၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကို တွေ့ကြုံခံစားကြသည်။ ထိုသို့ တွေ့ကြုံခံစားရမှု မှန်သမျှသည် မည်သည့် အတိတ်ကံ၏ ပြဋ္ဌာန်းမှုကြောင့်မှ မဟုတ်ဘဲ တွေ့ကြုံခံစားရခြင်းများသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤသို့ ယူဆသော အယူဝါဒကို အဟေတုက အပစ္စယဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်သည်။

အိန္ဒြိယအတွေးအခေါ်သမိုင်းတွင် ဂျိန်းဝါဒီများသည် အထက်ပါ အယူဝါဒသုံးမျိုးအနက်မှ ပထမဝါဒကို လက်ခံကြသူများ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယဝါဒမှာမူ လောကကို ဗြဟ္မာက ဖန်ဆင်းသည်။ ထာဝရဘုရားက ဖန်ဆင်းသည်ဟု ယုံကြည်သောသူများက လက်ခံကြသည်။ တတိယအယူဝါဒကို ချာဝက (Carvaka) ဂိုဏ်းသားများနှင့် အခြားအခြားသော ရုပ်ဝါဒီများက လက်ခံကြသည်။ လယ်တီဆရာတော်အစရှိသည့် စာပေသုတေသီများသည် အထက်ပါ ဝါဒများကို လက်မခံကြ။

အထက်ဖော်ပြပါ အယူဝါဒ သုံးမျိုးကို လက်ခံသူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လယ်တီဆရာတော်က....

(၁) ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိ အယူကို ယူလေ့ရှိသော သူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အတိတ်ကံသည်သာ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှု၏ အကြောင်းကံဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ အလုံးစုံသော ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယအစွမ်း၊ ပညာအစွမ်းတို့ကို ပယ်ရှားတားမြစ်ကြသည်။ ဤ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိဝါဒသည် (ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းတစ်ဖက်ကို ပယ်သောကြောင့်) မှားသောဝါဒ ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်သုံးသပ်သည်။

(၂) လောကကို အစိုးရသော ဖန်ဆင်းရှင်၏ ဖန်ဆင်းမှုကို ယုံကြည်သော ဣဿရန်ဗ္ဗာနဟေတုဝါဒတို့သည် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှု မှန်သမျှတို့သည် လောကကို အစိုးရသော ဖန်ဆင်းရှင်ကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုသို့ ယုံကြည်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလုံးစုံသော အတိတ်ကံအကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံအကြောင်းကို လည်းကောင်း ပစ်ပယ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ ဣဿရန်ဗ္ဗာနဝါဒသည်လည်း (အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် ကံနှစ်ခုလုံးကို ပစ်ပယ်သောကြောင့်) မှားသော အယူဝါဒဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန် သုံးသပ်သည်။

(၃) အဟေတုကဝါဒတို့သည်လည်း အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှုများသည် အကြောင်းမရှိ၊ ပကတိ အလိုလို ဖြစ်၏။ အတိတ်ကံ၏ ပြဋ္ဌာန်းမှုမရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ အဟေတုကဝါဒသည်လည်း (အလုံးစုံအကြောင်း ချို့သောကြောင့်) မှားသော အယူဝါဒ ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်သုံးသပ်သည်။

လယ်တီဆရာတော် အစရှိသည့် မြန်မာစာပေ သုတေသီတို့ အလိုအရ အတိတ်ကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံနှစ်ခုကြောင့် လူသတ္တဝါတို့ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်း၊ အောင်မြင်ခြင်းများ ဖြစ်ရသည်ဟု ယူဆကြသည်။

အတိတ်ကံတို့သည် သုံးမျိုးရှိ၏။ ယင်းတို့မှာ....

(၁) ကြီးသောအတိတ်ကံ

(၂) အလတ်စားဖြစ်သော အတိတ်ကံ

(၃) ငယ်သော အတိတ်ကံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ပစ္စုပ္ပန်ကံသည်လည်း သုံးမျိုးရှိ၍ ယင်းတို့မှာ....

(၁) ကြီးပွားတိုးတက်ရန် ဖြစ်သောကံ

(၂) အလယ်အလတ် တည်တံ့ရုံသာ ဖြစ်သောကံ

(၃) ယုတ်လျော့ရန် ဖြစ်သောကံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

အတိတ်ကံ (၃) မျိုးနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကံ (၃) မျိုးတို့ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်ပုံကို လယ်တီဆရာတော်က.....

(၁) လူတစ်ဦးသည် ကြီးမားသော အတိတ်ကံရှိခဲ့မှုကြောင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အမျိုးအနွယ်၌ လူ့ဘဝကို ရလာခဲ့သည်။ ထိုသူသည် ထိုသို့သာ ရရှိနေသည့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ကြီးမားရန်ဖြစ်သောကံကို အကယ်၍ ပြုလုပ်အားထုတ်သည် ဆိုလျှင် မိမိရရှိဆဲ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် တိုးပွားသည်ထက် တိုးပွားမည်ဖြစ်သည်။

(၂) အတိတ်ကံကြီးသော်လည်း အကယ်၍ ထိုသူသည် တည်တံ့ရုံဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ပြုလုပ်အားထုတ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူ၏ စီးပွားချမ်းသာ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့သည် မတိုးတက် မကြီးပွားဘဲ တည်တံ့ရုံအဆင့်တွင်သာ တည်တံ့နေမည်ဖြစ်သည်။

(၃) အတိတ်ကံ ကြီးသော်လည်း ထိုသူသည် အကယ်၍ ယုတ်လျော့ရန်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ပြုလုပ် အားထုတ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူ၌ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့သည် ဆုတ်ယုတ်မှု ဖြစ်လေတော့သည်။ ထိုနည်းအတူပင်...

(၁) တစ်ဦးသော သူသည် အလတ်စားဖြစ်သော အတိတ်ကံကြောင့် အလယ်အလတ် ဖြစ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသော အမျိုးအနွယ်၌ လူအဖြစ်သို့ ရရှိသည်။ ထိုသူသည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ကြီးပွားရန် ဖြစ်သော ကံကို အကယ်၍ ပြုလုပ်အားထုတ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူ၏ ရရှိဆဲ ဖြစ်သော ကံကို အကယ်၍ ပြုလုပ်အားထုတ်သည် ဆိုလျှင် ထိုသူ၏ ရရှိဆဲ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် တိုးတက် ကြီးပွားမည် ဖြစ်သည်။ အရှိန်အဝါ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့ တိုးပွားမည် ဖြစ်သည်။

(၂) သို့ရာတွင် သူသည် တည်တံ့ရုံသာ ဖြစ်စေနိုင်သော ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ပြုလုပ်အားထုတ်သည် ဆိုလျှင် ထိုသူ၏ စီးပွားချမ်းသာ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့သည် တည်တံ့ရုံ အဆင့်တွင်သာ တည်တံ့နေမည် ဖြစ်သည်။

(၃) ထိုသူသည် အကယ်၍ ယုတ်လျော့ရန်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ပြုလုပ်အားထုတ်သည်ဆိုပါက ထိုသူ၏ စည်းစိမ် ချမ်းသာ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့ ဆုတ်ယုတ်သွားမည် ဖြစ်လေသည်။ ထိုနည်းတူ...

(၁) တစ်ဦးသောသူသည် ငယ်သော အတိတ်ကံကြောင့် ဆင်းရဲသော အမျိုးအနွယ်၌ လူအဖြစ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ တိုးတက်ကြီးပွားစေနိုင်သည့် ကံကို အကယ်၍ ပြုလုပ်အားထုတ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူ၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် တိုးပွားမည်။ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့လည်း တိုးပွားမည်ဖြစ်သည်။ (ကံမကောင်းခဲ့သော်လည်း ထိုသူ၏ ဉာဏ်ဝီရိယတို့ စိုက်ထုတ်ကြိုးပမ်းလျှင် တိုးတက်ကြီးပွားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

(၂) သို့ရာတွင် ထိုသူသည် တည်တံ့ရုံသာ ဖြစ်စေနိုင်သော ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ပြုလုပ်အားထုတ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူ၏ စီးပွားချမ်းသာ ဂုဏ်ကျက်သရေတို့သည် တည်တံ့ရုံအဆင့်တွင်သာ တည်တံ့နေမည် ဖြစ်သည်။

(၃) ထိုသူသည် အကယ်၍ ယုတ်လျော့ရန်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကံကို ပြုလုပ်အားထုတ်သည်ဆိုလျှင် ထိုသူသည် ဆင်းရဲသည်ထက် ဆင်းရဲသွားမည် ဖြစ်သည်။

ကံတို့၏ ဖြစ်ပုံကို ကြည့်လျှင် အတိတ်ကံကြီးသူ ကံကောင်းသူ ဖြစ်သော်လည်း ပစ္စုပ္ပန်၌ တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ပါမှ လက်ရှိ အခြေအနေထက်ပို၍ တိုးတက်အောင်မြင်မည် ဖြစ်သည်။ ဆုတ်ယုတ်အောင် ပြုမူလုပ်ဆောင်ပစ်ပါက ဆုတ်ယုတ်သွားမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အတိတ်ကံ ငယ်သူ၊ ကံအကျိုးပေး နံချာသူပင် ဖြစ်သော်လည်း ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ကောင်းစွာ အားထုတ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျှင် တိုးတက်အောင်မြင်မည်။ ဆုတ်ယုတ်ဖို့ရန် ဖြစ်သော လုပ်ဆောင်မှုတို့ကို ပြုလုပ်လျှင် ဆင်းရဲသည်ထက် ဆင်းရဲသွားမည်မှာ သိသာထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် တိုးတက်ခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊ ကြီးပွားခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်းတို့သည် ပဓာနအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏ်ဝီရိယတို့အပေါ် မူတည်လျက်ရှိသည်။

အထက်ပါကဲ့သို့ ဆိုလိုသော လယ်တီဆရာတော်၏ ကံနှင့် ပတ်သက်သောအမြင်ကို သူတို့က ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် “ပုဂံသားများသည် အတိတ်ကို မျှော်နေသူများ၊ အတိတ်ကံ၏ အကျိုးပေးကို စောင့်နေခဲ့သူများ မဟုတ်ကြောင်း၊ ကိုယ်စွမ်းရှိသမျှ ဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ စိုက်ထုတ်၍ လုပ်ဆောင်သူများသာ ဖြစ်ကြောင်း” ပြောကြပြန်သည်။

ထို့နောက် တစ်ဦးသောသူက မန်လည်ဆရာတော်၏ မဃဒေဝ လင်္ကာသစ်မှ စာပိုဒ်ကို အောက်ပါကဲ့သို့ တခမ်းတနားရွတ်ဆိုသည်ကိုလည်း အမှတ်ရပါသည်။

“ဥစ္စာဘောဂ၊ ဇီဝိတနှင့် သုခပွားရန်၊ ဤလူဌာန်၌၊ ဉာဏ်ဝီရိယ၊ ပယောဂတည့်၊ ကာလဒေသ၊ ပုဂ္ဂလကို၊ နှိုင်းဆအပ်တုံ၊ ကံကိုယုံ၍၊ မီးပုံအတွင်း၊ မဆင်းထိုက်စွာ၊ ကျားရဲရာလည်း၊ ကြမ္မာအကြောင်း၊ မရိုးကောင်းရှင့်၊ သူကောင်းရှေ့က၊ ဆိုကုန်ကြ၏။ လုံးလမထူ၊ ဉာဏ်မကူဘဲ၊ အယူတစ်ချောင်း၊ ကံတစ်ကြောင်းမျှ၊ မကောင်းလည်းကံ၊ ကောင်းလည်းကံဟု၊ ကံကိုချည်းသာ၊ မကိုးရာဘူး၊ ပညာဉာဏ်ဖြင့်၊ သင့်မသင့်ကို၊ အခွင့်ရှု၍၊ အပြုလုံးလ ရှိအပ်စွာတည့်...”

ခုံခိုင်မြဲမြဲ လူတို့ ကြံသော်

ရွှေစည်းခုံစေတီကြီး၏ ခုံညားတင့်တယ်ခြင်းကို ထပ်မံ အားဖြည့်နေသကဲ့သို့ ရှိနေသည့် စေတီကြီး၏ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိကြသော ခြင်္သေ့ကြီးများကို မြင်တွေ့ ခံစားကြဖို့အတွက် ထိုနေ့က မုခ်လေးဘက်လုံးသို့ သွားခဲ့ကြသည်။ လှေကားလေးဘက်လုံးမှ တက်ဖြစ်အောင် တက်ခဲ့ကြသည်။

ရွှေစည်းခုံစေတီကြီးကို ရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာမင်းတို့ ဦးဆောင်၍ ပုဂံပြည်သူ ပြည်သားတို့ ဝိုင်းဝန်း တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ မပြီးပြတ်သေးသည်တို့ကို ကျန်စစ်သားမင်းက ဆက်၍ တည်သည်။ အနော်ရထာ ကျန်စစ်သားမင်းတို့ အချိန်က နိုင်ငံတော် နယ်နိမိတ်သည် ပုဂံဒေသတစ်ဝိုက်မှ ပြည်ထောင်စုနယ်နိမိတ် ဒေသနီးပါးအထိ ကျယ်ဝန်းလာသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည် ပထမအကြိမ် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ မြတ်နိုးယုံကြည်ခြင်းကို အညီအညွတ်ခံယူရရှိလာသည်။

ရွှေစည်းခုံသည် ထိုခေတ်က မင်းနှင့် ပြည်သူတို့၏ အားမာန်သတ္တိကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။ ရွှေစည်းခုံသည် ဗုဒ္ဓသာသနာ မြန်မာတို့ မြေပေါ်၌ ခိုင်ခံ့စွာ တည်ရှိပြီး ဖြစ်သည် ဟူသော သဘောကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိသည်။ ရွှေစည်းခုံသည် ပုဂံခေတ်အတတ်ပညာရှင် အနုပညာရှင်တို့၏ ထိုးထွင်း သိမြင်တီထွင်နိုင်မှု စွမ်းပကားကို ဖော်ညွှန်းနေခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ စသည်ဖြင့် ရွှေစည်းခုံနှင့် ပတ်သက်သောပညာရှင်တို့၏ တင်စားချက်များ၊ ထင်မြင်ချက်များ၊ ခံစားချက်များအကြောင်း သတိရနေသည်။ ထိုမှ ဆက်၍ မင်းကွန်း ကောင်းမှုတော် ထိုမှဆက်၍ ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် အမတ်ကြီး ဦးပေါ်ဦးတို့ အကြောင်း သတိရနေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားက အမတ်ကြီး ဦးပေါ်ဦးအား “ပေါ်ဦး... ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ယခု အကြံတော် ဖြစ်ပွား၍ မိမိကိုယ်မိမိ စဉ်းစားမိတိုင်း ရှက်အားပိုတော်မူသည်” ဟု စကားစ၍ အဘယ့်ကြောင့် ရှက်အားပိုရကြောင်းကို ဘိုးတော်မင်းတရားက ပြောပြသည်။

ရှေးခေတ် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံပြည့်ရှင် ဘုရင်သီဟရာဇာက ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားကို တည်စဉ်က သိကြားမင်း ကူညီခဲ့ပုံများအကြောင်း၊ အနော်ရထာမင်းကြီး ရွှေစည်းခုံစေတီ တည်စဉ်ကလည်း သိကြားမင်း ကူညီခဲ့၍ မပြီးပြတ်သေးသည်ကို ဆက်၍ ကျန်စစ်သားမင်းက တည်သောအခါတွင်လည်း သိကြားမင်းက ပန်းရံ အကြီးအမှူးအဖြစ် အယောင်ဆောင်၍ ကူညီခဲ့ခြင်းကြောင့် နေအခါ လူတို့က ဖောင်းရသ် တစ်ခုပြီးလျှင် ညဉ့်အခါ၌ နတ်တို့က ဖောင်းရစ်နှစ်ခု ပြီးအောင် တည်ဆောက်ကူညီခဲ့ကြကြောင်း၊ ထို့ပြင်လည်း နတ်သိကြားမင်းသည်ဟူသော စကားများ ရှိခဲ့ကြောင်းတို့ကို ပြောပြပြီးနောက် ဘိုးတော်မင်းတရားက “ရှေးရှေးသော မင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့ ဘုရားစေတီတွေ တည်ကြရာ၌ သိကြားနတ်များ ကူညီသည့်အတွက် လူတစ်ရပ် နတ်တစ်ရပ် တည်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ် ယခုတည်ထားတော်မူသော အောင်မြေလောက စေတီ၊ မင်းကွန်းပုထိုးတော်ကြီးတို့ကို တည်ဆောက်ရာ၌ ဘယ်နတ် ဘယ်သိကြားမှ ကူညီစောင့်မခြင်း အမှုကို မပြုသည့်အတွက် ငါ၏ ဘုန်းတော်သည် မထက်မြက်ရာကျချေသောကြောင့် အလွန်ပင် ရှက်တော်မူသည်” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဤတွင် ဦးပေါ်ဦးက...

“မင်းတရားကြီး ဘုန်းတော် လုံလောက်စွာရှိနေသောကြောင့် နတ်သိကြားတို့ မကူညီသော်လည်း ပြီးစီးနိုင်ပါကြောင်း၊ မင်းတရားကြီး၌ ဘုန်းတော် ပြည့်ဝစွာရှိနေသောကြောင့် နတ်သိကြားတို့ ကူညီရအောင် မလာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပါကြောင်း၊ “လူမစွမ်း နတ်မ” ဆိုသော စကားကို ထောက်၍ လူက မစွမ်း၍ နတ်တို့က ဖေးမကူညီရခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မင်းတရားကြီးမှာမူ

စွမ်းသောသူ ဖြစ်၍ နတ်ဝိုင်းပါ ဆိုသည်မျိုး မရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ သို့ပါ၍ ဘယ်နတ် ဘယ်သိကြားမှ အကူအညီမလာခြင်း အတွက် ရှက်တော်မမူသင့်ပါကြောင်း” လျှောက်ထားသောအခါ ဘိုးတော်မင်းတရား လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။

ဝမ်းမြောက်ထိုက်သည် ထင်ပါ၏။ လူသည် လူ၏ အစွမ်းအစကိုသာ သိသိသာသာ အားကိုး၍ ရသည်။ ထင်ထင်ရှားရှား အားကိုး၍ ရသည်။ အခြားအရာတို့ကို အားကိုးဖို့က သိသိသာသာ မရှိ၊ ထင်ထင်ရှားရှား မရှိ၊ မရှိပုံတို့ကို တွေးရင်းတွေးရင်း ပျို့တစ်စောင်မှ စာကြောင်းအချို့ကို သတိရပါသည်။

“.... ကြောင်းကျိုးသိမြင်၊ လူတို့သည်ကား၊ ကြံစည်ခဲခက်၊ ပညာနက်၏။ ခံနိုင်ခြံမြဲ၊ လူတို့ ကြံသော်၊ မခံနိုင်ရာ၊ ပြီးသည်သာတည့်”

စိတ်ထဲမှ ထိုစာကြောင်းများကို အထပ်ထပ် ရွတ်ဆိုမိသည်။ ရွတ်ဆိုရင်း ရွှေစည်းခုံစေတီကြီး၏ ဖောင်းရစ်များသို့ လှမ်းမျှော် ကြည့်မိပါသည်။ ရွှေစည်းခုံကို မင်းနှင့်အတူ အသိပညာ အတတ်ပညာရှင်များ၊ ပြည်သူပြည်သားများ၊ လူစင်စစ်များက အမှန်တကယ် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်နေပါသည်။

ထိုနေ့က ရွှေစည်းခုံ၌ပင် တစ်နေ့ကုန်ခဲ့ပါသည်။ ။

လူတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်

ထိုနေ့က.....

ထီးလိုမင်းလို ဂူဘုရားအပေါ်မှ နေ၍ အနောက်ယွန်းယွန်းသို့ လှမ်းမြော်ကြည့်နေမိသည်။ မြင်တွေ့နေရသည့် ပုဂံ၏ စေတီပုထိုး ဂူဘုရား၊ သာသနိက အဆောက်အအုံတို့က အခြားနေရာတို့မှ မြင်ရသည်ထက် ပို၍ နှစ်လိုဖွယ်၊ မြတ်နိုးဖွယ် တမ်းတဖွယ် ကောင်းနေသည်ဟု ထင်ပါသည်။

အနောက် ယွန်းယွန်းသို့ လှမ်းမြော်ကြည့်နေရာမှ အီဂျစ်ရှိ ပိရမစ်ကြီးများ ဘုရားကျောင်းကြီးများဆီသို့ အတွေးဆန့်၍ စိတ်မှန်းဖြင့် မြင်ယောင် ကြည့်သည်။ ပုဂံရှိ စေတီပုထိုး ဂူဘုရား ... အစရှိသည်တို့နှင့် ထိုပိရမစ်ကြီးများ၊ ဘုရားကျောင်းကြီးများ၏ နောက်ကွယ်၌ လဲလျောင်းနေသော လူ့ဘဝ ဖြစ်စဉ်ဆိုရာ အမြင်များ ယုံကြည်ချက် ခံယူချက်များ ခြားနားကြပုံကိုလည်း တွေးမိနေသည်။

“စေတီ” ဟူသော စကားသည် “သင်္ချိုင်း” ဟူသော အနက်သဘောမျိုးကိုလည်း ဆောင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ပုဂံရှိ စေတီပုထိုး ... အစရှိသည်တို့သည် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ သွားတော်၊ ဆံတော်၊ ဓာတ်တော် .... အစရှိသည်တို့ကို အမြတ်တနိုးထားသိုရာ သင်္ချိုင်းများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ထိုပိရမစ် သင်္ချိုင်းကြီးများသည် အီဂျစ်ဘုရင် ဖားရိုးများ Pharaohs နှင့် ၎င်းတို့၏ အဆောင်အယောင်ပစ္စည်းများကို မြှုပ်နှံထားသိုရာ အဆောက်အအုံကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် စေတီ၌ ထားသို မြှုပ်နှံခြင်းနှင့် ပိရမစ်၌ ထားသိုမြှုပ်နှံခြင်းတို့က မတူ၊ ထားသိုခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ချင်းကလည်း မတူ၊ ထားသိုရန် အဆောက်အအုံတို့ကို တည်ဆောက်ရာ၌ ထားရှိသော သဘောထား ရည်ရွယ်ချက်ချင်းကလည်း လူ့ဘဝအမြင် လောကအမြင်တို့နှင့် ပိရမစ်တို့ နောက်ကွယ်ရှိ လူ့ဘဝအမြင် လောကအမြင်တို့ကလည်း မတူကြ။

အီဂျစ်ဘုရင် ဖားရိုးများသည် မသေမီကပင် ၎င်းတို့ သေလွန်ပါက မြှုပ်နှံရန် ပိရမစ်များကို ကိုယ်တိုင် ကွက်ကဲ၍ ဆောက်လုပ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ဘီစီ ၃၀ ရာစုမှ ဘီစီ ၂၅ ရာစုအထိ သက်ဆိုင်ရာ ဘုရင်များသည် သက်ဆိုင်ရာ ပိရမစ်များကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ အစ ပထမတွင် မြေအုပ်တို့ဖြင့် တည်ဆောက်ကြရာမှ နောင်တွင် ကျောက်သားကျောက်အုတ်တို့ဖြင့် ကြီးကျယ်ခန့်ညားစွာ တည်ဆောက်နိုင်လာကြသည်။ ရှေးအကျဆုံး ပိရမစ်များကို ဂီဇေး Gizeh အရပ်တွင် တွေ့နိုင်သည်။

ပိရမစ် တည်ဆောက်မှု အတတ်ပညာ တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်လာခဲ့ရာ ဘီစီ ၁၈၈၅ တွင် ဘုရင်ဖိုဆာ Zoser အတွက် ဗိသုကာပညာရှင်ကြီး အင်ဟိုတက် Imhotep တည်ဆောက်ခဲ့သော ပိရမစ်ကြီးသည် ခန့်ညား ထည်ဝါလှသည်။ ထိုပိရမစ်ကြီးသည် ၁၃ ဧက ကျယ်သည်။ ကျောက်အုတ်ပေါင်း ၂,၃၀၀,၀၀၀ (နှစ်သန်းသုံးသိန်း) ပါဝင်သည်။ ကျောက်အုတ်တစ်တုံးသည် ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် နှစ်တန်ခွဲလေးသည်။ ပိရမစ်၏ အမြင့်သည် ပေ ၄၈၀ (ယခင်က ပေ ၅၀၀) ရှိသည်။ ထိုပိရမစ်ကြီးကို တည်ဆောက်ရာ၌ လုပ်သား တစ်သိန်းဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကြည့်မျှ တည်ဆောက်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုမျှ များပြားသော လုပ်သားများနှင့် ပိရမစ်ကြီး ပြီးမြောက်သည်အထိ အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲနိုင်သော ဘုရင်၏ စွမ်းရည်သတ္တိ မည်မျှ ကြီးမားသည်ကို ခန့်မှန်းကြည့်နိုင်သည်။

ဘီစီ ၃၀ ရာစုခန့်လောက်မှ စ၍ အီဂျစ်ဘုရင်တိုင်း ပိရမစ် တည်ဆောက်ခဲ့သောကြောင့် ဘီစီ ၂၅ ရာစု အလယ်လောက် ရောက်ချိန်တွင် ပိရမစ်တွေ နှိုင်းမြစ်တစ်လျှောက်၌ အမြောက်အမြား ရှိနေကြမည်

ဖြစ်သည်။ ဂီဇေး အရပ်ရှိ ရှေးအကျဆုံး ပိရမစ်တစ်ခုမှ နေ၍ တောင်ဘက်သို့ မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် မိုင် ၆၀ လောက်အထိ ပိရမစ်များ တန်းစီ၍ တစ်မျှော်တခေါ်ရှိနေကြမည်။

နိုင်ငံမြစ်ယဉ်ကျေးမှု ခေတ်ကြီး ၃ ခေတ် (၁။ ပိရမစ်ခေတ် - ဘီစီ ၃၀ ရာစုမှ ဘီစီ ၂၅ ရာစု၊ ၂။ ကံကျွေးချခေတ် - ဘီစီ ၂၀၀၀ခန့်၊ ၃။ လက်နက်နိုင်ငံခေတ် - ဘီစီ - ၁၅၈၀ မှ ၁၁၅၀ ခန့်အထိ) အတွင်း တည်နေခဲ့သော အဆောက်အအုံများသည် ခန့်သားကြီးကျယ်ကြသည်။ ပိရမစ်တို့ ဝန်းကျင်မှ သက်ဆိုင်ရာ ဘုရင်တို့၏ သက်ဆိုင်ရာ မှူးကြီးမတ်ရာ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်များ၏ သင်္ချိုင်းများနှင့် ဘုရားဆောင်များကို တည်ဆောက်ပုံ ဗိသုကာလက်ရာများ၊ ဘုရားဆောင်များအတွင်းရှိ ဆေးရေးပန်းချီများသည်လည်း အံ့သြဖွယ်ကောင်းသည်။ ပိရမစ် ဘုရားကျောင်းထဲရှိ ဘုရင့် ရုပ်တုများသည်လည်း အံ့သြဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် အနုပညာ လက်ရာမြောက်သည်။

ဂီဇေးတွင် ရှိသော ပိရမစ်ကြီးတစ်ခုရှေ့၌ တည်နေသော စဖင့် Sphinx ရုပ်တုကြီးသည် ကြီးကျယ်လှသည်။ ခန္ဓာကိုယ်က ၁၈၇ ပေ ရှည်၍ ဦးခေါင်းအမြင့်မှ ပေ ၆၀ ရှိသည်။ ပိရမစ်ရှေ့၌ ဝပ်လျက် ထိုပိရမစ်ကြီးကို စောင့်ရှောက်နေဟန် ပေါ်လွင်အောင် ထုလုပ်ထားခြင်းကလည်း အံ့သြဖွယ်ကောင်းသည်။

အီဂျစ်ပြည်၏ တတိယခေတ်အတွင်းက သိတ် Thebes မြို့တော်မှ ဘုရားကျောင်းများသည်လည်း အံ့သြဖွယ်ကောင်းသည်။ ကာနက် Karnak ဘုရားကျောင်းခန်းမဆောင်တွင် အကြီးဆုံးသော တိုင်လုံးများရှိသည်။ တိုင်လုံးကြီး တစ်လုံးတစ်လုံး၏ ထိပ်သည် လူတစ်ရာ စု၍ မတ်တပ်ရပ်နိုင်လောက်အောင်ပင် ကျယ်သည်။ ထို တိုင်လုံးကြီးများ၌ တန်ဆာဆင်ထားသော ပန်းချီ ပန်းပုတို့ကလည်း အံ့သြဖွယ်ကောင်းသည်။

အီဂျစ်တို့ ကိုးကွယ်သော နတ်ဘုရားတွေ အများအပြားရှိခဲ့သည်။ မြို့တိုင်း ရွာတိုင်း၌ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာရာ ကိုးကွယ်သော နတ်များလည်း ရှိပေသေးသည်။ ထိုနတ်ဘုရားများစွာ အနက်မှ နတ်ဘုရား ၂ ဆူကို အီဂျစ်တို့ အထူးတလည် ကိုးကွယ်ကြသည်ကို အထောက်အထားများအရ သိရှိရသည်ဟု ဆိုသည်။ နတ်ဘုရား တစ်ဆူမှာ ရေ Re ဟု ခေါ်သော နေဘုရားဖြစ်၍ ထိုနတ်ဘုရားကို ပူဇော်ရန်အတွက် ဘုရားကျောင်းကြီးများကို ခမ်းနားစွာ ဆောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ပိရမစ်သည် နေဘုရား၏ အထိမ်းအမှတ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျန် နတ်ဘုရားမှာ အိုစီရစ် Osiris ဖြစ်သည်။ ထိုနတ်ဘုရားကို ပူဇော်ရန်အတွက်လည်း ဘုရားကျောင်းကြီးများကို ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။

ပိရမစ်များ တည်ဆောက်သည့် ခေတ်က အီဂျစ်တို့သည် တမလွန်ဘဝ ရှိသည်ကို ယုံကြည်ကြသည်။ တမလွန်ဘဝကို ယုံကြည်ခြင်းသည် တမလွန်သို့ သွားသော တမလွန်သို့ ရောင်သော ဝိညာဉ် သို့မဟုတ် အတ္တတည်းဟူသော စိတ်အခြေခံ ဝတ္ထု Mental Substance ရှိခြင်းကို ယုံခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုခေတ် အီဂျစ်တို့သည် “လူသေလျှင် လူပြန်၍ ဖြစ်သည်” ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ သို့ရာတွင် သေသော အလောင်းသည် ပျက်စီး ပုပ်ဆွေးသွားခြင်း မရှိမှသာ ကောင်းစွာ လူပြန်ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လူသေသောအခါ အလောင်းကို မပုပ်ဆွေးမပျက်စီးသော မံမီ Mummy ပြုလုပ်ရန် ဆေးစီရင်ကြသည်။ မံမီ ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြင့် သေဆုံးသူ၏ ဝိညာဉ်သည် တစ်နေ့တွင် ပြန်လာလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းများလည်း ရှိသည်။ ဆေးစီရင်ပြီးသော အလောင်းကို သင်္ချိုင်း အဆောက်အအုံ၏ အောက်ဆုံးရှိ အခန်းငယ်ထဲတွင် ထည့်၍ ကျောက်အုတ် အင်္ဂတေတို့ဖြင့် အလုပ်တံပြီး မြှုပ်နှံသည်။ လူပြန်၍ ဖြစ်သောအခါ၌ ယခင်ဘဝဟောင်းက စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ပြန်လည်ရရှိစေရန်အတွက် ဘုရင်တို့၏ အလောင်းများကို မြှုပ်နှံရာ၌ အလွန်အဖိုးထိုက်တန်သော အသုံးအဆောင်ရတနာတို့ကို ထည့်သွင်းလိုက်ကြသည်။ ပိရမစ်ကြီးများ

ဆောက်ကြခြင်းသည် နောင်တမလွန်တွင် ဘဝကောင်းရရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ပိရမစ် တည်ဆောက်ကြသော ခေတ်နောက်တွင် လူနှင့် လူ့ဘဝဖြစ်စဉ်အပေါ် တွေးမြင်ယူဆပုံများ ပြောင်းလဲမှုများ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ အီဂျစ်တို့သည် ဝိညာဉ်တည်းဟူသော စိတ်အခြေခံဝတ္ထု လူ၌ တည်ရှိသည်ဟု တိတိကျကျ ခံယူလာကြသည်။ သူတို့က ... သေသောသူသည် နောင်တမလွန်တွင် လူအဖြစ်ဖြင့် အိုစီရစ် ဘုရား ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်ရမည်။ ထိုသို့ ရောက်ပြီးနောက် လူ၏ ဝိညာဉ် ချိန်ခွင်တွင် တင်၍ (မှန်ကန်ခြင်းနှင့် တရားမျှတခြင်းကို ဖော်ပြသော) ငှက်တောင်ဖြင့် ချိန်စက်ကြည့်ခြင်းကို ခံရမည်။ ကောင်းမှုများများ ပြုလုပ်ခဲ့သူ၏ ဝိညာဉ်မှာ မစောင်းမငဲ့ ချိန်စက်နိုင်စွမ်း ရှိမည်။ ထိုသူကို အိုစီရစ်ဘုရားက ခေါ်ဆောင်ထားမည်။ မကောင်းမှုများ ပြုခဲ့သူ၏ ဝိညာဉ်မှမူ ငှက်တောင်ထက် လေးနေသည်ကို တွေ့ရမည်။ ထိုအခါ ထိုဝိညာဉ် ပိုင်ရှင်ကို အပြစ်ရှိသူဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ထိုသူအား ငရဲပြည်၌ ရှိသော ငရဲခွေးကြီးများ ကိုက်ခဲ ညှင်းဆဲခြင်းကို ခံစေရန် ပို့ဆောင် ခံရမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ပုဂံခေတ် စေတီပုထိုးဂူဘုရား၊ ကျောင်း၊ တန်ဆောင်း ... အစရှိသည့် သာသနိက အဆောက်အအုံများနောက်၌ ရှိနေသော လူ့ဘဝဆိုင်ရာ လူ့ဖြစ်စဉ်ဆိုင်ရာ အမြင်တို့က အီဂျစ်ရှိ ပိရမစ်ကြီးများ၊ ဘုရားကျောင်းကြီးများ.... အစရှိသည့် အဆောက်အအုံတို့ နောက်၌ရှိသော အမြင်များနှင့် ခြားနားနေခြင်းများ ရှိသည်။ ပုဂံ၏ စေတီပုထိုးဂူဘုရား အစရှိသည့် အဆောက်အအုံတို့ နောက်၌ ရှိနေသော လူ့ဘဝဆိုင်ရာ လူ့ဖြစ်စဉ်ဆိုင်ရာ အမြင်က ... ဝိညာဉ်၏ တည်ရှိခြင်း သို့မဟုတ် စိတ်အခြေခံဝတ္ထု၏ တည်ရှိခြင်းကို လက်မခံ။ လူသေသောအခါ၌ လူ့ခန္ဓာမှ ဘာမျှ ထွက်ခွာပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း မရှိဟု ရှုမြင်သည်။ လူ့ခန္ဓာမှ ဘာမျှ ထွက်ခွာ ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း မရှိသကဲ့သို့ လူ့ခန္ဓာဟောင်းအတွင်းသို့လည်း ဘာမျှ ပြန်ဝင်လာခြင်း မရှိ။ ထိုသို့ ဘာမျှဝင်ခြင်း ထွက်ခြင်း မရှိသောကြောင့် လူတစ်ဦးသေလျှင် ထိုလူ၏ ဘဝကိစ္စမှန်သမျှ ပြီးဆုံးပြတ်စဲ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီဟူသော အမြင်မျိုးတော့ မရှိ။ အစွဲတဏှာ အလုံးစုံ မကုန်သေးသူ ဖြစ်လျှင်တော့ ... မိမိ ပြုသော စေတနာကံတို့ အလျောက် ယခုဘဝ သေခါနီးတွင် နိမိတ်တစ်မျိုးမျိုး ထင်ပေါ်လျက် ထိုနိမိတ် တစ်မျိုးမျိုးကို စွဲယူမှုဖြင့် သေလွန်ပါက ပြုခဲ့သော စေတနာကံတို့ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်ကာ ဘဝတစ်ခု စဉ်ဆက် ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ရှုမြင်သည်။

လူ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့်တကွ ထိုလူ၏ အောင်မြင်မှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှု၊ မြင့်မြတ်မှု၊ နိမ့်ကျမှု ... အစရှိသည်တို့သည် မည်သည့် နတ်ဘုရားတို့၏ ဖန်တီးပြဋ္ဌာန်း စီရင်ခြင်းကြောင့်မျှ ဖြစ်ရသည်မဟုတ်။ ထိုသူပြုသော စေတနာကံနှင့် အစွဲတဏှာတို့ကြောင့်သာ ပဓာနအားဖြင့် ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ လူမျိုးစု၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ တိုင်းနိုင်ငံတို့ တိုးတက်ခြင်း၊ နိမ့်ကျခြင်းတို့သည်လည်း ထိုလူမျိုးစု၊ ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်း၊ ထိုတိုင်းနိုင်ငံရှိ လူများ၏ စေတနာကံ (ဝါ) လုပ်ဆောင်မှုတို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်ရသည်။ မည်သည့် နတ်ဘုရားတို့ကြောင့်မျှ မဟုတ်ဟု ရှုမြင်သည်။ ပုဂံ၏ စေတီပုထိုး ဂူဘုရားတို့၏ နောက်၌ “အတ္တာဟိ အတ္တနော နာထော” ဟူသော “ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုးကွယ်သောဝါဒ” ရှိသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုးကွယ်သောဝါဒ ဆိုရာ၌ မိမိ၏ ကောင်းမြတ်သော စေတနာ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယတို့ကို အားကိုးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ထီးလိုမင်းလို ဂူဘုရားပေါ်မှ အနောက်ယွန်းယွန်းသို့ မျှော်ကြည့်ရင်းမှ ခန့်ညားသော ကြီးကျယ်သော ရင်သပ်ရှုမော အံ့သြဖွယ်ကောင်းသော ပိရမစ်ကြီးများ၊ ရုပ်တုကြီးများ၊ ဘုရားကျောင်းကြီးများကို မည်သည့်နတ်ဘုရားမျှ မပါဘဲ လူသားစစ်စစ်များကသာ တည်ဆောက်နေပုံကို မြင်ယောင်နေမိပါသည်။ ဓမ္မရံကြီး၊ သဗ္ဗညု၊ အာနန္ဒာ၊ စူဠာမဏိ ... အစရှိသည့် ဘုရားများကိုလည်း လူသားစစ်စစ် ပုဂံပြည်သူပြည်သားတွေပင် တည်ဆောက်နေကြပုံကို မြင်ယောင်နေပါသည်။

ရွှေစည်းခုံစေတီကြီးကိုလည်း “လူတစ်ရပ် နတ်တစ်ရပ်” တည်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပုဂံပြည်သူပြည်သား လူသားများကသာ တစ်ရပ်ပြီး တစ်ရပ် တည်ဆောက်နေသည်ကိုလည်း မြင်ယောင်နေပါတော့သည်။ ။

ရှေ့ခရီးတွင်စေတီ

ပုဂံမြို့ ငါးဖုန်သင်ယောင် ဘုရား၏ အနောက်မုခ်ပေါင်းမိုး၌ ရေးဆွဲထားသော အနေတတ္ထရေအိုင်မှ မြစ်ကြီးလေးသွယ် စီးဆင်းပုံ ပန်းချီကို လေ့လာကြရင်းမှ မြန်မာတို့၏ နက္ခတ်ဆိုင်ရာ ယူဆချက်များအကြောင်းကို သူနှင့် စကားပြောဖြစ်နေကြပါသည်။ ပြောဆိုရင်းမှ နက္ခတ်ပညာနှင့် ပတ်သက်သော အထောက်အထားများကို တွေ့လိုတွေ့ငြား ပုဂံ၌ ရှာဖွေနေသူတစ်ဦးအဖြစ် သူ့ကို နားလည်လိုက်ပါသည်။

သူက “ရောက်ရာနယ်တွင် သောကြာကြယ်လို ထွန်းတောက်ပါစေ” ဟူသော ဆုတောင်း၌ ပါနေသော “သောကြာကြယ်” ဆိုသော စကားအသုံးအနှုန်းသည် မှားနေကြောင်း၊ သောကြာကြယ်သည် စင်စစ် ကြယ်မဟုတ်တော့ဘဲ ဂြိုဟ် (VENUS ဂြိုဟ်) သာဖြစ်ကြောင်း ပြောပြနေသည်။ ရှေးခေတ်မြန်မာတို့ ခံယူထားသော နက္ခတ်ဆိုင်ရာ အမြင်များနှင့် အနိစ္စယ၏ နက္ခတ်ဆိုင်ရာ အမြင်တို့ ဆက်နွယ် နေပုံကိုလည်း သူက ရှင်းပြနေသည်။

မြန်မာတို့သည် ကြယ်၊ တာရာ၊ နက္ခတ်၊ ဂြိုဟ် စသည့် စကားများကို ရောထွေး၍ သုံးနှုန်းနေကြသည်။ ကြယ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စတား (STAR) ဟုခေါ်သည်။ လက်တင် ဘာသာ၌ စတယ်လာ (STELA) ဟုခေါ်သည်။ လက်တက်ဘာသာသည် အင်ဒို ဥရောပ ဘာသာစကား အုပ်စုဝင်ပင် ဖြစ်သော သက္ကတ၊ ပါဠိတို့၌ တွေ့ရသော စတာရာ (STARA)၊ သို့မဟုတ် တာရာ (TARA) ဟူသော စကားများမှ ဆင်းသက်လာဟန်ရှိသည်။ ထို “စတာရာ” သို့မဟုတ် “တာရာ” ကို မြန်မာတို့က “ကြယ်” သို့မဟုတ် “ကြယ်စု” ဟု ခေါ်ဟန်ရှိကြောင်း၊ စင်စစ် တာရာကို “ကြယ်စု” ဟု ခေါ်မှ မြန်မာ နက္ခတ်ပညာအတွက် ပို၍ ဆီလျော်နိုင်ကြောင်းကို သူက ပြောပြသည်။

ကြယ်သည် စင်စစ် နေပင် ဖြစ်၍ သာမန် ကြယ် (ဝါ) နေ တစ်လုံး၌ အပူချိန်သည် စင်တီဂရိတ် သန်းနှင့် ချီ၍ ရှိနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကြယ်တည်းဟူသော နေသည် အလင်းလွှတ်ဝတ္ထု (သို့မဟုတ်) ကိုယ်ပိုင် အလင်းရောင်ရှိသော ဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ အစဉ်အလာက “တနင်္ဂနွေ ဂြိုဟ်မင်း” ဟု ခေါ်ခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့၏ နေသည် သာမန်ကြယ်ငယ် တစ်လုံးသာ ဖြစ်သည်။ ထိုနေကို အခြားဂြိုဟ်များက ဝိုင်းပတ် လှည့်လည် နေကြသည်။

ဂြိုဟ်သည် နေကဲ့သို့ အလင်းလွှတ် ဝတ္ထု (သို့မဟုတ်) ကိုယ်ပိုင် အလင်းရှိသော ဝတ္ထုမဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ နေကို ဝိုင်းပတ် လှည့်လည်နေသော ဂြိုဟ်များသည် နေကို မှီနေရသော၊ နေ၏ အလင်းရောင်ကြောင့်သာ တောက်ပနေသော ပင်ကိုယ် အလင်းလွှတ်နိုင်ခြင်း မရှိသော အရာများ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ “ရောက်ရာနေရာတွင် သောကြာကြယ်လို ထွန်းတောက်ပါစေ” ဟူသော ဆုတောင်းသည် မှားနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သူက ရှင်းပြနေသည်။

ထို့နောက် တာရာဆိုသော စကားနှင့် နက္ခတ်ဆိုသော စကားတို့ကို သူက ရှင်းပါသည်။ တာရာသည်လည်း ကြယ်စုဖြစ်၍ နက္ခတ်သည်လည်း ကြယ်စုပင် ဖြစ်သည်။ နေသွားလမ်းကြောင်း အနီးတစ်ဝိုက်တွင် မြန်မာတို့က နက္ခတ် (၂၇) လုံးကို မှတ်သားထားကြသည်။ နက္ခတ် တစ်ခု တစ်ခု၌ ကြယ်တစ်လုံး (သို့မဟုတ်) တစ်လုံးထက်ပိုသော ကြယ်များ ပါဝင်နေသည်။ ရှေ့ခေတ်က နက္ခတ်ပညာရှင်များသည် ကောင်းကင်ကို လေ့လာရာ၌ ကြယ်အစုများကို ရုပ်ပုံများဖြင့် မှန်းဆပြီး မှတ်သားခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ - အသဝနီ နက္ခတ်၌ ကြယ်လုံးရေ (၆)လုံးပါပြီး ပုံသဏ္ဌာန်က မြင်းခေါင်းသဖွယ် ဖြစ်သည်။ ဘရဟ္မာနက္ခတ်၌ ကြယ်လုံးရေ (၃) လုံး ပါပြီး ဖိုခုံလောက်နှင့် တူသည် .... စသည်ဖြင့် ပုံများဖြင့် မှတ်သားခဲ့ကြသည်။ ထို့အတူ တာရာဆိုသည်မှာလည်း ကြယ်စုများ ဖြစ်၍ ထိုကြယ်စုများ၏ တည်နေဟန်ကို မည်သည့် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် တူသည်။ ဥပမာ - လိပ်နှင့်တူသည်။ ချိန်ခွင်နှင့် တူသည် စသည်ဖြင့် မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မြန်မာတို့က နက္ခတ် (၂၇) လုံးကို သုံးလုံးလျှင် ယှဉ်တာရာ တစ်ခုထား၍ မှတ်သားကြသောကြောင့် တာရာ (၉) မျိုး ဖြစ်လာသည်။ ထို့ပြင် ရာသီ (၁၂) လကို နက္ခတ် (၂၇) လုံးနှင့် တွဲပုံများလည်း ရှိသေးသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလများတွင် အသဝနီ၊ ဘရဟ္မာ၊ ကြတ္တိကာဟူသော နက္ခတ်သုံးမျိုးကို မြင်နိုင်သည်။ ထို နက္ခတ်တို့ကို ယှဉ်သော တာရာကြယ်စုမှာ ကျီးနှင့် တူသော ကြယ်စုဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ နက္ခတ်နှင့် တာရာတို့ ယှဉ်ပုံကို သူက အီကလစ်တစ်စက်ဝန်း (Ecliptic) ဇီဒီယက် (Zodiac) (တစ်ဆယ့်နှစ်ရာသီ ရာသီရုပ် စက်ဝန်း) များဖြင့် ရှင်းပြသည်။

ထို့နောက် သူက တိပိဋက ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်မှ ကူးယူထားသော နက္ခတ် (၂၇) လုံး သို့မဟုတ် (၂၈) လုံးနှင့် ပတ်သက်သည့် ရှင်းလင်းချက်ကို ပြပါသည်။ ရှင်းလင်းချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

နက္ခတ် ၂၇ လုံး ၂၈ လုံး - (၁) အဿယုဇ၊ အသဝနီမြင်းနှင့်တူသော နက္ခတ်၊ ယင်း နက္ခတ်၌ အဿနတ်တည်နေသည်။ (၂) ဘရဟ္မာ၊ ယမမင်းနှင့် တူသော နက္ခတ်၊ ယင်း နက္ခတ်၌ ယမနတ်တည်နေသည်။ (၃) ကတ္တိကာ (ကြတ္တိကာ)၊ မီးနှင့် တူသော နက္ခတ်၊ ဒဟနတ် နေသည်။ (၄) ရောဟိကီ၊ ကြာ၌ ပေါက်၊ ကြီးပွားသော နက္ခတ်၊ ကမလဇနတ် နေသည်။ (၅) မိဂသီသ (မဂသီ၊မိဂသီ)၊ သားသမင် ဦးခေါင်းနှင့် တူသော နက္ခတ်အစု၊ သလိသဘူနတ် နေသည်။ (၆) အဒ္ဓါ (အဒြ) ရုဒ္ဓရသနှင့် တူ၏၊ ကိုက်ခဲတတ်သော နက္ခတ် ဖြစ်သည်။ အရိတိနတ် နေသည်။ (၇) ပုနဗ္ဗသု (ပုနုဗုသျှ)၊ သတ္တဝါတို့၌ အစီးအပွားကို သွန်းလောင်းတတ်သော နက္ခတ်၊ ဇီဝနတ် နေသည်။ (၈) ပုဿ (ဗုဿ၊ဗုသျှ) အမှုလုပ်ငန်းတို့ တိုးပွားစေတတ်၊ တိုးတက်ကြီးပွားရာ ဖြစ်သော နက္ခတ်၊ ပဟိနိနတ် နေသည်။ (၉) အသိလေသ (အသလိသ) မြွေနှင့် တူသဖြင့် မနမ်း မရှုပ်အပ်သော နက္ခတ်၊ ပိတရနတ် နေသည်။ (၁၀) မဃ (မာယံ)၊ အမှုပြုလုပ်သူတို့ ပူဇော်အပ်သော နက္ခတ်၊ ယောနိနတ် နေသည်။ ဖဂ္ဂနီ အကျိုးပေးသော နက္ခတ်၊ (၁၁) ပုဗ္ဗဖဂ္ဂနီ၊ အယျမနတ် နေသည်။ (၁၂) ဥတ္တရ ဖဂ္ဂနီ၊ ဒိနကရနတ် နေသည်။ (၁၃) ဟတ္ထ (ဟသတ)၊ လက်နှင့် တူသော နက္ခတ်၊ တမ္ဗနတ် နေသည်။ (၁၄) စိတ္တ (စိတြ) သစ်ရွေးသမားနှင့် တူသဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အကျိုးပေးတတ်သော နက္ခတ်၊ အမွနတ် နေသည်။ (၁၅) သာတိ (သွာတိ)၊ ကောင်းသော နေရာဖြစ်သော နက္ခတ်၊ ကောင်းမကောင်းကို နည်းပါးအောင် ပြုတတ်သော နက္ခတ်၊ ကောင်း မကောင်း အကျိုးကို ပေးတတ်သော နက္ခတ်၊ ပဝနနတ် နေသည်။ (၁၆) ဝိသာခါ၊ မတူသော အကျိုးကို တူးဖြိုတတ်သော အထူးထူးသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသော နက္ခတ်၊ သတ္တာနိနတ် နေသည်။ (၁၇) အနရာဓ၊ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး ယင်း ၂ မျိုးကို ပြီးစေတတ်သော နက္ခတ်၊ မိတ္တနတ် နေသည်။ (၁၈) ဇေဋ္ဌနက္ခတ်၊ အားလုံးထက် ကြီးမြတ်သော နက္ခတ်၊ သတ္တနတ် နေသည်။ (၁၉) မူလ၊ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး အမျိုးမျိုး၏ တည်ရာဖြစ်သော နက္ခတ်၊ နိဒိတိနတ် နေသည်။ အာသာဠ သူစားတို့၏ နောင်ဇာတိ သဏ္ဌာန်ရှိသော နက္ခတ်၊ (၂၀) ပုဗ္ဗသာဠ၊ တောယနတ် နေသည်။ (၂၁) ဥတ္တရာသာဠ၊ အသုဒ္ဓေဝနတ် နေသည်။ (၂၂) သဝဏ၊ (သရဝဏ)၊ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး အမျိုးမျိုးကို ပွားစေတတ်သော နက္ခတ်၊

ဟရီနတ် နေသည်။ (၂၃) ခန့်ဌ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ရှာမှီးကြောင်းဖြစ်ကြောင်း နက္ခတ်၊ သိုမှီးမြှုပ်နှံထားသော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ထင်စွာ ပြတတ်သော နက္ခတ်၊ ဝသုနတ် နေသည်။ (၂၄) သတဘိသဇ (သတဘိသျှ)၊ များစွာသော နတ်ဆေးသမား (များစွာသော ဆန်ကွဲ) ရှိရာဖြစ်သော နက္ခတ်၊ များစွာသော ဆေးသမားတို့၏ အရှင်သခင် ဖြစ်သော နက္ခတ်၊ ဝရုဏနတ် နေသည်။ ဘဒ္ဒပဒ (ဘဒြပိုဒ်)၊ နွားခြေထောက်နှင့် တူသော ခြေရှိသော နက္ခတ်။ (၂၅) ပုဗ္ဗ ဘဒ္ဒပဒ၊ အဇဒေဝနတ်နေသည်။ (၂၆) ဥတ္တရ ဘဒ္ဒပဒ၊ အဟိဋ္ဌဏနတ် နေသည်။ (၂၇) ရေဝတီ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ရှိသော နက္ခတ်၊ ရေဝတရသေ့၏ သမီးဖြစ်သော နက္ခတ်၊ ပုမာနတ်နေသည်။ အာသဠနက္ခတ်နှင့် သဝဏတို့ အကြား၌ “အဘိဇိတ” (အဘိဇိတ်) နက္ခတ်ကို ထည့်သွင်းလျှင် ၂၈လုံး ဖြစ်သည်။

ရာသီ ၁၂လကို နက္ခတ်၂၇ လုံးနှင့် တွဲပုံမှာ (၁) တန်ခူးလ စိတ္တ၊ သွာတိနက္ခတ်ယှဉ်သည်။ (၂) ကဆုန်လ - ဝိသာခါ၊ အနုရာဇ။ (၃) နယုန် - ဇေဋ္ဌ , မူလ။ (၄) ဝါဆို - ပုဗ္ဗာသာဠ၊ ဥတ္တရာသာဠ။ (၅) ဝါခေါင် - သာဝဏ၊ မိနိဋ္ဌ။ (၆) တော်သလင်း - သတဘိသဇ၊ ပုဗ္ဗဘဒ္ဒပဒ၊ ဥတ္တရဘဒ္ဒပဒ။ (၇) သီတင်းကျွတ် - ရေဝတီ၊ အဿယုဇ၊ ဘရဟ္မီ။ (၈) တန်ဆောင်မုန်း - ကတ္တိကာ ရောဟိနီ။ (၉) နတ်တော် - မိဂသီ၊ အဒ္ဓ။ (၁၀) ပြာသို - ပုနဗ္ဗသု၊ ပုဿ။ (၁၁) တပို့တွဲ - အသိလေသ၊ မာဃ။ (၁၂) တပေါင်း - ပုဗ္ဗဇဂ္ဂနီ၊ ဥတ္တရ ဇဂ္ဂနီ၊ ဟတ္ထ။

သူက ဆက်၍ “နက္ခတ်တို့ အကြောင်းကို လေ့လာသင်ယူအပ်၏” ဟု ဆိုသော စကားကို ဗုဒ္ဓစာပေ တစ်နေရာ၌ တွေ့ရကြောင်း၊ ဤသို့ တွေ့ရသော်လည်း နက္ခတ်ပညာကို အပတ်တကုတ် သင်ယူရမည်ဟု ဆိုလိုဟန် မရှိကြောင်း၊ တောနေ ရဟန်းများအဖို့ နက္ခတ်ကြည့်တတ်ပါက လမ်းမှန် ခရီးသွားနိုင်ရန် အချိန်ကာလ၊ ရာသီတို့ကို နားလည်သိမြင်ရန်အတွက် လောက်သာ ရည်ရွယ်ဟန် ရှိကြောင်း၊ ထိုသို့ မဟုတ်ပါကလည်း စကြဝဠာကြီးနှင့်တကွသော အရာရာတိုင်းသည် ပြောင်းလဲခြင်း အနိစ္စသဘောကို ဆောင်နေသည်ဟု ဆင်ခြင်မိစေရန် ရည်ရွယ်ဟန်ရှိကြောင်း တွေးဆပြပါသည်။

စင်စစ် မြန်မာတို့ လက်ခံခဲ့သော ထေရဝါဒသည် နတ်မျိုးစုံစောင့်နေသော နက္ခတ်များက လူတို့၏ ကံကြမ္မာကို ပြဋ္ဌာန်း ခြယ်လှယ်ပေးနိုင်သည် ဆိုသော အချက်ကို လက်ခံလိမ့်မည်ဟု မိမိ မထင်မြင်ကြောင်း၊ ဂြိုဟ်စာကျွေးခြင်းများ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူ၏ သက်တမ်းသည် ဂြိုဟ်တစ်လုံး၏ သက်တမ်းနှင့် ယှဉ်တွဲနေသည်ဟူသော အယူအဆများ၊ ဂြိုဟ်စီဂြိုဟ်နင်း အယူအဆများ “နက္ခတ်ယှဉ် မင်္ဂလာ” အယူအဆများကိုလည်း လက်ခံမည် မဟုတ်ဟု ထင်မြင်မိကြောင်း သူက ပြောပြပြီးနောက် ဇာတ်တော် တစ်ခု၌ နက္ခတ်ကောင်း အချိန်ကောင်းကို စောင့်ဆိုင်းနေမိသောကြောင့် အခွင့်ကောင်းကို ဆုံးရှုံးလက်လွတ်သွားရသူ တစ်ဦးအကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။ (သူပြောပြသော ဇာတ်မှာ ဧကကနိပါတ် ၄၉ ခုမြောက်ဖြစ်သော နက္ခတ္တဇာတက ဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်) ထိုသို့ ပြောပြီးနောက်.....

နက္ခတ်ကောင်းအချိန်ကောင်းကို စောင့်ဆိုင်းနေသော အသိဉာဏ်မဲ့သူကို လိုအပ်သော အကျိုးသည် ကပ်လာပြီးမှ ထွက်ခွာသွားတတ်၏။ လိုအပ်သော အကျိုးကို ရခြင်းသည် လိုအပ်သော အကျိုး၏ နက္ခတ်ကောင်း၊ အချိန်အခါကောင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။ ကောင်းကင်က ကြယ်တာရာတို့သည် အဘယ်အကျိုးကို ပြနိုင်ကုန်အံ့နည်း....

ဟူသော ဇာတ်တော်လာ စကားကို ရွတ်ပြပါသည်။ သူက နက္ခတ်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ သူလေ့လာနေခြင်းသည် ရှေးခေတ်အယူအဆများကို သိချင်သောကြောင့် လေ့လာနေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ခံ ကျင့်သုံးဖို့ရန် လေ့လာနေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဝါဒပီပီ အစွဲအလမ်းများကို အဖြစ်နိုင်ဆုံး ပယ်နေသူ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပစ်ပယ်ရမည့် နက္ခတ်စွဲအချို့ကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်ပါကြောင်း ရှည်လျားစွာ ပြောပြပြီးနောက် နိဂုံးချုပ်သည့် အနေဖြင့်....

“မကောင်းတဲ့ အစွဲတွေ ကုန်လာလေလေ၊ နေရထိုင်ရတာ ရဲဝံ့သွက်လက်လာလေလေ အဖြစ်ကို ရောက်လာမှာပေါ့ဗျာ၊ မလိုလားအပ်တဲ့ အတိတ်က အရာတွေကို ဖယ်ချ၊ ဖဲ့ချလိုက်ရင် အနာဂတ်ကို သွားတဲ့ ခရီးမှာ ပိုပြီး သွက်လက်မှာပေါ့” ဟူသော စကားကို သူက ဆိုပါသည်။ ။

အနီးအပါးမှ မခွာသော အတွေးအမြင်များ

(၁)

ပုဂံရွှေဆံတော်စေတီကြီး၏ တောင်ဘက် “ငါဖုန်သင်ယောင် ဂူဘုရား” အတွင်းရှိ စက်ဝိုင်းပန်းချီများကို ကြည့်ရင်း ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့သော ထေရဝါဒရှိ စကြဝဠာနှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြောင်းအရာများကို သူနှင့် ကျွန်တော် ပြောဖြစ်နေကြသည်။ ဤအကြောင်းအရာများကို ပြောရင်းမှ သူက ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာကြီးနှင့် လူသတ္တဝါတို့ မကြာမီ ရင်ဆိုင်ရတော့မည့် ဘေးအန္တရာယ်များ အကြောင်းကို အလေးအနက်ပြောပါသည်။ သူ့စကားသံ၌ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်သံတွေပင် ပါနေသည်ကို အမှတ်ရနေပါသည်။ သူပြောပြသည်များကို အကျဉ်းချုံးလိုက်လျှင် အောက်ပါကဲ့သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

(၂)

ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာ၏ သက်တမ်းအတွင်း၌ ရာပေါင်းများစွာသော အရွယ်အစားမျိုးစုံသော ကြယ်တံခွန်များသည် ကမ္ဘာကြီးကို ဝင်၍ တိုက်ခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာလေထုအတွင်းသို့ ကြယ်တံခွန်တို့၏ အစိတ်အပိုင်းများသည် တန်ပေါင်းရာထောင်ချီ၍ ဝင်လာခဲ့ကြဖူးသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၆၅ သန်းခန့်က ကြယ်တံခွန်၏ အစိတ်အပိုင်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာကို ဝင်၍ တိုက်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုသို့ ဝင်ရောက်၍ တိုက်လာသော ကြယ်တံခွန် အစိတ်အပိုင်းများ၏ ထိမှန်မှုကြောင့် ဒိုင်နိုဆောသတ္တဝါကြီးများ မျိုးပြုန်းလုမတတ် ဖြစ်သွားသည်။ ထို့နောက် များမကြာမီ ဤကမ္ဘာမှ ဒိုင်နိုဆောသတ္တဝါများ အစတုံး ပျောက်ကွယ်သွားကြသည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်အချို့က ဆိုကြသည်။ အချို့က ဆိုသော အဆိုဖြစ်သောကြောင့် အားလုံးက လက်ခံချင်မှတော့ လက်ခံကြလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဒိုင်နိုဆောတို့ ဤကမ္ဘာမှ မျိုးပြုန်း ပျောက်ကွယ်သွားကြခြင်းကတော့ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

ဒိုင်နိုဆောတို့ ဤကမ္ဘာမှ မျိုးပြုန်းပျောက်ကွယ် သွားခြင်းအကြောင်းကြားရသောအခါ ကြားရသူတို့သည် မိမိတို့နှင့် မဆိုင်သလိုလို ထိတ်လန့်ရကောင်းမှန်း မသိသလိုလို ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။

စင်စစ် ဒိုင်နိုဆောများသည် ဤကမ္ဘာပေါ်၌ နှစ်ပေါင်းသန်း ၁၅၀ ခန့်မျှ အသက်ရှင်နေခဲ့နိုင်စွမ်းသူများ ဖြစ်သည်။ ဤကမ္ဘာပေါ်၌ လူတို့သည် လူအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ နှစ်

၎င်းတို့သည် မရှိသေး။ လူတို့ ဤကမ္ဘာပေါ်မှ မကြာခင် ပျက်စီးမျိုးပြုန်းရတော့မည် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်လာနေပြီဟု သိပ္ပံပညာရှင်တို့က သတိပေးနေကြသည်။

လူမျိုးပြုန်းတော့မည့် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်နေပြီဟု သတိပေးနေသော်လည်း ယနေ့ကမ္ဘာကြီး၌ တစ်စက္ကန့်တိုင်းတွင် လူ(၃)ဦးကျ မွေးဖွားလျက်ရှိသည်။ တစ်ရက်အတွင်း၌ပင် လူဦးရေနှစ်သိန်းငါးသောင်းကျော် တိုးလျက်ရှိသည်။ လူတွေ တိုးတက်များပြားလာမှုကြောင့် မြို့ကြီးများသည် မွန်းကျပ်မှု အမျိုးမျိုး ရောဂါ အမျိုးမျိုး၊ ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု အမျိုးမျိုးဖြစ်လျက် ကမ္ဘာ့ အကြီးဆုံးမြို့ကြီးများ၌ ရက်သတ္တတစ်ပတ်အတွင်း လူဦးရေ ၁,၀၀၀,၀၀၀ ခန့်တိုးတက်လျက် ရှိသည်။ ထိုသို့ လူတွေ တိုးတက် များပြားလာမှုကြောင့် မြို့ကြီးများသည် မွန်းကျပ်မှု အမျိုးမျိုး၊ ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောဂါများကို ကုသရသည့် စားရိတ်များ အဆမတန်တက်၍ လာပုံကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ ထုတ်ပြန်ချက်များတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ဆေးပညာ၏ အစွမ်းသတ္တိထက်မြက်မှုတို့ကြောင့် လူတို့ အသေအပျောက်နည်းသည် ဆိုသော်လည်း ပျက်စီးနေသော အိုဇုန်းလွှာသည် ယခုအတိုင်းသာ ဆက်လက်ပျက်စီးနေသည်ဆိုလျှင် လူတို့ မကြာမီ ဤကမ္ဘာမှ မျိုးတုံးသွားအောင် ဖန်တီးမည့် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်လာတော့မည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက သတိပေးသည်။

ဤကမ္ဘာကြီး၌ လူဦးရေ အဆမတန် များပြားလာမှုကြောင့် လူတွေနေထိုင်ဖို့ နေရာတွေ ချဲ့နေကြရသည်။ နေရာချဲ့ရင်း သစ်တောများ စိုက်ပျိုးနိုင်သော နေရာများ ပြုန်းတီးကုန်ကြသည်။ လူတို့ စားဝတ်နေရေးအတွက် သစ်ပင်များကို ခုတ်လှဲကြသည်။ လောင်စာအဖြစ် အသုံးပြုမီးရှို့ ပစ်ကြသည်။ အခြား လူအသုံးအဆောင် အမျိုးမျိုးအတွက်လည်း သစ်ပင်များကို အတောမသတ် ခုတ်လှဲကြသည်။ သို့နှင့် သဘာဝသစ်တောတွေ ပြုန်းတီးလာရာမှ ထိုပြုန်းတီးသွားသော နေရာများက လွင်တီးခေါင်များ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုလွင်တီးခေါင်များ ဖြစ်လာသောကြောင့် မိုးရွာသောအခါ ရေကို မြေကထိန်းမထားနိုင်၊ ထိုသို့ ထိန်းမထားနိုင်မှုမှ အကြောင်းဆက်၍ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းတွေ တစ်လှည့်စီ ဖြစ်ကြသည်။ မြေဆီလွှာတွင် ရေကို ထိန်းမထားနိုင်သောအခါ မြေဩဇာညံ့ဖျင်း၍ ကောက်ပဲ သီးနှံတို့၌လည်း လူတို့ကို အာဟာရ ဖြစ်စေသော အစွမ်းသတ္တိတို့ ကုန်ခန်းသွားကြမည်။ အာဟာရပြည့်ဝစွာမရသော လူတို့၌ ရောဂါပေါင်းစုံ ဝင်ရောက်လာနိုင်သည်။ အသက်တန်းတို့လည်း ဆုတ်ယုတ်သွားနိုင်သည်။

လူတို့သည် အစာရေစာအတွက်၊ နေရေး ဝတ်ရေးတို့အတွက် တိုးတက်ပါသည် ဆိုသော စက်မှုအတတ်ပညာ၊ နည်းပညာတို့ဖြင့် မြေပေါ်မြေအောက် ပင်လယ်ပြင်တို့ပါ မကျန် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူသုံးစွဲနေကြသည်။ စင်စစ် လူတို့သည် လူတို့၏ တတ်သိစွမ်းရည်တို့ဖြင့် သဘာဝတရားကို အနိုင်ကျင့်နိုင်စက်ရင်း သဘာဝတရားကြီးကို ဖျက်ဆီးဖြိုခွဲနေခြင်း ဖြစ်သည်။ စက်မှုအတတ်ပညာတို့ဖြင့် သဘာဝကို အနိုင်ယူဖို့ တည်ဆောက်ခဲ့ကြသော စက်ရုံအလုပ်ရုံ မျိုးစုံတို့မှ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတို့သည် များသည်ထက် များလာကာ ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကျယ်ပြန့်လှပါသည် ဆိုသော ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာကြီးများသည်ပင် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် ညစ်ညမ်းလာကြသည်။ လူတို့က လောင်စာဆီ အမျိုးမျိုး အသုံးပြုမှုကြောင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်နှင့် အခြား အခြားသော လူတို့ ဖန်တီး တီထွင်ထားမှုများမှ ထွက်ပေါ်လာသော ဓာတ်ငွေ့မျိုးစုံသည် လေထုကို ညစ်ညမ်းစေလျက်ရှိသည်။ ထို ညစ်ညမ်းမှုက လူတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကိုသာမက စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တို့ကိုလည်း အန္တရာယ်ပြုလျက် ရှိကြသည်။ ထိုမျှမဟုတ်သေး။ လူသုံးကုန် အမျိုးအစားများစွာကို ထုတ်လုပ်မှုပြုရာမှ ပေါ်ထွက်လာသော ကလိုရိုဖလူရို ကာဗွန် (စီအက်ဖ်စီ CFC) ဓာတ်ငွေ့များက အိုဇုန်းလွှာကို အကြီးအကျယ် ဖျက်ဆီးလျက်ရှိသည်။

<http://mmteashop.com>

စီအက်မ်စီ CFC သည် လူတို့ သက်သာ လွယ်ကူ အဆင်ပြေမှုအတွက် များစွာမှ အထောက်အကူပြုခဲ့သကဲ့သို့ ရှိသည်မှာ မှန်ပါ၏။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ နေစဉ်စားသုံးနေသော အစားအစာ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကို စီအက်မ်စီများ အသုံးပြုထားသော အအေးခန်းများထဲတွင် သိုမှီးကြသည်။ စီအက်မ်စီက ဆေးမှုတ်ခြင်း၊ ဖုန်လှဲခြင်း အလုပ်များကိုလည်း လုပ်ပေးသည်။ လူတို့ သက်သာ လွယ်ကူ အဆင်ပြေစွာ သုံးနိုင်သော ပလပ်စတစ်ပစ္စည်းများ၊ အခုခံ ပစ္စည်းများကိုလည်း စီအက်မ်စီကို အသုံးပြုလုပ်ကြသည်။ ကွန်ပျူတာ စက်ရုံများ၌ ဖုန်သန့်ရှင်းပေးသော ဆေးရည်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ရာ၌လည်း စီအက်မ်စီကို အသုံးပြုသည်။ စားသောက်ကုန် ဂိုဒေါင်များ၊ ကုန်ရုံများတွင် ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းသည့် အခါ၌လည်း စီအက်မ်စီကို အသုံးပြုကြသည်။ ကော်ဖီထည့်သည့် ရေမြှုပ်ခွက်များ၊ ကြက်ဥထည့်သည့် ဘူးများ၊ အစားအသောက် ပါဆယ်ထုပ်ထည့်ပေးသည့် ဘူးများပြုလုပ်ရာတွင်လည်း စီအက်မ်စီသည် ပါဝင်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်း အများအပြားကို စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ်ရာ၌ စီအက်မ်စီသည် လွန်စွာမှ အရေးပါလာသည်။ သို့ဖြစ်၍ စီးပွားရေးသမားများ၏ မက်လုံးပေးမှုကြောင့် အလိုလောဘ မကင်းနိုင်ကြသော ပညာရှင်တို့က စီအက်မ်စီများကို ထုတ်ပေးခဲ့ကြရာ ယခုအခါ၌ (စီအက်မ်စီ၌ ပါသော ဖလူအိုရင်းနှင့် ကလိုရင်း အက်တမ်များ၏ အရေအတွက်ကို လိုက်၍) CFC 11 နှင့် CFC 12 ဟု အမည်ပေး၍ပင် ထုတ်ပေးခဲ့ကြသည်။ စီးပွားရေး သမားများသည် မိမိတို့ အလိုလောဘ အကျိုးရလဒ် အထိလောက်သာ ရောက်သော၊ မိမိတို့ အလိုလောဘ ဂုဏ်သိက္ခာ၏ အနီးအပါးလောက်သာ ရောက်သော အတွေးအမြင်တို့ဖြင့် စီအက်မ်စီကို အသုံးပြုကာ လုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်းများကို အများအပြား ထုတ်ကြသည်။ စီးပွားရေးသမားများ၊ စီအက်မ်စီကို ထုတ်လုပ်သူများသည် မိမိတို့ အလိုလောဘမှ ကျော်လွန်၍ ကမ္ဘာ့လူသတ္တဝါအများအပြားကို စီအက်မ်စီက မည်ကဲ့သို့ အကျိုးဆုတ်ယုတ်စေနိုင်သည် ဟူသော အတွေးအမြင်မျိုးကို မတွေးလိုကြ။

စီအက်မ်စီများသည် ခြပ်သေများ ဖြစ်ကြသည်။ ခြပ်သေများ ဖြစ်သောကြောင့် စီအက်မ်စီများသည် အခြားဓာတ်များကဲ့သို့ ရက်ပိုင်းလပိုင်းလောက်ဖြင့် ပျက်စီးသွားခြင်း မရှိဘဲ နှစ်ပေါင်း ရာနှင့်ချီ၍ မပျက်မစီးရှိနေနိုင်သည်။

သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ထိုစီအက်မ်စီ CFC တို့သည် လေထုထဲတွင် တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်သွား၍ ၅ - နှစ်အတွင်း စထရင်တိုစမီးယား လေထုအလွှာအထိ ရောက်သွားကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုလေထုအလွှာကို ရောက်သောအခါ စီအက်မ်စီ CFC တို့သည် ဓာတုဖွဲ့စည်းမှုအရ အိုဇုန်းဒြပ်များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိုအိုဇုန်းများကို ဖျက်ဆီးလေတော့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စီအက်မ်စီ CFC တွင်ပါသော ကလိုရင်း အက်တမ်တစ်လုံးသည် အိုဇုန်း ၀.၃ နှင့်ပေါင်းလိုက်၍ ဓာတ်ပြောင်းရာ၌ ၀.၂ ကို ဖြစ်စေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်စေ၍ ကလိုရင်းမိုနောက်ဆိုက်ဒြပ်ကို ထုတ်ပေးသည်။ ဆက်၍ ဒုတိယအကြိမ် ဓာတ်ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ရာ၌ ကလိုရင်း မိုနောက်ဆိုက်သည် အောက်စီဂျင် ၀ တစ်လုံးတည်းနှင့် ဓာတ်ပေါင်းလိုက်၍ ၀.၂ ဖြစ်လာသောအခါ ကလိုရင် အက်တမ်တစ်လုံး ထွက်လာပြီး အိုဇုန်းများကို ဖျက်ဆီးမှုပြုသည်။ ကလိုရင်အက်တမ် တစ်လုံးသည်ပင် အိုဇုန်းဒြပ် ထောင်ပေါင်းများစွာကို ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။

ယခုအခါ၌ စထရင်တိုစမီးယား လေထုအလွှာသို့ ကမ္ဘာမှ လွင့်တက်သွားသော စီအက်မ်စီ CFC ဓာတ်ငွေ့၏ ပမာဏသည် တန်ချိန်အားဖြင့် သန်း ၂၀ ကျော်ပင် ရှိနေကြောင်း စမ်းသပ်တွေ့ရှိရသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို စီအက်မ်စီ CFC တို့သည် အိုဇုန်းလွှာကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖျက်ဆီးနေနိုင်စွမ်း ကြမည် ဖြစ်သည်။

လူသတ္တဝါတို့ကို အန္တရာယ် ပြုနိုင်သော နေမှလာသည့် ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည် Ultra Violet Ray ကို အိုဇုန်းလွှာက ကာကွယ်ပေးထားသည်။ အိုဇုန်းလွှာသာ မရှိပါက ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာကြီးသည် အဖက်ဖက်၌ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်တွေ ဖြစ်ကုန်နိုင်သည်။ နေရောင်၌ အရောင် ခုနစ်မျိုး (ခရမ်းရောင်၊ အညိုရောင်၊ အစိမ်းရောင်၊ အပြာရောင်၊ အဝါရောင်၊ လိမ္မော်ရောင်၊ အနီရောင်) ပါဝင်လျက် ရှိသည်။ ရောင်ခြည်လှိုင်း အတိုင်းအတာအရ ထိုအရောင် ခုနစ်မျိုးသည် (400 mm) နှင့် (760 mm) ကြားတွင် ရှိသည်။ ခရမ်းရောင် Violet သည် ရောင်ခြည်လှိုင်း (400 mm)တွင် လည်းကောင်း၊ အနီရောင်သည် ရောင်ခြည်လှိုင်း (760 mm) အောက် ရောင်ခြည်ကို "ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်" Ultra Violet Rays ဟု ခေါ်သည်။ ရောင်ခြည်လှိုင်း 760 mm ထက်ပိုသော ရောင်ခြည်ကို အနီအောက်ရောင်ခြည် Infra Red Ray ဟုခေါ်သည်။ ထို ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်ကြောင့် လူတို့၌ အရေပြား ကင်ဆာများကို ရ၍ လူတွေ မျိုးတုံးသွားလေမည်လော၊ ထို

ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်ကြောင့် လူတို့၏ မျက်စိအတွင်းပိုင်း အလွှာများကို ပျက်စီးနိုင်၍ လူတို့ ကမ္ဘာသည် မျက်ကန်းတို့ ကမ္ဘာ အဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေမည်လောဟု သိပ္ပံပညာရှင်တို့က စိုးရိမ်ကြသည်။

အိုဇုန်းပျက်စီးမှုကြောင့် မကြာတော့သည့် ကာလတွင် ကမ္ဘာ၌ အပူရှိန်များ မြင့်တက်လာမည်။ ထိုသို့ အပူရှိန် မြင့်တက်လာမှုကြောင့် မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း၊ တောင်ဝင်ရိုးစွန်းတို့မှ ရေခဲတောင်များ၊ ကမ္ဘာ့တောင်တန်းကြီးများပေါ်မှ ရေခဲပြင်ကြီးများ အရည်ပျော် နိုင်သည်။ ထိုအခါ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ရေပြင်တို့ မြင့်တက်လာနိုင်သည်။ အပူရှိန် မြင့်တက်လာမှုကြောင့်ပင် ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာတို့၏ ပင်ကိုရေပြင် မြင့်တက်လာပါက မုန်တိုင်းများ၊ ရေကြီးခြင်းဘေးများ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုများသည် အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်သွားနိုင်သည်။ ရာသီဥတုတို့ ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် စိုက်ပျိုးထွန်ယက်မှုတို့ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် လူတို့ ကမ္ဘာ၌ ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓာရကပ် ... ထိုမှ ထပ်ဆင့်၍ ရောဂါကပ်၊ ထိုမှ သတ္တန္တရကပ်တို့ ဆိုက်ရောက်ကာ လူသတ္တဝါတို့ ဤကမ္ဘာမှ ပျောက်ကွယ် သွားကြတော့မည်လော။

ဒိုင်နိုဆော သတ္တဝါတို့သည် ဤ ကမ္ဘာပေါ်တွင် နှစ်ပေါင်းသန်း ၁၄၀ ကျော်၊ ၁၅၀ ခန့်နေနိုင်ခဲ့ကြသည်။ လူတို့၏ ဤ အထောက်အထားများအရ နှစ် ၄ သန်းမျှပင် တင်းတင်းမပြည့်သေး။ ထိုသို့ နှစ် ၄ သန်း ပြည့်အောင်ပင် ဤ ကမ္ဘာ၌ မနေရသေးသော လူတို့ကို မျိုးတုံးသွားရန် အခြေအနေတွေက ဖြစ်ပေါ်လာလျက်ရှိသည်။

(၃)

အထက်ပါ အကြောင်းအရာများကို ပြောပြီးနောက် သူက “ဒိုင်နိုဆော သတ္တဝါတွေ မျိုးတုံးခဲ့ရတဲ့အကြောင်းနဲ့ လူတွေ မျိုးတုံးမည့် အကြောင်းတွေကို ခင်ဗျား စဉ်းစားကြည့်၊ ဒိုင်နိုဆောတွေ မျိုးတုံးခဲ့တာဟာ သဘာဝတရားရဲ့ နှိပ်စက်မှုကြောင့်ပဲ၊ သဘာဝတရားတရဲ့ အချယ်အလှယ်ကို ခံလိုက်ရလို့ပဲ။ လူ သတ္တဝါတွေကတော့ အသိဉာဏ် မြင့်တယ်။ အသိဉာဏ်ရှိတော့ လူသတ္တဝါတွေဟာ သဘာဝတရားရဲ့ နိယာမတွေ ဖြစ်စဉ်တွေကို နားလည်နိုင်စွမ်းတယ်။ ဒီလို နားလည်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်တွေနဲ့ လူသတ္တဝါတွေဟာ သဘာဝတရားကို ချုပ်ကိုင်ခြယ်လှယ်နိုင်စွမ်းတယ်။ သူတို့ အလိုကျ ဖြစ်အောင် သဘာဝတရားကို ဇက်ချုပ်ပြီး ခိုင်းစေတယ်။ လွှမ်းမိုး အနိုင်ယူတယ်။ သူတို့ အလိုကျ အသုံးချနိုင်စွမ်းတယ်။ ဒီလို စွမ်းနိုင်တာကိုပဲ လူတွေဟာ ဂုဏ်ယူနေတတ်သေးတယ်။ သတ္တလောကမှာ လူဟာ အတော်ဆုံး၊ အတတ်ဆုံး၊ အမြင့်မြတ်ဆုံး အဖြစ်ကိုပေါ့။ ဒါပေမယ့် အတော်ဆုံး အတတ်ဆုံးဆိုတဲ့ လူ၊ ဒါမှမဟုတ် ပညာရှင် လူသတ္တဝါဟာ အမြင့်ကြီးမှာ ရှိတဲ့ သစ်ကိုင်းအဖျားပိုင်းမှာ ထိုင်ပြီး သစ်ကိုင်းအရင်းပိုင်းကို ခုတ်ပိုင်းနေမိတယ် ဆိုတာ မေ့လျော့နေတတ်တယ်။ အဲဒီလူဟာ မိမိကြောင့်ပဲ အမြင့်က ကျပြီး ဘဝတုန်းနိုင်သလို လူတွေဟာလည်း လူတွေရဲ့ လုပ်ရပ်ကြောင့်ပဲ လူမျိုးတုန်းသွားနိုင်တယ်။ လူတွေကပဲ အိုဇုန်းကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြတယ်။ အိုဇုန်းပျက်စီးရင် ပယ်လယ် သမုဒ္ဒရာကြီးတွေ ဖောက်ပြန်ကုန်မယ်။ ရာသီဥတုတွေ ဖောက်ပြန်ကုန်မယ်၊ အစာအာဟာရတွေ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးပြီး ရောဂါတွေလည်း ပေါင်းစုံမယ်။ တစ်ချိန်တုန်းက ကမ္ဘာမှာ ရှိတဲ့ အနုမြူဗုံးတွေအားလုံး ပေါက်ကွဲရင် ကမ္ဘာကြီး အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာကွဲကြပြီး စက္ကန့်ပိုင်း မိနစ်ပိုင်းမှာ လူတွေ ပြုန်းတီး သွားလိမ့်မယ်ဆိုတာ တွေးပြီး ကြောက်ခဲ့ကြတယ်။ တကယ်တော့ စက္ကန့်ပိုင်း၊ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း အသက်ပျောက်ပြီး လူတွေ ပြုန်းတီးသွားတာကမှ တော်သေးတယ်။ ဝေဒနာကို ကြည်ရှည်မခံစားရလို့ပေါ့။ လူတွေ ဒီအတိုင်း ဆက်ပြီး အိုဇုန်းကို ဆက်ပြီး ဖျက်ဆီးနေဦးမယ် .... ဝန်းကျင်ကို ညစ်ညမ်းအောင် ဆက်လုပ်နေဦးမယ်ဆိုရင် ... ဒီတစ်ခါ လူတွေ ပြုန်းတီးပုံက ဝေဒနာမျိုးစုံကို တရိရိနဲ့ ညည်းညူဟစ်အော်သံတွေနဲ့ ပင်ပင်ပန်းပန်း ပြုန်းတီးမှုမျိုး ဖြစ်မှာ ဆိုတော့ ဆက်မတွေးရဲသလောက်ဘဲ” ဟု သူက ဆိုသည်။ အထက်ပါ အကြောင်းအရာများကို လူတွေသိအောင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရေးသားတင်ပြပေးဖို့ကိုလည်း သူက ပြောနေသည်။

(၄)

ရွှေဆံတော်စေတီကြီးသို့ သူနှင့် ကျွန်တော် ပြန်၍ လျှောက်လာကြသည်။ ထီးလိုမင်းလို ဂူဘုရားပေါ်မှနေ၍ အနောက်တောင်ဘက်ဆီသို့ မျှော်ကြည့်ဖို့ အစီးအစဉ်ကို နောက်တစ်နေ့ ခရီးစဉ်၌ ထည့်သွင်းရန် ကျွန်တော်က စဉ်းစားလာသည်။ သူက ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့သည့် ထေရဝါဒရှိ အခြေခံ ယူဆချက်များအကြောင်းကို ပြောလာသည်။

ထေရဝါဒသည် ကမ္ဘာလောကနှင့် လူသတ္တဝါတို့ကို တန်ခိုးရှင် တစ်ဦးဦးက ဖန်ဆင်းသည်ဟူသော ဣဿရန်ဗ္ဗာနဝါဒမျိုးကို လက်မခံ။ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် လူသတ္တဝါတို့ကို မည်သည့်အချိန်၌ မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်စေရန် တန်ခိုးရှင်က ကြိုတင်ပြဋ္ဌာန်း စီစဉ်ထားသည်ဟူသော အယူဝါဒ Pre-determination ကိုလည်း လက်မခံ။ လူသတ္တဝါတို့သည် မူလက ပြဋ္ဌာန်းပြီးသော ကံကြမ္မာအတိုင်း အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကြရသည်ဟူသော ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိ အယူဝါဒမျိုး၊ ကြမ္မာဝါဒမျိုးတွေကိုလည်း လက်မခံ။ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် လူသတ္တဝါတို့သည် ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေကြသည်ဟူသော အယူဝါဒမျိုးကိုလည်း လက်မခံ။ ဤကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် လူသတ္တဝါတို့သည် အမှတ်မထင် ရှောင်တခင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၍ အမှတ်မထင် ရှောင်တခင် ပျောက်ကွယ် ပျက်စီးသွားလိမ့်ဦးမည်ဟူသော အယူဝါဒ မျိုးကိုလည်း လက်မခံ။ ထေရဝါဒ လက်ခံသည်မှာ လူသတ္တဝါတို့ အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ရခြင်းသည် ထိုလူသတ္တဝါတို့ ပြုလုပ်သော အကောင်းအဆိုး လုပ်ရပ်များကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု ခံယူသော ဝါဒဖြစ်သည်။ ဤကမ္ဘာလောကကြီးမှ လူသတ္တဝါတွေ ပြုန်းတီးသွားစေနိုင်ခြင်းသည်လည်း လူတွေအပေါ်မှာပင် မူတည်သည်။ ဤကမ္ဘာလောကကြီး၌ လူတွေ အရှည်တည်တံ့နေနိုင်ခြင်းသည်လည်း လူတွေအပေါ်မှာပင် မူတည်သည်ဟု သူက ပြောလာရင်းမှ သူက လေသံကို မြှင့်၍....

“စက်မှုအတတ်ပညာ နည်းပညာတွေ ရှိနေတာကို ထောက်ပြီး သတ္တလောကမှာ လူသတ္တဝါတွေဟာ အတော်ဆုံး၊ အတတ်ဆုံး ဖြစ်တယ်။ ဒီနေ့ လူ့သမိုင်းကြီးဟာလည်း တိုးတက်ခြင်းသို့ ဦးတည်ရွေ့လျားနေတယ်လို့ ဘက်တစ်ဘက်က ဂုဏ်ယူချင် ယူနိုင်ပေမယ့် လူတွေရဲ့ အတွေးအမြင်တွေ ကတော့ နိမ့်ကျဆုတ်ယုတ် ညံ့ဖျင်းလာတယ်လို့ တစ်ဘက်ကလည်း မြင်နိုင်တယ်။ လူတွေ တွေတာမြင်တာ သူတို့ရဲ့ အလိုလောဘနဲ့ ဆိုင်တဲ့ အတွေးအမြင်မျိုးလောက်ပဲ တွေးတတ်မြင်တတ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ အတွေးအမြင်ဟာ သူတို့ရဲ့ အလိုလောဘတွေကို ကျော်ပြီး အဝေးကို ရောက်တဲ့ အတွေးအမြင်မျိုးမဟုတ်ဘူး။ လူတွေရဲ့ အတွေးအမြင်ဟာ သူတို့ရဲ့ အတ္တစွဲ၊ သူတို့ရဲ့ လူမျိုးစွဲ၊ အုပ်စုစွဲ၊ ဘာသာစွဲ အနီးအနားကိုသာရောက်တဲ့ အတွေးအမြင်ပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အစွဲတွေကို ကျော်နိုင်တဲ့ အဝေးကို ရောက်နိုင်တဲ့ အတွေးအမြင်မျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ လောဘတွေ၊ အဲဒီ အစွဲတွေရဲ့ အနီးအနားလောက်ပဲ ရောက်တဲ့ အတွေးအမြင်မျိုးတွေ ရှိနေသမျှ လူတွေရဲ့ စိတ်တွေဟာလည်း အဲဒီအလိုလောဘတွေနဲ့ စွန်းထင်းပေကျံ ညစ်ညမ်းနေမှာပဲ။ သူတို့ စိတ်တွေ ညစ်ညမ်းနေသမျှ သူတို့ ဝန်းကျင်ဟာလည်း ညစ်ညမ်းနေမှာပဲ။

“ပုဂံသူ ပုဂံသားတွေ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ ထေရဝါဒမှာ ကျွန်တော် နှစ်သက်တဲ့ အဆုံးအမ သာသနာ တစ်ခုရှိတယ်ဗျ။ ဘာလဲဆိုတော့ အစွဲဟူသမျှမှ လွန်မြောက်အောင် အားထုတ် ကျင့်ဆောင်ရမယ် ဆိုတာပဲ။ ဖောင်းတစ်ခုရဲ့ ကျေးဇူးကြောင်း တစ်ဖက်ကမ်းကို ရောက်ရှိသွားတဲ့ လူက အော် ... ဒီဖောင်ကြောင့် ငါဟာ ဒီဘက်ကမ်းကို ကောင်းစွာ ရောက်ခဲ့တာပဲ။ ဒီဖောင်ဟာ ငါ့အတွက် ကျေးဇူးကြီးပါပေတယ်ဆိုတဲ့ အစွဲနဲ့ သူစီးလာတဲ့ ဖောင်ကို ပခုံး ပေါ်ထမ်းပြီး သယ်ယူစရာ မလိုသလိုဘဲတဲ့ဗျ။ အစွဲတွေကို ကျော်လွန်စေတဲ့ တရား ဓမ္မကိုလည်း စွဲယူနေစရာမလိုဘူးတဲ့၊ တရားဓမ္မကိုတောင် မစွဲရဘူးလို့ ထေရဝါဒမှာ ပြောထားတာရှိတယ်။ အစွဲတွေကနေ ကျော်သွားတယ်။ အစွဲတွေကနေ ကျော်သွားစေတဲ့ အဲဒီအတွေးအမြင်အယူအဆတွေကို သတ္တဝါတွေရဲ့ ရင်တွင်းကို ရောက်စေချင်တယ်။ နည်းနည်းရောက်ရင် လူသတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်တွေ နည်းနည်း သန့်ရှင်းလာမယ်။ ဖြူစင်လာမယ်။ များများ ရောက်ရင် များများ သန့်ရှင်းဖြူစင်လာမှာပေါ့။ လူသတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်တွေသန့်ရှင်းလာရင် သူတို့ရဲ့ ဝန်းကျင်ဟာလည်း သန့်ရှင်းစင်ကြယ်လာမယ်။ ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်လာရင် ...”

သူပြောလာသည့် စကားတို့ကို နားထောင်ရင်းမှ ဆုတ်ကပ်၏ တစ်ခုသော အချိန်၌ လူသတ္တဝါတို့၏ အသက်တို့ တိုလာပြီးနောက် (၁၀) နှစ်တန်းသို့ ရောက်သွားမည်ဟု ဆိုသော ကျမ်းတစ်ခုမှ လာသည့် စကားကို အမှတ်ရခြင်းနှင့် အတူ ဆယ်နှစ်မျှလောက်သာ အသက်ရှည်မည့် လူပုဂ္ဂလိကများနှင့် သစ်ပင်ပုဂ္ဂလိကများကို မြင်ယောင်ကြည့်နေမိပါသည်။ ။

အသိပညာ ကိုယ်ခံအား ကောင်းခဲ့ကြသူများ

စူဠာမဏိဘုရား၏ အထက်ပစ္စယာမှ ပုဂံဒေသတစ်ဝိုက်ရှိ စေတီပုထိုးဂူကျောင်းများ ဆီသို့ သူနှင့် ကျွန်တော်က လှမ်းမျှော် ကြည့်ကြသည်။ နေရာ အမျိုးမျိုးရွှေ၍ ညွှန်ပြမှု အမျိုးမျိုးဖြင့် အနုပညာ ရင်ပြင်ကျယ်ကြီးသဖွယ် ရှိနေသော ပုဂံသာသနိက အဆောက်အအုံများကို သူက အမျိုးမျိုး ခံစားပြနေသည်။

၁၈၈၅ - ခုနှစ်လောက်က မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာသော စကော့လူမျိုး အင်ဂျင်နီယာ Henry Yule ဆိုသူ၏ ပုဂံဗိသုကာ အနုပညာ လက်ရာတို့အပေါ် ခံစားရှုမြင်ပုံ အကြောင်းကိုလည်း သူက ပြောပြသည်။ Yule က ပုဂံခေတ်တစ်ဝိုက်ရှိ ဘုရားပုထိုး ဂူကျောင်းတို့၏ ဗိသုကာ လက်ရာများကို မြင်ရသည်မှာ စိတ်ကူးကွန့်မြူးဖွယ် ကောင်းလွန်းသောကြောင့် ဤ ကမ္ဘာမြေပေါ်မှ ဗိသုကာလက်ရာများ မဟုတ်ကြဘဲ အခြားဂြိုဟ်ပေါ်ရှိ အရာများ ဖြစ်နေလေရောသလားဟု ထင်မှတ်မိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့နောက် သူက ပုဂံအနုပညာ လက်ရာ အဆောက်အအုံများနှင့် ပတ်သက်သော နိုင်ငံခြားသားများ၏ အမြင်များနှင့် ထိုအမြင်များ နောက်ကွယ်၌ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ထားအတိမ်အနက်များ အကြောင်းကို သုံးသပ်ပြသည်။ ထို့နောက် သူက...

မြန်မာနိုင်ငံသည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ ဖြစ်သည့် အိန္ဒိယ၊ တရုတ်တို့နှင့် နှိုင်းစာလျှင် သေးငယ်သောနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပုဂံပြည်သူ ပြည်သားတို့ ကိုယ်ခံအား ကောင်းမှုကြောင့် ထိုနိုင်ငံကြီးများ၏ အနုပညာရေးရာမှ အစ မည်သည့် ရေးရာတွင်မျှ နောက်လိုက်မဖြစ်ခဲ့၊ အဝါးမျို မခံခဲ့။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို အခြေခံ၍ အိန္ဒိယ၌ ကျောက်ဆစ်နှင့် ဗိသုကာ ပညာရပ်များ၊ ပန်းချီပန်းပု ပညာများ ထွန်းကားလာခဲ့သည်။ အသောကမင်းကြီး လက်ထက်၌ စေတီပုထိုး (ထူပါ) များကို ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသည်။ ထိုစေတီပုထိုးများကို ဝင်းများခတ်၍ မှစ်လေးမှစ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်သည်။ မှစ်ဦးများတွင် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ နှစ်ဥက အဖြစ်အပျက်များ (ဇာတ်တော်များ)ကို ရုပ်လုံးများ ထုထွင်းသည်။ စေတီပုထိုးများကို အိန္ဒိယတိုင်းသား ဗိသုကာပညာရှင်၊ အနုပညာရှင်များသည် ကျောက်သားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်ကြီးများကို ပြုလုပ် စိုက်ထူ၍ ထိုတိုင်ကြီးများ ထိပ်၌ ထုလုပ်ထားသော အရပ်များ၏ အနုပညာလက်ရာ ပြောင်မြောက်မှုကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အိန္ဒိယတိုင်းသား ပညာရှင်များ၏ ကျောက်ဆစ် အတတ်ပညာ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာပုံကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။ ထိုပညာရှင်များသည် ကျောက်တောင်ကြီးများကို ထွင်းကာ ဂူလိုက်များလည်း ပြုလုပ်ကြသည်။ ကျောက်လိုက်ဂူနံရံများ (ဥပမာ- အာဂျန်တာ လိုက်ဂူ) ရှိ နံရံပန်းချီများကို ထောက်၍ ပန်းချီဆေးရေး အနုပညာ၌လည်း အိန္ဒိယတိုင်းသား ပညာရှင်များ၏ ကျွမ်းကျင်ပုံကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် စပ်လျဉ်းသော စေတီများ၊ အထိမ်းအမှတ် တိုင်များ၊ လိုက်ဂူများ၊ တန်ဆောင်းကျောင်းကြီးများ၊ ရုပ်လုံးများကို အိန္ဒိယပြည် နေရာအနှံ့အပြား၌ ထုလုပ်ခြင်း မရှိခဲ့။ ကန်သူက မင်းလက်ထက်လောက် ရောက်သောအခါမှ ဗုဒ္ဓ၏ ရုပ်တုကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ထုလုပ်လာခဲ့ကြသည်။ ရုပ်တုအတတ်ပညာ၌လည်း အိန္ဒိယတိုင်းသား ပညာရှင်များသည် ကျွမ်းကျင် နိုင်နင်းလှသည်။

သူက ဆက်၍ ...

အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာတို့ အဆက်အဆံ ရှိလာသောအခါ၌ အိန္ဒိယမှ အနုပညာ ဗိသုကာ အတတ်ပညာများ၊ ဘာသာ အယူဝါဒများ၊ လောကီဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများ.. အစရှိသည့် ယဉ်ကျေးမှုများ မြန်မာ့မြေပေါ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှု၏ နောက်လိုက်ဖြစ်မသွားခဲ့။ အဝါးမျိုကို မခံခဲ့။ “ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အသိပညာကိုယ်ခံအား ကောင်းသူများ” ဖြစ်ကြသည်။ မိမိတို့ဘဝနှင့် ဆီလျော်စပ်ဟတ်သော၊ မိမိတို့ ဘဝကို မှန်ကန်သော လမ်းကြောင်းပေါ်၌ ရောက်စေ၍ တိုးတက်စေသော အရာတို့ကိုသာ ယူတတ်သူများဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုပါသည်။ သူက ပုဂံဒေသတစ်ဝိုက်မှ ဘုရားပုထိုး ဂူလှိုက်ကျောင်းတို့ရှိရာသို့ ညွှန်ပြပြီးနောက်.....

ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့၏ အသိပညာ ကိုယ်ခံအား ကောင်းပုံကို ပုဂံခေတ်အလိုက် တည်ရှိနေသော ဗိသုကာလက်ရာတို့ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိနိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

သူက ပုဂံခေတ်ကို အေဒီ ၁၁ - ရာစု မတိုင်မီမှ အေဒီ ၁၁၁၃ ခန့်အထိကို ပုဂံပထမခေတ် (ခေတ်ဦးကာလ)၊ အေဒီ - ၁၁၁၃ မှ ၁၁၇၄ ခန့်အထိကို ပုဂံခေတ် (ဤခေတ်၌ ဗိသုကာလက်ရာတို့ ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုရှိသည့် အတွက် ခေတ်ပြောင်းကာလဟု ခေါ်လျှင်လည်း ရနိုင်သည်။ ခေတ်လယ်ကာလဟု ခေါ်လျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။) အေဒီ - ၁၁၇၄ မှ အေဒီ - ၁၃၀၀ ခန့်အထိကို ပုဂံခေတ် တတိယခေတ် (ခေတ်နှောင်းကာလ) ဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။

ပုဂံပထမခေတ် ဗိသုကာ လက်ရာများကို စေတီနှင့် ဆိုင်သော ဗိသုကာလက်ရာ၊ လိုက်ဂူနှင့်ဆိုင်သော ဗိသုကာလက်ရာ ဟူ၍ (၂)မျိုး ခွဲခြား၍ ကြည့်နိုင်သည်။ စေတီနှင့် ဆိုင်သော ဗိသုကာ လက်ရာအဖြစ် ဗူးဘုရား၊ လောကနန္ဒာစေတီ၊ ရွှေဆံတော်စေတီ၊ ငက္ခနားတောင်၊ မြင်းကပါစေတီ၊ ပေါက်ပင်ရာစေတီတို့ကို တွေ့နိုင်သည်။ လိုက်ဂူနှင့် ဆိုင်သော လက်ရာများအဖြစ် အရှေ့ဖက်လိပ်နှင့် အနောက်ဖက်လိပ်ဘုရားများ၊ အပယ်ရတနာ လှိုက်ဂူ၊ နဂါးရံ၊ ပုထိုးသားမြား၊ နန်းဘုရား၊ ဂူပြောက်ကြီး (မြင်းကပါအရပ်) တို့ကို တွေ့နိုင်သည်။

ပုဂံပထမခေတ် လက်ရာများသည် ပျူခေတ် ဗိသုကာပုံစံကို မှီငြမ်းပြုသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ထိုပျူခေတ် ဗိသုကာသည် အိန္ဒိယရှိ စေတီပုထိုး ဗိသုကာပုံစံများအပေါ် အခြေခံသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာပြည်၏ မြေပေါ်၌ တည်ဆောက်သော စေတီပုထိုး၊ ဂူဘုရားတို့သည် အိန္ဒိယက စေတီပုထိုး ဂူဘုရား ဗိသုကာပုံစံများနှင့် ခြားနားသွားသည်။ ပုဂံ ပထမခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ၌ စေတီပုထိုး ဂူဘုရား ဗိသုကာပုံစံများနှင့် ခြားနားသော စေတီပုထိုး ဂူဘုရားလိုက်တို့ကို တည်ဆောက်လာကြသည်ကို မြင်တွေ့နိုင်သည်။ ထိုခြားနားချက်တို့ကို ထောက်၍ ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အိန္ဒိယ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ ဗိသုကာတို့ကို မှီငြမ်း၍ ကောင်းနိုးရာရာတို့ကို ယူ၍ မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင် လက်ရာများ ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်သူများ ဖြစ်သည်။ ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှု၏ နောက်လိုက်များ ဖြစ်မသွားခဲ့ကြ။ အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှု၏ မျိုးဦးကို မခံခဲ့ကြ။

ပုဂံဒုတိယခေတ်၌ ပုဂံသူ ပုဂံသား ပညာရှင်များ၏ ဗိသုကာဆိုင်ရာ တီထွင်မှုတို့ ပို၍ များလာသည်။ ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဟန်များ အဖြစ် ဗိသုကာ လက်ရာများ၊ အနုပညာ လက်ရာများ ပြောင်းလဲလာမှုကြောင့် ပုဂံဒုတိယခေတ်ကို “ခေတ်ပြောင်းကာလ” ဟု ခေါ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို ပုဂံ ဒုတိယခေတ်၌ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသော ဗိသုကာလက်ရာများကို မြေစိုက်စေတီများ အဖြစ် ရွှေစည်းခုံ၊ မင်္ဂလာစေတီတို့ကို တွေ့နိုင်သည်။ လှိုက်ဂူဘုရားများအဖြစ် လောကထိပ်ပန်၊ အာနန္ဒာ၊ ရွှေဂူကြီး၊ ဓမ္မရံကြီး၊ သဗ္ဗညု စသည်တို့ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ပုဂံ တတိယခေတ် အနုပညာ ဗိသုကာလက်ရာများသည် ထိုကာလက တည်ဆောက်မှု များသော ဂူဘုရားများကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့၏ လက်ရာစစ်စစ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်လာသည်။ ဂူဘုရားတို့ကို တည်ဆောက်သော ဗိသုကာဆိုင်ရာ အခြေခံမှုများသည် အစဉ်အလာမှုများကို ထိန်းသိမ်းထားသော်လည်း တီထွင်မှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ များလာသည်။

ဤသဘောများကို စုစုပေါင်း၊ ထီးလိုမင်းလို၊ ကန်တော့ပလ္လင်စသည့် ဂူဘုရားများ၌ တွေ့နိုင်သည်။ ဂူဘုရားတို့၏ ပန္နပုံအမျိုးမျိုး၊ အပြောက်အမွမ်း အလင်္ကာတန်ဆာဆင်မှု၊ ခြယ်သတိထွင်မှု အမျိုးမျိုး တွေ့နိုင်သည်။

ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အိန္ဒိယအနုပညာ ဗိသုကာကို မှီငြမ်းကြသည်။ နည်းယူသင့်ကြသည်ကို ယူကြသည်။ သို့ရာတွင် ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အိန္ဒိယအနုပညာ ဗိသုကာ၏ နောက်လိုက်တော့ မဖြစ်ခဲ့ကြ။ ဤသို့ မဖြစ်ခဲ့ခြင်းသည် ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့၏ အသိပညာ ကိုယ်ခံအား ကောင်းမှုကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့သည် အိန္ဒိယမှ ဝင်ရောက်လာသော ဗြဟ္မဏဝါဒ၊ ဟိန္ဒူဝါဒ၊ မဟာယာန၊ ထေရဝါဒ အစရှိသည့် ဘာသာအယူအဆရေးရာတို့ကို ကြုံတွေ့လာရာ၌လည်း ထေရဝါဒကိုမှ ရွေးချယ်၍ ပုဂံမြေပေါ်၌ ရှင်သန်တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤသည်မှာလည်း ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့၏ အသိပညာ ကိုယ်ခံအားကောင်းခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တရုတ်အနုပညာ ဗိသုကာ တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုတို့နှင့် တွေ့ကြုံ ဆက်ဆံလာခဲ့ရသည် ဆိုလျှင်လည်း အထက်ပါအတိုင်းပင် ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့ အသိပညာ ကိုယ်ခံအားကောင်းခဲ့ကြမည်သာ ဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုပါသည်။

သူကဆက်၍ .... လူမျိုးတိုင်း လူ့အဖွဲ့စည်းအတိုင်း၌ ထိုလူမျိုး ထိုအဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ လူအများစုက ခံယူထားသော အတွေးအမြင်သည် ရှိစမြဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မိမိတို့ ဘဝအတွေးအကြံ၊ မိမိတို့၏ ပြင်ပလောက အခြေအနေတို့အပေါ် အမှီပြု၍ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အတွေးအမြင်သည် အခြားလူမျိုးတစ်မျိုး၏ အတွေးအမြင်နှင့် ခြားနားသည်။ မြန်မာတို့၏ အတွေးအမြင်သည်လည်း အခြားသော လူမျိုးတို့၏ အတွေးအမြင်နှင့် ခြားနားနိုင်သည်။

သိပ္ပံနှင့် အတတ်ပညာ Technology တိုးတက်လာမှု၊ လူဦးရေ တိုးတက်လာမှုကြောင့် မျက်မှောက်ခေတ် လူနေမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ (ဝါ) တိုင်းပြည်များ၏ အနေအထားသည် ယခင်ကနှင့်မတူတော့ဘဲ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်လာကြသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုနှင့် တစ်ခု၊ တစ်တိုင်းပြည်နှင့် တစ်တိုင်းပြည် ကူးလူးဆက်ဆံမှုများ လွယ်ကူ လျင်မြန်လာသည်။ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများ တိုးတက်လာမှုကြောင့် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်သို့ အမျိုးစုံလှသော ယဉ်ကျေးမှု အတွေးအမြင်တို့သည် လျှင်မြန်စွာ လှည့်ပတ် သွားလာလျက်ရှိသည်။ တိုင်းပြည် အသီးသီး၏ နယ်ခြားမှတ်တိုင်များ၊ နယ်နိမိတ်မှ အကာအဆီးများသည် လျှင်မြန်စွာ လှည့်ပတ်သွားလာနေသော အတွေးအမြင်အယူအဆ ယဉ်ကျေးမှုများကို တားဆီးနိုင်စွမ်း မရှိတော့။ လျှင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလာသော အတွေးအမြင် အယူအဆ ယဉ်ကျေးမှုများ၏ ရိုက်ခတ်မှုသည် မိမိလူမျိုး မိမိတိုင်းပြည်၏ အတွေးအမြင် အယူအဆ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲသွားစေနိုင်သည်။ လျှင်မြန်စွာလှည့်လည် ရောက်ရှိလာသော ယဉ်ကျေးမှုအတွေးအမြင်တို့က မိမိလူမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှု အတွေးအမြင်များကို အစတုန်း ဝါးမျိုးသွားနိုင်သည်။

ယနေ့ခေတ်အခါသည် မိမိလူမျိုး မိမိတိုင်းပြည်၏ အတွေးအမြင် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို မလိုလားအပ်သော ဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်မသွားအောင်၊ ပျောက်ကွယ် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမသွားရအောင် စောင့်ရှောက်ရန် ခက်ခဲသော ခေတ်ကြီးဖြစ်သည်။

တစ်ချိန်က နယ်ချဲ့ခြင်းများဖြင့် တစ်တိုင်းပြည်က တစ်တိုင်းပြည်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် သဘောတရားရေးရာ တိုက်ပွဲများ၊ သဘောတရားရေးရာ ပဋိပက္ခမှုများ Ideological Conflict ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။ ယခုအခါ၌ ယဉ်ကျေးမှု ပဋိပက္ခ Cultural conflict များ ဖြစ်လာသည်။ အချို့ လူမျိုးတို့သည် ယဉ်ကျေးမှု ပဋိပက္ခ၌ ရှုံးနိုင်၍ မိမိလူမျိုး၏ အမျိုးသားစရိုက်လက္ခဏာ National Identity များကို ဆုံးပါး လက်လွှတ်လိုက်ကြရသည်။

သို့ဖြစ်၍ မိမိလူမျိုးထံသို့ လျှင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလာ၍ မိမိလူမျိုးစုထဲ၌ ရှိခဲ့သည့် ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်လာတော့မည့် အခြားအခြားမှ မလိုလားအပ်သော ယဉ်ကျေးမှုများကို ကာကွယ်ရန် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နယ်ခြားမှတ်တိုင်များ စိုက်ထူဖို့ လိုလာသည်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နယ်ခြားမှတ်တိုင်ဆိုသည်မှာ အသေအချာ စိစစ်လက်ခံထားသော ဘဝဆိုင်ရာ၊ လောကဆိုင်ရာ အသိအမြင်များ မိမိလူမျိုးတို့၌ ခိုင်မာစွာ ထူထောင်ထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဘဝဆိုင်ရာ၊ လောကဆိုင်ရာ အသိအမြင်တို့ဖြင့် အသိအမြင် ကိုယ်ခံအား ကောင်းနေဖို့လိုသည်ဟု သူက ဆိုသည်။

“ပုဂံသူ ပုဂံသားတွေဟာ အသိပညာ ကိုယ်ခံအားကောင်းခဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ အသိပညာ ကိုယ်ခံအားကောင်းတဲ့ “ပုဂံအစဉ်အလာ” ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိခဲ့တယ်၊ ရှိခဲ့ပါတယ်” ဟု သူက ထပ်တလဲလဲ ပြောနေသည်။ သူပြောနေပုံက သူ့အနားမှ ကျွန်တော့်ကို ပြောနေပုံ မပေါ်တော့ဘဲ အဝေးဆီသို့ လှမ်းပြောနေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်ကို အမှတ်ရနေပါသည်။ ။

ရတနာအညွန့် သင်္ကေတများ

နေဝင်ချိန်ကို ကြည့်ရှုခံစားဖို့ ပုဂံလေ့လာရေးအဖွဲ့က သဗ္ဗညုတွင် ရောက်နေကြသည်။ မိတ်ဆွေအချို့က နေဝင်ချိန်ရှုခင်းကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နေကြသည်။ ပုဂံတစ်ဝိုက်ရှိ များပြားလွန်းလှသော စေတီပုထိုး ဂူဘုရားအစရှိသည့် အဆောက်အအုံကြီးငယ်တို့ဆီသို့ လှမ်းမျှော်ကြည့်နေရင်းက မိတ်ဆွေ သုတေသီတစ်ဦး ပြောပြသည့် စကားအချို့ကို အမှတ်ရပါသည်။

သူက ဆိုပါသည်။ ပုဂံဒေသတဝိုက်၌ ရှေးဟောင်းစေတီ၊ ပုထိုး၊ ကျောင်းအဆောက်အအုံပေါင်း သုံးထောင်နီးပါး ကျန်ရှိနေသေးသည်။ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်လျှင်တော့ စေတီပုထိုးစသည့် အဆောက်အအုံတို့သည် တူညီသယောင် ရှိသော်လည်း တကယ် လေ့လာကြည့်သည့်အခါ သုံးဆူတန်းတည်းထားသော ဘုရားစု၊ လေးဆူတန်းတည်းထားသော ဘုရားစုလောက်သာ တူညီကြ၍ ကျန်သော အဆောက်အအုံတို့မှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ခြားနားကြသည်။ တည်ဆောက်ပုံ၊ ဖွဲ့စည်းပုံ ခြားနားကြသည်။ အဆင်းတန်ဆာ ခြယ်သပုံ၊ အတွန့်အတက် ထည့်ပုံတို့၌လည်း ခြားနားကြသည်။ ဤသို့ ခြားနားခြင်းသည်ပင် ထိုစေတီပုထိုးအစရှိသည့် အဆောက်အအုံတို့ကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသူများ၏ ထူးခြားသော စေတနာ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် အနုပညာတီထွင်နိုင်မှု စွမ်းအားကို ဖော်ပြနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့နောက် ....

“သူတို့ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ စေတီပုထိုး ဂူဘုရားအစရှိတဲ့ အဆောက်အအုံတွေဟာ ရတနာတွေကို တူးဖော်ယူနိုင်ဖို့ ညွှန်းပြထားတဲ့ အဆောက်အအုံတွေပျ။ လောကမှာရှိတဲ့ တန်ဖိုးတွေနဲ့ တန်ဖိုးဖြတ်လို့ မရနိုင်လောက်အောင်ကို တန်ဖိုးရှိတဲ့ ရတနာတွေကို တူးဖော်နိုင်ဖို့ တည်ဆောက်ထားခဲ့တဲ့ အမှတ်အသားတွေလို့လည်း ပြောလို့ရတယ်” ဟု ဆိုသော သူ့စကားကိုလည်း အမှတ်ရပါသည်။

ထိုစကားကို ဆိုရင်း အဓိပ္ပာယ်ဝေခွဲမရခဲ့သော သူ့အပြုံးကိုလည်း မြင်ယောင်နေပါသည်။

မြောက်မြားလှစွာသော စေတီပုထိုး၊ ဂူကျောင်းစသည့် အဆောက်အအုံတို့ရှိရာ ပုဂံဒေသတစ်ဝိုက်သို့ ရောက်တိုင်း “ရှေးခေတ်က ပုဂံသူ ပုဂံသားတို့ ဘယ်လိုဘဝအမြင်နဲ့ အသက်ရှင်ခဲ့ကြပါလိမ့်” ဟူသော အတွေးက ကျွန်တော့်ရင်ထဲသို့ ဝင်လာတတ်ပါသည်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဘဝမှာ ဘယ်လို အသက်ရှင်နေခြင်းဟာ ကောင်းသလဲ ဟူသော မေးခွန်းက ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဝင်လာတတ်ပါသည်။

အချို့က “မိမိနှစ်သက်သလို အသက်ရှင်ပါ” ဟု ဖြေကြသူများ ရှိကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အဖြေမျိုးကို ဂေါတမဗုဒ္ဓ လက်ထက်အခါက ပုရာဏကဿပ ဟုခေါ်သော ပညာရှင်ကြီးနှင့် သူ၏ တပည့် နောက်လိုက်များက ဖြေခဲ့ကြဖူးသည်။ ထို ပုရာဏ ဆရာကြီးက “ကောင်းခြင်းဆိုးခြင်း” ဆိုသည်မှာ လူတွေ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များသာ ဖြစ်သည်။ “အကုသိုလ် ဖြစ်သည် ကုသိုလ်ဖြစ်သည်” ဟူသော အဆိုများသည်လည်း မိမိတို့ ခံစားမှုအလျောက် ပြောဆိုသတ်မှတ်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အကုသိုလ်ကံက မကောင်းကျိုးကို ပေး၍ ကုသိုလ်ကံက ကောင်းကျိုးပေးသည်ဟု ပြောကြခြင်းသည် ကိုယ့်ခံစားချက်နှင့် ကိုယ်၊ ကိုယ့်အထင်နှင့် ကိုယ် ပြောနေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ လောက၌ မကောင်းသော အလုပ်၊ မသမာသော

အလုပ်တို့ဖြင့် အောင်မြင်ကြီးပွားနေသူများ ရှိသည်။ ကောင်းသော သမ္မာအာဇီဝ အလုပ်ကို လုပ်၍ ဆင်းရဲနေသူများ ရှိသည်။ ပုရာဏဂိုဏ်းသားတို့ အလိုအရ ကြီးပွားချမ်းသာသည့် နည်းဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာအောင် လုပ်ဖို့ရှိသည်။ ကောင်းခြင်း မကောင်းခြင်း၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိစ္စတို့ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားနေစရာ မလို၊ ကောင်းခြင်း မကောင်းခြင်း ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဆိုသည်မှာ မရှိသောအရာများ ဖြစ်၍ မရှိသော အရာများကို အရှိလုပ်၍ စဉ်းစားခြင်းသည် အပိုသက်သက် စိတ်အလုပ်ရှုပ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

ပုရာဏနှင့် သူ၏ ဂိုဏ်းသားများသည် “ဘဝ၌ မည်ကဲ့သို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ကောင်းသော အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ် သနည်း” ဟု မေးလာသည်ကို “လုပ်ချင်တာလုပ်၍ အသက်ရှင်ချင်သလို ရှင်ပါ” ဟု ထပ်ဆင့် ပြောဆိုချင် ပြောဆိုကြဦးမည်။

အချို့ကတော့ “ဘဝမှာ ဘယ်လို အသက်ရှင်ခြင်းဟာ ကောင်းသလဲ” ဟူသော မေးခွန်းကို ဝေလည်လည် လုပ်နေသူမျိုးတွေ ဂေါတမဗုဒ္ဓ လက်ထက်အခါက ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ထိုသူမှာ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တဟု ခေါ်သော ဆရာကြီးနှင့် သူ၏ နောက်လိုက်များ ဖြစ်တန်ရာသည်။ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တက အတွေးအမြင်ဆိုင်ရာ မေးခွန်းတို့နှင့် ကြုံလာသောအခါ အဖြေအတိအကျမပေးပဲ အရှောင်အတိမ်းများ လုပ်နေတတ်သည်။

ဥပမာ “တစ်ပါးသောလောက ရှိသလော” ဟု မေးလျှင် သဗ္ဗယ က “တစ်ပါးသော လောက ရှိသည်ဟု ငါမဆို” ဟုပြောသည်။

ထိုအခါ ထပ်၍ “တစ်ပါးသော လောက မရှိသလော” ဟု မေးလျှင် သဗ္ဗယ က “တစ်ပါးသော လောက မရှိဟုလည်း ငါမဆို” ဟု ပြောသည်။ ထိုအခါ ထပ်၍ “တစ်ပါးသော လောက ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်သလော” မေးပြတ်လျှင် သဗ္ဗယက “တစ်ပါးသော လောက ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု ငါမဆို” ဟု ပြောသည်။ ဤသို့လျှင် မဆုံးနိုင်အောင် ဝေလည်လည်လုပ်သည်။ ရှောင်သည်။ ထိုသို့ ရှောင်တတ်သော သဗ္ဗယကို အကယ်၍ ....

“သုံးချင်သည့် နည်းကို သုံး၍ ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာအောင် လုပ်ရင်း အသက်ရှင်ခြင်းဟာ ကောင်းပါသလား” ဟု မေးလျှင် သဗ္ဗယက “ထိုသို့ အသက်ရှင်ခြင်းမျိုးကို ကောင်းသည်ဟု ငါမဆို” ဟု ဖြေလိမ့်မည် ထင်သည်။ “ကောင်းသည်ဟု ငါမဆိုဟု ပြောသောကြောင့် ထိုသို့ အသက်ရှင်ခြင်းကို မကောင်းဘူးဟု ဆိုမလား” ဟု မေးပြန်လျှင်လည်း ထိုသို့ အသက်ရှင်ခြင်းမျိုးကို “မကောင်းဘူးဟုလည်း ငါမဆို” စသည် စသည်ဖြင့် ဖြေနေလိမ့်မည် ထင်သည်။ ထိုအဖြေတို့ကို နားထောင်နေပါက အဖြေမရဘဲ အချိန်ကုန်ဖို့သာ ရှိပေလိမ့်မည်။

“ဘဝမှာ ဘယ်လိုအသက်ရှင်နေခြင်းဟာ ကောင်းသလဲ” ဟူသော အမေးကို အချို့က “ဘဝမှာ ဖြစ်ချိန်တန်လျှင် ဖြစ်လာမှာတွေ ရှိတဲ့အတွက် ကောင်းသော အသက်ရှင်နေနည်းကို အပိုအလုပ်ရှုပ်ခံပြီး ရှာမနေပါနဲ့” ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ဆိုသူများသည် ဂေါတမဗုဒ္ဓလက်ထက်အခါက မက္ခလိဂေါသာလဟု ခေါ်သော ပညာရှင်ကြီးနှင့် သူ၏ နောက်လိုက်များ ဖြစ်တန်ရာသည်။

ထိုပညာရှင်ကြီးက လောကရှိ ဖြစ်ရပ်တို့သည် မူလက သတ်မှတ်ထားချက်အတိုင်းသာ ဖြစ်လာသော ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝရှိ ဖြစ်ရပ်တို့သည်လည်း ထိုနည်းတူပင် မူလက သတ်မှတ် ထားပြီးအတိုင်း ဖြစ်လာသော ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုပညာရှင်ကြီးက လူ၌ သုခ၊ ဒုက္ခကို အဘယ်၍ အဘယ်မျှ ခံစားရန် မူလကတည်းက သတ်မှတ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သုခကို မည်မျှ ခံစားပြီးလျှင် ဒုက္ခကို မည်မျှ ခံစားဖို့ မူလကတည်းက အတိအကျ ခြင်တွယ် ပိုင်းခြားထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူ၏ အမြင်ကို ထောက်၍ လူ့ဘဝ၌ ကောင်းရာကောင်းကြောင်း တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းတွေကို အပိုအလုပ်ရှုပ်ခံပြီး ရှာဖွေ လုပ်ဆောင်နေစရာ မလို၊ အောင်မြင်ရာ အောင်မြင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းတွေကို ရှာနေစရာမလို၊ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်နေစရာလည်း မလို၊ ဖြစ်ချိန်တန်လျှင် ဖြစ်ရမည့် အရာက ဖြစ်လာမည်သာ ဖြစ်သည်။ အချိန်ကို စောင့်ရုံသာ ရှိသည်ဟု သဘောသက်ရောက်နေသည်။ သို့ရာတွင် မက္ခလိ ဂေါသာလနှင့် သူ၏

<http://mmteashop.com>

နောက်လိုက်များသည် ဒုက္ခခံရမည့် အလှည့်ကိုတော့ ကြောက်ကြသည်။ ဒုက္ခခံရသည့်အခါ၌ အချိန်သတ်မှတ်ချက်ထက် စော၍ မြန်မြန်ခံကာ မြန်မြန် ပြီးဆုံးသွားစေချင်သည်။ သို့နှင့် ဒုက္ခ မြန်မြန်ကုန်အောင် “တပ”ဟု ခေါ်သော မိမိကိုယ်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲ ခံသည့် အကျင့်ကို ကျင့်ကြသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ အချို့ကတော့ ....

“ဘဝ၌ ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်မှုကို ခံစားနိုင်သည်ထက် ခံစားနိုင်သော အဖြစ်မျိုးဖြင့် အသက်ရှင်နေသင့်သည်” ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသူများသည် ဂေါတမဗုဒ္ဓလက်ထက် အခါကရှိသော အဇိတကေသ ကမ္မလဟု ခေါ်သော ပညာရှင်နှင့် သူ၏ နောက်လိုက်များ ဖြစ်တန်ရာသည်။ အဇိတက ရုပ်ဝါဒီဖြစ်သည်။ ရုပ်ဝါဒီဖြစ်ခြင်းကြောင့် လူ၌ အတိတ်ဘဝလည်း မရှိခဲ့၊ ဖန်ဆင်းရှင်၏ ဖန်တီးမှုကြောင့် လူအဖြစ်ကို ရလာသည်လည်း မဟုတ်၊ လူ၌ အနာဂတ် ဘဝလည်း မရှိ၊ သေလျှင် ဘဝလည်း ပြီးဆုံးပြတ်စဲသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ အတိတ်အနာဂတ် ဘဝမရှိခြင်းကြောင့် ဤ အသက်ရှင်ခိုက် ဘဝ၌ ချမ်းသာသုခကို ရှာဖွေခံစားရင်း အသက်ရှင်ဖို့သာ ရှိသည်ဟု အဇိတ၏ နောက်လိုက်များအနေနှင့် တိုက်တွန်းဖို့သာ အမှန်အရှိတရားအဖြစ် လက်ခံကြမည် မဟုတ်။ ချမ်းသာ သုခအတွက် အောင်မြင်မှုအတွက် လုပ်ဆောင်ရာ၌လည်း ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကိစ္စကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုသူများသည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို မရှိတရားအဖြစ် ယူဆရာမှ “ခတ္တဝိဇ္ဇာဝါဒ” ကို ဆက်လက် လက်ခံသူများအဖြစ်သို့ ရောက်မသွားနိုင်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ခတ္တဝိဇ္ဇာဝါဒဆိုသည်မှာ မိမိရောက် မသွားနိုင်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ခတ္တဝိဇ္ဇာဝါဒ ဆိုသည်မှာ မိမိရောက်လို ရလိုသော အောင်မြင်မှု ပန်းတိုင်သို့ သွားရာ လမ်း၌ အမိသည်သော် လည်းကောင်း၊ အဖသည်သော် လည်းကောင်း အကယ်၍ အဟန့်အတား အနောက်အယုက် ဖြစ်နေလျှင် ထိုအမိအဖတို့ကို သုတ်သင် ဖယ်ရှားအပ်၏ဟု ယူဆသော ဝါဒဖြစ်သည်။

ပုဂံ၌ ထွန်းကားသော ထေရဝါဒသည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကြောင့် ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေ၍ အကုသိုလ်ကြောင့် မကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေသည်ဟု ခံယူသော ဝါဒဖြစ်သည်။ ထေရဝါဒသည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံနှင့် ထိုကံတို့၏ အကျိုးကို လက်ခံသော်လည်း မဟာဝီရ၏ ဝါဒ (ဂိုဏ်းဝါဒ) က ခံယူသော ကံအမြင်နှင့်တော့ မတူ၊ ဂိုဏ်းဝါဒက ခံယူသော ကံနှင့် ပတ်သက်သော အမြင်က ပုဗ္ဗေကတ ဟေတုဝါဒဟု ခေါ်သည့် (ဘဝ၌ ဖြစ်ဖြစ်သမျှသော အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ရပ်တို့သည် အတိတ်က ပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့ကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်ဟု ခံယူသော) အမြင်ဖြစ်သည်။ ထေရဝါဒက ခံယူသော ကံနှင့် ပတ်သက်သော အမြင်က “ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါဒ ဖြစ်သည်။ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါဒက အတိတ်ကံကို မပယ်သော်လည်း ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဉာဏ်၊ ဝီရိယတို့ အလေးပေးသော ဝါဒ ဖြစ်သည်။” ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါဒသည် “ဘဝမှာ ဘယ်လိုအသက်ရှင်ခြင်းဟာ ကောင်းသလဲ” ဆိုသော အမေးကို ဖြေရှင်းနိုင်သော ဝါဒဟုတ်ပါလေ၏ လော.... အဘယ်အတိုင်းအတာထိ ဖြေရှင်းနိုင်သနည်း။

တွေးရင်းတောရင်းနှင့် ပုဂံညနေရီရှိ စေတီ၊ ပုထိုး၊ ဂူ၊ ကျောင်းဆီသို့ ကျွန်တော်က လှမ်းမျှော်ကြည့်ပြန်သည်။ ကံစွမ်းအင်နှင့် သံသရာ၏ သဘောကို လည်းကောင်း၊ အမှန်တရား လေးမျိုးကို လည်းကောင်း၊ ဗောဓိပက္ခိယ ၃၇ မျိုးတို့၏ သဘောကို လည်းကောင်း၊ ညွှန်းဆိုထားကြသည့် စေတီပုထိုး ဂူဘုရားတို့မှ သင်္ကေတတို့ကို မြင်ယောင်လာသည်။

“သူတို့ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ စေတီပုထိုး ဂူဘုရား ... အစရှိတဲ့ အဆောက်အအုံတွေ ...” ဟု ဆိုသော မိတ်ဆွေ၏ စကားကိုလည်း ကြားယောင်လာပြန်သည်။ ဟုတ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုထို စေတီပုထိုး၊ ထိုထို ဂူဘုရားတို့သည် ထေရဝါဒ၌ ရှိသည့် အတွေးအမြင် ရတနာတို့ကို တူးဖော်ယူဖို့ ညွှန်ပြထားသော အမှတ်အသားများဖြစ်လိမ့်မည်။ ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။ လောကရှိ ရွှေငွေဟု ခေါ်သော သတ္တုအမျိုးအစားများ၊ ပတ္တမြား နီလာ ကျောက်စိမ်းအစရှိသော ကျောက်ခဲအမျိုးအစားများကို တူးဖော်ရန် ညွှန်ပြထားသော အမှတ်အသားများ မဟုတ်တန်ရာ၊ မဟုတ်ကြတန်ရာပါ....

အနောက်တွင် ဝင်တော့အံ့ဆဲဆဲရှိနေသော နေဝန်းကြီးကို ကြည့်ရင်း “ဓမ္မစကြာ” ဟူသော စကားသံကို လည်းကောင်း၊ အစွန်းတရားတို့မှ လွတ်သော အယူဝါဒသည် ဤသို့ ဤသို့ ဖြစ်သည်ဟု

ဟောပြနေသော ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ လက်တော်အမူအရာ မုဒြာကို လည်းကောင်း မြင်ယောင် ကြားယောင် ဖြစ်လာရာမှ ကျွန်တော် ရှာဖွေနေသော အဖြေကို ရလိုက်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ ။

ဝိသေသကို ခံစားခြင်း

မွေရံကြီး၏ အရိပ်က ကျွန်တော်တို့ကို ဖြတ်ကျော်စ ပြုနေသည်။ အနုပညာ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း ဟူသော အမေးပြဿနာ၏ အဖြေကို ကျွန်တော်တို့က မရနိုင်ကြသေးပါ။

မြောက်မြားလှစွာသော ပုဂံ၏ ဗိသုကာ လက်ရာများကို အနုပညာပစ္စည်းများအဖြစ် ကြည့်ရှုခံစားကြရင်းမှ အထက်ပါ အမေးပြဿနာက သူနှင့် ကျွန်တော်အကြား ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူက ဆိုပါသည်။

"အနုပညာဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတဲ့ ပြဿနာရဲ့ အဖြေကို ရှာခဲ့ကြတယ်။ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ကဗျာ၊ ပြဇာတ်၊ ဂီတ၊ ဗိသုကာ စသည် ဖြင့်ပေါ့....။ အမျိုးအမည်တွေ ခြားနားနေပေမယ့် အဲဒီခြားနားစွာရှိနေတာတွေရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ တူညီတဲ့ လက္ခဏာရပ် (ဒါမှမဟုတ်) ယေဘုယျသဘောရှိမယ်။ အဲဒီ ယေဘုယျ သဘောဟာ အနုပညာဆိုတာ ဘာလဲဆိုတဲ့ အမေးပြဿနာရဲ့ အဖြေဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီအထင်နဲ့ ယေဘုယျလက္ခဏာရပ်ကို ရှာခဲ့ကြတာပဲ....။

"ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက .... အနုပညာဆိုတာ ... လူအများရဲ့ စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတဝိညာဉ်၊ မနောဝိညာဉ် စိတ်တွေကို လှုပ်ရှားလာအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိပြီး ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့လဲ အဆင်ပြေပြစ်ပြီးတော့ .... အခြေခံသဘောအားဖြင့် တစ်ခုတည်းသာရှိတဲ့ ပညာရပ်တွေကို အနုပညာလို့ ခေါ်တယ်လို့ ပြောဖူးတယ်။ ဒါဟာ အမျိုးအမည်တွေ ထွေပြားခြားနားနေတဲ့ အနုပညာရပ်တွေရဲ့ ယေဘုယျသဘောကို ရှာပြတာပဲ။ ပြီးတော့နောက် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ...

"အနုပညာဆိုတာ... ဖော်ကျူးချက်တစ်ခုခု၊ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ပုံတစ်ခုခု ဒါမှမဟုတ် ခံစားချက်ကို ဖော်ထုတ်ထားခြင်း တစ်မျိုးမျိုး ဖြစ်ပြီးတော့ အဲဒီအရာဟာ ဆွဲဆောင်ဖမ်းစားနိုင်ခြင်း၊ စိတ်ကို လှုပ်ရှားစေနိုင်ခြင်း၊ အံ့သြမှုကို ဖြစ်စေခြင်းရှိတယ်။ ဒါဆိုရင် အဲဒီအရာဟာ အနုပညာပဲလို့ ဆိုတယ်။ သူသည် အနုပညာရဲ့ ယေဘုယျ သဘာဝကို ရှာတာပါပဲ...။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်တဲ့ ကလိုဘဲလ် (Clive Bell) ဆိုတဲ့ သူကတော့ အနုပညာဆိုတာ ထူးခြားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်တယ်တဲ့။ သူ့သဘောက အနုပညာလက်ရာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ထူးခြားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန် ရှိရမယ်။ အနုပညာရပ်အားလုံးမှာ ရှိတဲ့ ယေဘုယျ လက္ခဏာရပ်ဆိုတာ ထူးခြားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန် ရှိခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ အနုပညာရဲ့ အနှစ်သာရဟာ ထူးခြားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုတယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒါကြောင့် သူက Art is significant form အနုပညာသည် ထူးခြားသော ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်သည်လို့ ထပ်တလဲလဲ ပြောတော့တာပဲ...။

"ကလိုက်ဘဲလ်က .... ထူးခြားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ဆိုတာကို ပန်းချီမှာ တွေ့နိုင်တဲ့ အကြောင်း ဖော်ပြတယ်။ ဒီလို ဖော်ပြရုံနဲ့ အနုပညာရဲ့ သဘာဝအမှန်ကို ဖော်ပြနိုင်တယ်လို့ မယူဆနိုင်ပါဘူး။ အနုပညာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းနိုင်တယ်လို့လဲ မပြောနိုင်ပါဘူး။ ကလိုက်ဘဲလ်ရဲ့ အယူအဆဟာ (၁၉၁၄) ခုနှစ်လောက်ဆီက အယူအဆ ဆိုတော့ သူ့ခေတ်က အနုပညာရပ်တွေရဲ့ အခြေအနေနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်လို့ ထင်တယ်။ အဲဒီအခါတုန်းက ဆေဇ်နီး (Cezanne)၊ မာတီး (Matisse)၊ ပီကာဆို (Picasso) တို့ရဲ့ ပန်းချီလက်ရာတွေ ခေတ်စားနေတယ်။ ကလိုက်ဘဲလ်ဟာ သူ့နိုင်ငံက အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပန်းချီရေတဲ့ ရှုခင်းပုံတွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တွေရဲ့ ပုံတူတွေ၊ အမဲလိုက်ပုံ ... စတဲ့ အကြောင်းအရာကိုပဲ အလေးထားပြီး ရေးဆွဲတဲ့ ပန်းချီတွေကိုပဲ မြင်တွေ့ရာက ပုံသဏ္ဌာန်ကို အလေးထားပြီး ရေးဆွဲတဲ့ ဆေဇ်နီးတို့၊ ပီကာဆိုတို့ရဲ့ လက်ရာတွေကို မြင်ရတဲ့အခါမှာ "ပုံသဏ္ဌာန်" ရဲ့ အရေးပါမှုကို မြင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ အမြင်ကို မှီပြီးတော့ သူက "အနုပညာဆိုတာ ထူးခြားတဲ့

ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်တယ်” လို့ ဖော်ပြခဲ့တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီဖော်ပြချက်ဟာ အနုပညာရဲ့ ယေဘုယျသဘောကို ဖော်ပြနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ မယူဆနိုင်ပါဘူး...။

“ဒီနေရာမှာ ပါမောက္ခ ကင်းနစ် W.E. Kennick ပြောတဲ့ စကားတစ်ခုရှိတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ “အနုပညာဆိုတာ ထူးခြားတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ကလိုက်ဘဲလ်ရဲ့ ဖော်ပြချက်ဟာ အနုပညာရဲ့ ယေဘုယျသဘောကို ဖော်ပြခြင်း မဟုတ်ဘူး။ ကလိုက်ဘဲလ်ရဲ့ အမြင်ဟာ ပန်းချီကားကို မြင်ပုံမြင်နည်း အသစ်တစ်ခုကို ဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ အနုပညာရပ်တွေရဲ့ ယေဘုယျသဘောကို ရှာဖွေနေမည့်အစား အနုပညာကို လေ့လာပုံ လေ့လာနည်း အသစ်တစ်ရပ်ကို ရှာဖွေသင့်တယ်” တဲ့။

“ကျွန်တော်ကလဲ ခင်ဗျားကို ပြောချင်တယ်။ ဟောဟိုက စူဠာမဏိ၊ ဓမ္မရာဇိက စတဲ့.. စတဲ့ ဗိသုကာအနုပညာ လက်ရာတွေ နောက်မှာရှိတဲ့ ယေဘုယျသဘောထက် အဲဒီလက်ရာ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီကို မြင်ပုံမြင်နည်း အသစ်နဲ့ မြင်စေချင်တယ်။ တစ်ဦးသော သူက ပြောဖူးတယ်။ ဟောဒီ ဓမ္မရံကြီးကို ကြည့်ရတာ သဗ္ဗညု၊ ဂေါတမ္ပပလ္လင်၊ အာနန္ဒာစတဲ့ ဗိသုကာ လက်ရာတွေလို ကြည်ညိုဖွယ် သပ္ပာယ်တဲ့ အသွင်ကို မဆောင့်ဘူးတဲ့ဗျာ။ ဓမ္မရံကြီးဟာ ထုံထုံထိုင်းထိုင်းကြီး ဖြစ်နေတယ်တဲ့။ ကြည့်နေရင်း ညစ်ညူးလာတယ် တဲ့ဗျာ။ သူ့အမြင်က သမိုင်းစာမျက်နှာမှာ နေရာကောင်းမရတဲ့၊ ရာဇဝင်ပြောင်လှတဲ့ နရသူမင်းအပေါ် ညစ်ညူးတဲ့ အစွဲအလန်းတွေ ရှိနေပုံရပါတယ်။ ဓမ္မရံကြီးကို တည်တဲ့ နရသူအပေါ် ညစ်ညူးတဲ့ အစွဲရှိလို့ သူ့အမြင်ကလည်း ညစ်ညူးနေတယ်လို့ ထင်တာပဲ။ ကျွန်တော့်အဖို့တော့ ဓမ္မရံကြီးကို မြင်ရရင် အင်အားတွေ ရနေသလိုပဲ။ ပြောချင်တာတွေ ပြောစမ်းပါစေ၊ ဖြစ်ချင်တာတွေ ဖြစ်စမ်းပါစေ၊ ဂရုမစိုက်ဘူး ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ ဓမ္မရံကြီးက တည်နေသလိုပဲ။ ဓမ္မရံကြီးကို မြင်ရရင် ကျွန်တော့်မှာ ပါလာတတ်တဲ့ စိတ်သောကတွေ ပျောက်ကွယ် လွင့်ပျံ့သွားကြသလိုပဲ ခံစားရတယ်။ ဓမ္မရံကြီးဟာ ကျွန်တော့်ဘဝကို တည်ငြိမ်စေတယ်။ ငြိမ်းချမ်းစေတယ်။ အနုပညာရဲ့ ယေဘုယျသဘောကို အမြောက်အမြား ပေးတာတော့ အမှန်ပဲ။ ပြီးတော့ အနုပညာသဘောတရားတွေ၊ နှုန်းစံတန်ဖိုးတွေရဲ့ အကန့်အသတ်နဲ့ အဖိုးဖြတ်မှုတွေမှ ကျွန်တော်ခံစားမှုတွေက လွန်နေတာလဲ အမှန်ပဲ” ဟု သူက ပြောရင်း ဓမ္မရံကြီး၏ နှစ်လိုဖွယ်ရာ တည်နေသည့် အကြောင်းကို မဆုံးနိုင်အောင် ရှင်းပြနေပါလေသည်။

ကျွန်တော်က သူပြောသည်များကို ငြင်းပယ်ခြင်းလည်း မပြု၊ ထောက်ခံခြင်းလည်း မပြုဘဲ နားထောင်နေလိုက်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နေဝင်ပြီဖြစ်၍ အပြန်နောက်ကျမည် စိုးသောကြောင့်ပါတည်း။ ။

အပြန်မဟုတ်သော အပြန်

နရပတိစည်သူ မင်းကြီး တည်ထားကိုးကွယ်သော စူဠာမဏိစေတီတော်၏ ပုံသဏ္ဌာန် အနေအထားနှင့် ဗိသုကာ လက်ရာများအကြောင်း ပြောပြရင်းမှ သူ့စကားလမ်းကြောင်းက ပြောင်းသွားသည်။

သူက ဆိုပါသည်။

"သူ့သခင် နရပတိစည်သူထံကို သတင်းပို့ဖို့ မြင်းကို အပြင်းစိုင်းလာတဲ့ ကျွန်ယုံ မြင်းခံ ငပြည့်ဟာ ငါးဘတ်ချောင်းနားကို ညနေရီအချိန်လောက်မှာ ရောက်လာတယ်။ သိတယ် မဟုတ်လား၊ နောင်တော် မင်းယဉ်နရသိမ်က သူ့ညီတော် နရပတိစည်သူရဲ့ ကြင်ယာတော် ဝေဠုဝတီကို သိမ်းပိုက်ချင်းတာနဲ့ ငဆောင်ချမ်းအရပ်ကို လိမ်ညှာပြီး လွှတ်လိုက်တာလေဗျာ။ ညီတော် နရပတိစည်သူကလဲ နောင်တော်ရဲ့ လုပ်ရပ်ကို သင်္ကာမကင်း ဖြစ်တယ်။ ဒါနဲ့ သူ့ရဲ့ စီးတော်မြင်းကို ငပြည့်နဲ့ အတူ ထားခဲ့ပြီး နန်းတော်မှာ အကြောင်းထူးရင် အမြန်လိုက်ခဲ့လို့ မှာထားခဲ့တယ်။ ဒီလိုမှာပြီး ငဆောင်ချမ်းကို စစ်ချီတယ်။ ဒီလို ချီလာရင်း ငါးဘတ်ချောင်းတစ်ဖက်မှာ ခေတ္တ တပ်ချထားတယ်။ နရပတိစည်သူ ဒီလို ထွက်ခွာသွားလျှင်ပဲ နောင်တော်က ဝေဠုဝတီကို သိမ်းယူတော့တာပဲ။ ဒီအဖြစ်ကို သိလျှင် သိချင်းပဲ ငပြည့်ဟာ မြင်းကို အပြင်းစိုင်းပြီး နရပတိစည်သူ နောက်ကို လိုက်ခဲ့တာ....။ စောစောက ပြောတဲ့ ငါးဘတ်ချောင်းနားကို ရောက်လာတယ်။ ချောင်းတစ်ဖက်မှာ သူ့သခင် နရပတိစည်သူ တပ်ချပြီး ရှိနေမှန်း မသိဘူး။ မြင်းခံ ငပြည့်ဟာ ချောင်းဆီ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ချောင်းရေတွေ တက်နေတယ်လို့ မြင်လိုက်တယ်။ အမှန်က ချောင်းရိုးမှာ မြူတွေ ဖုံးနေတာ၊ ဒါကို ငပြည့်က အမြင်မှားပြီး ချောင်းရေတွေ တက်နေတယ်လို့ ထင်မိမှားသွားတာ၊ နေကလဲ မှောင်လာပြီ၊ ဒါနဲ့ ချောင်းဒီဖက်ကမ်းမှာပဲ ညဉ့် အိပ်လိုက်တယ်။ ညဉ့်အခါမှာ မြင်းဟာ သူ့သခင် နရပတိရဲ့ အနံ့ကို ရပြီး မြည်တယ်။ ဟီးတယ်။ ဒါကို နရပတိစည်သူက ကြားတယ်တဲ့ဗျာ....

မနက်ရောက်တဲ့အခါ ငပြည့်ဟာ ချောင်းကို ကူးတယ်။ ဟိုဖက်လဲ ရောက်ရော သူ့သခင် နရပတိနဲ့ တွေ့ပါရော။ မယားစိတ်မွန်နေတဲ့ နရပတိစည်သူက ဒီလောက် အရေးကြီးပါလျက်နဲ့ တစ်ညဉ့်အိပ်ပြီး အချိန်ဖြုန်းရမလားဆိုပြီး ငပြည့်ကို ကွပ်မျက်ပစ်လိုက်တယ်တဲ့ဗျာ၊ ဟောဒီ စူဠာမဏိဘုရားကို ရောက်တိုင်း ငပြည့်ရဲ့ ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်ကို အမှတ်ရတယ်။ လေးလေးနက်နက် တွေးစရာတွေလဲ ရတယ်ဗျာ။ ခင်ဗျား တွေးကြည့် .... ငပြည့်ဟာ စူးစမ်းလေ့လာမှု (observation) နည်းနည်းညှဲသွားလို့ ဒီလို ကြေကွဲဖွယ်အဖြစ်နဲ့ ကြုံရတာ၊ တကယ်လို့ ငပြည့်ဟာ ချောင်းထဲဆင်းပြီး စူးစမ်းမှု လုပ်ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ချောင်းရေကြီးနေတာ၊ ချောင်းရေတက်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ မြူတွေ လွှမ်းနေတာသာ ဖြစ်တယ်လို့ သိရမှာ၊ မြူတွေဟာ ရေတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ "မဟုတ်တာကို မဟုတ်ဘူး" လို့ မသိလို့ ငပြည့်ဟာ ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဘဝဇာတ်သိမ်းသွားရရှာတာပါဗျာ။

"အမှတ်တမဲ့ ကြည့်ရင်တော့ မဟုတ်တာကို မဟုတ်မှန်း မသိလို့ ဘဝဇာတ်သိမ်း မလှတာဟာ ငပြည့်နဲ့ပဲ သက်ဆိုင်သလိုလို မြင်မိ ထင်မိမယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့နဲ့လဲ သက်ဆိုင်ပါတယ်ဗျာ။ တံလျှပ်ကို ရေထင်လို့ ရွှေသမင် အလိုက်မှားသလို .... ဆိုတဲ့ စကားကို ခင်ဗျား ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား။ တံလျှပ်ကို ရေမဟုတ်မှန်း မသိတော့ ရေလိုပဲ အဟုတ်တကယ် ထင်ပြီး လိုက်တယ်။ လိုက်ရင်းလိုက်ရင်း မောပန်းပြီး ဘဝဆုံးတဲ့ သမင်လိုပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့လဲ တွယ်တာတပ်မက်စရာ မဟုတ်တာတွေကို မဟုတ်မှန်း မသိလို့ တစ်သံသရာလုံး လိုက်ခဲ့တာမှ လိုက်ရင်းလိုက်ရင်း ဘဝဆုံးတာတွေ မရေတွက်နိုင်အောင်ပဲ။

တစ်စက္ကန့်ကို အပုံ သန်းတစ်ထောင်ပုံ တစ်ပုံလောက် အချိန်အတွင်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရုပ်ခန္ဓာက ကလာပ်စည်းဆဲလ်တွေဟာ အသစ်အသစ်တွေ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေတာပါ။ တကယ်တော့ တစ်ခဏလေးမှ မြဲနေ ခိုင်နေတဲ့ အရာရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ပျက်နေတဲ့ အစဉ်ကြီးပဲ ရှိနေတာပါ။ အဲဒီ ပျက်အစဉ်ကြီးမှာ သက်ဆိုင်ရာ အခြေအနေ အကြောင်းတရားတွေကြောင့် အသွင်သဏ္ဌာန်တွေ ပုံတွေ ဖြစ်ပေါ်နေတာကိုပဲ ထင်မှတ်နေတာဗျာ။ အဲဒီ ယောက်ျား မိန်းမစတဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန်တွေဟာ ခဏမလပ် ပျက်နေတဲ့ ပြောင်းနေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ဆိုတော့ ပရမတ္ထအနေနဲ့တော့ တကယ်မဟုတ်ဘူးလို့ မသိနိုင်တော့ အဲဒီ

ယောက်ျား၊ မိန်းမ အသွင်သဏ္ဌာန်တွေကိုပဲ တကယ် အဟုတ်ထင်ပြီး စွဲလမ်းမှုတွေ၊ တပ်မက်မှုတွေ ဖြစ်ပြန်တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပြင်ပမှာ ရှိတဲ့ ရုပ်ပစ္စည်းမှန်သမျှဟာလဲ ပြောင်းလဲနေတဲ့ အစုအဝေးတွေပဲ လျှပ်တစ်ပြတ်အတွင်းမှာ ရုပ်ဟာ အကြိမ်ပေါင်း ၁၇၆,၄၇၀,၀၀၀,၀၀၀ လောက် လှုပ်ရှားနေတာ... ဒီတော့ဗျာ ... “ဤအရာ” “ထိုအရာ” လို့ ထောက်ပြလို့ မရနိုင်လောက်အောင်ကို လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲ နေကြတယ်။ စိတ်ရဲ့ ပြောင်းလဲမှုကတော့ တွက်မပြနိုင်လောက်အောင်ကို မြန်လွန်းလှပါတယ်။ မျက်တောင်တစ်ခတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက် အတွင်းမှာပဲ ခဏပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်းမက ဖြစ်ပျက်သွားတယ်လို့ ဆိုပဲဗျာ။ ဒီလို စိတ်တွေ ရုပ်တွေ ပြောင်းနေတာကို သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်မရှိတော့ သက်ဆိုင်ရာ အခြေအနေ အကြောင်းတရားတွေ အပေါ် မှီပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ “ယောက်ျား” “မိန်းမ” “သူ” “ငါ” “ဤအရာ” “ထိုအရာ” စတဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန်တွေကို တကယ် အဟုတ်ထင်တယ်။ ထင်ပြီး စွဲလမ်းမှု တပ်မက်မှုတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ စွဲလမ်းမှု၊ တပ်မက်မှုတွေနဲ့ သံသရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘဝဆုံးခွဲရပေါင်း များလှပြီဗျာ။ များလှပါပြီ။ တကယ်မဟုတ်တာတွေကို မဟုတ်မှန်း သိရင်တော့ စွဲလန်းတပ်မက်မှုတွေက လွတ်မယ်။ ဒီလို လွတ်ရင် ကြေကွဲဖွယ်တွေနဲ့ ဘဝဇာတ်သိမ်းခြင်းမျိုးတွေကလဲ လွတ်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံတယ်”

အထက်ပါစကားတို့ကို ပြောပြပြီးနောက် သူက ...

“စူဠာမဏိ စေတီတော်ကို တည်ထားကိုးကွယ်တဲ့ နရပတိစည်သူမင်းကြီးဟာ အမှန်တကယ် မဟုတ်တာတွေကို မဟုတ်မှန်း တွေးမြင်ဆင်ခြင်နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်တော့ ထင်တယ်” ဟု သူက ဆိုပါသည်။ သူ့ထင်မြင်ချက် ခိုင်လုံကြောင်းကိုလည်း သက်သေ အထောက်အထားများ ပြပြနိုင်ပါသည်။

သူ့ကို နှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်တော် ထွက်ခွာလာခဲ့ပါသည်။ စူဠာမဏိစေတီတော်ကို ပြန်၍ ကြည့်မိပါသည်။ စောစောက စူဠာမဏိစေတီတော်သည် ယခု စူဠာမဏိ စေတီတော် မဟုတ်သည်ကိုတော့ ကျွန်တော် ဆင်ခြင်မိပါသည်။ ကျွန်တော်ပြန်ရမည့် တည်းခိုရာ နေရာသည်လည်း နံနက်က တည်းခိုရာနေရာ မဟုတ်သည်ကိုလည်း ဆင်ခြင်မိပါသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်း စောစောက ကျွန်တော် မဟုတ်သည်ကိုလည်း ဆင်ခြင်မိပါသည်။ သို့ရာတွင် တည်းခိုရာ နေရာသို့ နေမဝင်မီ ကျွန်တော် အရောက်ပြန်ရဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။

သူချစ် ရှစ်ချပ်ကြာ

(၁)

အပယ်ရတနာ လှိုက်ဂူဘုရား၏ တောင်ဘက်စင်္ကြံနံရံအတွင်းဘက်ရှိ ဆေးရေးရုပ်များကို ကူးယူရေးဆွဲယူခဲ့သော သူ၏ လက်ရာများကို ပြန်၍ ကြည့်ကြရင်းမှ ကြာဖူး၊ ကြာပွင့် အပြောက်အမွမ်းများအကြောင်းကို သူက ရှင်းပြသည်။ ရှေးခေတ် အိန္ဒိယမှ ကြာဖူးကြာပွင့် ရေးဆွဲနည်းနှင့် ပုဂံခေတ်က ကြာဖူးကြာပွင့် ရေးဆွဲနည်းတို့၏ ဆက်စပ်ပုံအကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြသည်။ ထို့နောက် ကြာ၏ နောက်ကွယ်ရှိ အနက်အဓိပ္ပာယ်အကြောင်း ပြောရာမှ ကန်တော်မင်ကျောင်း မေတ္တာစာတွင် တွေ့ရသော “သူချစ် ရှစ်ချပ်ကြာ” ဟူသော စကားအကြောင်းသို့ ရောက်သွားပါသည်။

(၂)

“သူချစ် ရှစ်ချပ်ကြာ” ဟူသော စကားသည် စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ် ရှစ်မျိုးကို ပွင့်ချပ်ရှစ်ခုရှိသော ကြာနှင့် ခိုင်းနှိုင်းထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုစိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်တို့ဖြင့် ပြုမူသော သူကို လူအများတို့ ... ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြသောကြောင့် “သူချစ် ရှစ်ချပ်ကြာ” ဟု ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သူက ရှင်းပြပါသည်။

စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ် ရှစ်မျိုးဆိုသည်မှာ ....

၁။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သော (သောမနဿသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော (ဉာဏသမ္ပယုတ်)၊ မတိုက်တွန်းရဘဲ ပကတိ အလိုလို ထက်သန်မှုရှိသော (အသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၂။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သော (သောမနဿသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော (ဉာဏသမ္ပယုတ်)၊ တိုက်တွန်းပြီးမှ ဖြစ်သော (သသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၃။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သော (သောမနဿသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော (ဉာဏဝိပ္ပယုတ်)၊ မတိုက်တွန်းရဘဲ ပကတိ အလိုလိုထက်သန်မှုရှိသော (အသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၄။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သော (သောမနဿသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သော (ဉာဏဝိပ္ပယုတ်)၊ တိုက်တွန်းပြီးမှ ဖြစ်သော (သသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၅။ ဝမ်းမသာဘဲ သာမန်ရိုးရိုးဖြစ်သော (ဥပေက္ခာသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော (ဉာဏသမ္ပယုတ်)၊ မတိုက်တွန်းရဘဲ ပကတိအလိုလို ထက်သန်မှုရှိသော (အသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၆။ ဝမ်းမသာဘဲ သာမန်ရိုးရိုးဖြစ်သော (ဥပေက္ခာသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော (ဉာဏသမ္ပယုတ်)၊ တိုက်တွန်းပြီးမှ ဖြစ်သော (သသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၇။ ဝမ်းမသာဘဲ သာမန်ရိုးရိုးဖြစ်သော (ဥပေက္ခာသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သော (ဉာဏဝိပ္ပယုတ်)၊ မတိုက်တွန်းရဘဲ ပကတိအလိုလို ထက်သန်မှုရှိသော (အသင်္ခါရိက) စိတ်၊

၈။ ဝမ်းမသာဘဲ သာမန်ရိုးရိုးဖြစ်သော (ဥပေက္ခာသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သော (ဉာဏဝိပ္ပယုတ်)၊ တိုက်တွန်းပြီးမှ ဖြစ်သော (သသင်္ခါရိက) စိတ်...

ဤ ရှစ်မျိုးတို့ပင် ဖြစ်သည်။

သူတစ်ပါး အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း၊ အလုပ်တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ခြင်း၊ တရားအားထုတ်ခြင်း .... အစရှိသည့် ပြုမူအားထုတ်ခြင်းတို့၌ အကယ်၍ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ပါက ထိုသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သော စိတ်ကို “သောမနဿသဟဂုတ်စိတ်” ဖြစ်သည်ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း ... အစရှိသည့် ပြုမူအားထုတ်မှုတို့၌ အကယ်၍ ဝမ်းသာသော သောမနရိုးရိုးစိတ်ဖြစ်ပါက ထိုသောမန ရိုးရိုးစိတ်ကို “ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်” ဟု ခေါ်သည်။

တစ်ဖန် သူတစ်ပါး အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသည့် အပြုအမူအားထုတ်မှုတို့၌ သောမနဿ သဟဂုတ်စိတ် ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ် ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ “ထိုသို့ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသည့် အပြုအမူအားထုတ်မှုတို့သည် ကုသိုလ် ဖြစ်စေတတ်သည်။ ကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်သည်။ ကောင်းမှုဖြစ်အောင် ဤသို့ .... ဤသို့ ပြုသင့်သည်” ဟု ဉာဏ်ပညာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကို “ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်” ဟု ခေါ်သည်။

မြန်မာတို့ လက်ခံယုံကြည်သော ဗုဒ္ဓဒေသနာများအရ ဉာဏ်ပညာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်သည် “တိဟိတပဋိသန္ဓေအကျိုး” ကို ပေးနိုင်၍ လွတ်မြောက်ရေးတရား (ဝါ) အမှန်တရားကို ထိုးထွင်းသိမြင်သော ဉာဏ် (မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်) ကို ထိုဘဝ၌ပင် ရရှိနိုင်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ ဖေါပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်သော သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသည့် အပြုအမူတို့ကို ပြုမူအားထုတ်ရာ၌ ကုသိုလ်ဖြစ်မှန်းလည်း မသိ၊ ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးကို နားလည်လက်ခံခြင်းလည်းမရှိ၊ ပြုသင့် - မပြုသင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ မသိလျှင် ထိုစိတ်ကို ဉာဏ်ပညာနှင့် မယှဉ်သောစိတ် “ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်” ဟုခေါ်သည်။ ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်စေ စိတ်သည် “ဒွိဟိတပဋိသန္ဓေ” အကျိုးလောက်ကိုသာ ပေးတတ်သည်။ ထိုဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြုမူအားထုတ်မှုသည် လောကီရေးရာဘက်တွင် အကျိုးပေးထက်သန်သော်လည်း ပဋိသန္ဓေက ဉာဏ်မပါခဲ့သောကြောင့် ထိုဘဝတွင် မဂ် - ဖိုလ်တည်းဟူသော လွတ်မြောက်ရေးဉာဏ်များကို ရနိုင်လောက်အောင် အကျိုး မပေးချေ။

တစ်ဖန် ... သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း အစရှိသည့် အပြုအမူတို့ကို ပြုမူအားထုတ်ရာ၌ အကယ်၍ သူတစ်ပါးက ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်က ဖြစ်စေ မတိုက်တွန်းရဘဲ အစမူလကပင် ထက်သန်သော စိတ်ဖြစ်ပါက ထိုစိတ်သည် “အသင်္ခါရိကစိတ်” ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ သူတစ်ပါးက ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်က ဖြစ်စေ တိုက်တွန်းပြီးမှ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်လိုခြင်း၊ ပေးလှူခြင်း စသည့်စိတ်မျိုး ဖြစ်ပါက ထိုစိတ်သည် “သသင်္ခါရိကစိတ်” ဖြစ်သည်။

ကောင်းသော အပြုအမူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှုတို့ကို ပြုတိုင်း၊ ပြောတိုင်း၊ ကြံစည်တိုင်း ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သော စိတ်ရှစ်မျိုးအနက်မှ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပြုခြင်း၊ ပြောခြင်း၊ ကြံစည်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစိတ်ရှစ်မျိုး၌ ဝမ်းသာမှု၊ ထက်သန်မှု၊ မထက်သန်မှုတို့ ခြားနားကြသော်လည်း ခြုံ၍ကြည့်ပါက ထိုစိတ်ရှစ်မျိုးလုံးသည် ကောင်းသော သဘောကို ဆောင်သော စိတ်များ ဖြစ်ကြသည်။ နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်သော စိတ်များဖြစ်ကြသည်။ ထိုစိတ် ရှစ်မျိုးထဲမှ မည်သည့် စိတ်အမျိုးအစားဖြင့် ပြုသည် ဖြစ်စေ၊ ပြောသည် ဖြစ်စေ၊ ကြံသည် ဖြစ်စေ ထိုပြုမူ ပြောဆို ကြံစည်မှုတို့သည် ကောင်းသော သဘောကို ဆောင်သော၊ သူတစ်ပါးတို့ နှစ်လိုဖွယ်၊ ချစ်ခင်ဖွယ်သဘောကို ဆောင်သော အပြုအမူများ ဖြစ်နိုင်ကြသည်။

ကြာသည် စင်ကြယ်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းခြင်း၊ နန်းညွှန်ရေနောက်တို့နှင့် မရောယှက်ဘဲ ရေပေါ်၌ တလှတပ တင့်တင့်တယ်တယ် ပွင့်နေခြင်းသည် နှစ်လိုမြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့သည့် စိတ်ရှစ်မျိုးအနက်မှ တစ်မျိုးမျိုးသောစိတ်ဖြင့် ပြုမူပြောဆို ကြံစည်သော သူသည်လည်း မသမာမှု၊ ကောက်ကျစ်မှု၊ အနောက်အယုက် ဖြစ်စေမူ အစရှိသည့် မကောင်းမှု အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်နေသူ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူသည် လူအများ၏ ချစ်ခင်နှစ်လို မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရသောသူ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ချစ်ခင်နှစ်လို မြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်သောသူကို နှစ်လိုမြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်သော “ကြာ” နှင့် ခိုင်းနှိုင်း၍ ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာ၌ “သူချစ်ရှစ်ချပ်ကြာ” ဟု ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆိုခဲ့သည့် စိတ်ရှစ်မျိုးသည် ကောင်းသောသဘောကို ဆောင်ကြသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုရှစ်မျိုးထဲ၌ အကျိုးပေး ထက်သန်စေသော စိတ်အမျိုးအစားရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ နံပါတ် (၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့် စိတ်အမျိုးအစားပင် ဖြစ်သည်။ ပေးလှူခြင်း၊ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း အစရှိသည့် အပြုအမူတို့ကို ပြုမူ အားထုတ်စေသော ထိုနံပါတ် (၁) စိတ်အမျိုးအစား၌ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်မှု (သောမနဿသဟဂုတ်)၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ယှဉ်တွဲမှု (ဉာဏသမ္ပယုတ်) နှင့် မတိုက်တွန်းရဘဲ ပကတိ အလိုလို ထက်သန်မှု (အသင်္ခါရိက) ရှိသော စိတ်စေတနာ ပါဝင်နေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့သော စိတ်စေတနာပါဝင်နေမှုကြောင့် (ထိုစိတ်အမျိုးအစားဖြင့်) ပြုမူသော အပြုအမူတို့သည် အကျိုးပေး ထက်သန်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့ လက်ခံကြသော ဗုဒ္ဓဒေသနာတို့ အလိုအရ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဆိုင်ရာ အပြုအမူတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း (ဝါ) ကိုယ် နှုတ်စိတ်ဆိုင်ရာ အပြုအမူတို့ကို လှုပ်ရှားဖြစ်ပေါ်အောင် ဖန်တီးခြင်းမှာ “စေတနာ” ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖန်တီးပေးသော၊ လှုပ်ရှားစေသော စေတနာတွင် ဉာဏ်ပညာယှဉ်တွဲရမည် ဖြစ်သည်။ ဉာဏ်ပညာ ယှဉ်တွဲမှုရှိပါမှ အပြုအမူတို့မှ သက်ရောက်လာမှုများ သည်လည်း ကောင်းသော မှန်သော သက်ရောက်မှုများ ဖြစ်နိုင်ကြသည်ဟု ခံယူကြသည်။ ယင်းကိုပင် ရည်ရွယ်၍ “စေတနာမှန်သော ကံ” ရှိဖို့ ဖြစ်ဖို့ လိုသည်ဟု မြန်မာတို့က ပြောတတ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အနောက်တိုင်း ကိုယ်ကျင့်တရားအမြင်များ၌ စေတနာကိုသာ အလေးထား၍ ထိုစေတနာဖြင့် ပြုမူလိုသော အပြုအမူတို့မှ သက်ရောက်ဖြစ်ပေါ်လာမှုများကို အလေးမထားသောအမြင်မျိုးကို တွေ့နိုင်သည်။ ထိုအမြင်ကို လက်ခံသူများက “ကောင်းသောဆန္ဒ (ဝါ) ကောင်းသော စေတနာ တစ်ခုတည်းသော ကောင်းခြင်းတရား ဖြစ်သ်။ Good will the only good အခြား သက်ရောက်ဖြစ်ပေါ်လာမှုများသည် အရေးမကြီး” ဟု ဆိုတတ်ကြသည်။ ထိုသူတို့က ... စေတနာကောင်းဖြင့် ပြုလုပ်လိုက်ဖို့သာ လိုသည်။ ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းမှ သက်ရောက်လာမှုများကို ကြည့်ရန်မလို။ သက်ရောက်လာမှုများအတွက် ပြုလုပ်လိုက်သည့် တာဝန်မရှိဟုလည်း ဆိုတတ်ကြသည်။

စေတနာကောင်းနှင့် ပြုလုပ်လိုက်သော အပြုအမူတစ်ခု လုပ်ရပ်တစ်ခုသည် တစ်ခါတစ်ရံ၌ ဆိုးကျိုးများ၊ မလိုလားဖွယ်ရာများ ထွက်ပေါ်သက်ရောက် လာတတ်ခြင်းများ ရှိနိုင်သည်။ ထိုဆိုကျိုးများ၊ မလိုလားဖွယ်ရာများအတွက် ပြုလုပ်သည့် ရှိနိုင်သည်။ ထိုဆိုကျိုးများ၊ မလိုလားဖွယ်ရာများအတွက် ပြုလုပ်သည့် တာဝန်မရှိဟု ယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဝီလျံဂျိမ်း William James က “ငရဲသို့ သွားသောလမ်းကို စေတနာကောင်းများနှင့် ဖောက်လုပ်ထားသည်။ The road to hell is paved with bood intentions” ဟု သတိပေး ပြောဆိုဖူးသည်။ ထွက်ပေါ်သက်ရောက်လာသော ဆိုးကျိုးများ၊ မလိုလားဖွယ်ရာများအတွက် ပြုလုပ်သည့် တာဝန်မရှိဟု ယူဆခြင်းသည် မလျော်ကန်သော ယူဆခြင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မြန်မာပြည်ရှိ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်တို့ အလိုအရ စေတနာ၌ ဉာဏ်ပညာယှဉ်၍ (ဝါ) ဉာဏ်ယှဉ်သော စေတနာဖြင့် ပြုမူသော အပြုအမူလုပ်ရပ်သည်သာ ကောင်းသော၊ မှန်သော အပြုအမူ လုပ်ရပ် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စေတနာကောင်းလည်း ရှိရမည် ဖြစ်၍ ဉာဏ်ယှဉ်ခြင်းဖြင့် လုပ်နည်းလုပ်ငန်လည်း ကောင်းမွန် မှန်ကန်ပြီး သက်ရောက်လာခြင်းများကလည်း အကျိုးရှိစေရမည် ဖြစ်သည် .... ဟု သူက ရှင်းပြနေပါသည်။

(၃)

အထက်ပါအကြောင်းအရာတို့ကို သူက ရှင်းပြပြောဆိုပြီးနောက် ..... ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးကို နားလည်လက်ခံနိုင်သော၊ လုပ်သင့် မလုပ်သင့်သည်ကို မြင်သော၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တို့ကို သိနာလည်သော

ဉာဏ်ပညာရှိမှု၊ စေတနာကောင်း ရှိမှုတို့ဖြင့် လူမှုရေးရာများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စီးပွားရှာခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် လူအများတို့ “တက်ကပ်” ဆီသို့ သွားနိုင်ပါစေကြောင်းကို သူက ဆုတောင်းနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ စေတနာကောင်းလည်း မရှိ၊ ဉာဏ်ပညာလည်း မပါသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မရိုးဖြောင့်သော မသမာသော နည်းတို့ဖြင့် လူမှုရေးရာတို့ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် “ဆုတ်ကပ်” ဆီသို့ လူသတ္တဝါတို့ မသွားကြပါစေနှင့်ဟု ဆုတောင်းမှုကိုလည်း ပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့နောက်သူက ...

“ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာမှာ လာတဲ့ “သူချစ်ရစ်ချပ်ကြာ” က ပွင့်ချပ် ရှစ်ခုလုံးဟာ နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် “ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ရှိသော၊ ဉာဏ်ပညာနှင့်လည်း ယှဉ်သော၊ မတိုက်တွန်းရဘဲ ပကတိအလိုလို ထက်သန်မှု ရှိသော စိတ်စေတနာဖြင့် ပြုမူခြင်း” ကို ညွှန်းဆိုနေတဲ့ ပွင့်ချပ်ကိုတော့ ပိုပြီး နှစ်သက်မြတ်နိုးမိတယ်ဗျာ ....” ဟု ဆိုပါသည်။

သူပြောပြနေသည့် “ကြာ” အကြောင်းကို နားထောင်ရင်းမှ အနက် အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုးကို ညွှန်းဆိုနေသော အပယ်ရတနာ လှိုက်ဂူဘုရားအတွင်းရှိ ကြာဖူးကြာပွင့်တို့ကြား၌ ကျွန်တော့် စိတ်တွေက လှည့်လည်လျက်ရှိပါသည်။ ။

တန်ဖိုးမြင့် အနုပညာလက်ရာများ တည်ရှိရာ

အပယ်ရတနာ လှိုက်ဂူဘုရား၏ အတွင်းပတ်လမ်းရှိ နံရံဆေးရေး ပန်းချီကို ကြည့်ရင်း တန်ဖိုးမြင့်လှသော ပန်းချီကားများအကြောင်း သူနှင့် ကျွန်တော်က စကားစပ်မိနေကြသည်။

ပန်းချီကျော် ဗန်ဂိုး၏ ပန်းချီကားများ ဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာဂါးချက်၏ ပုံ (Portrait of Dr.Gachet) ကို ဒေါ်လာ ၈၂.၅သန်း၊ အိုင်းရစ်ပန်းများ (Irises) ကို ဒေါ်လာ ၅၃.၉ သန်း၊ ဂျုံခင်းနှင့် ပန်းပွင့်များ (Wheat Field with Cypresses) ကို ဒေါ်လာ ၅၇ သန်းဖြင့် ဝယ်ယူကြောင်းကို သူက ပြောပြသည်။ အခြား .... မမှတ်မိတော့သော ပန်းချီကားများနှင့် ရောင်းဈေးများကိုလည်း သူက ပြောပြသည်။ သို့ပြောပြရင်း ....

"ကြာရွက်တစ်ရွက်တည်းကို သန့်သန့်ရေးဆွဲထားတဲ့ ပုံမျိုး ဒါမှမဟုတ် အကန့်ကလေးတွေရှိတဲ့ အဝိုင်းတစ်ဝိုင်းနဲ့ ကြာရွက်တစ်ရွက်ကို ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ ပုံမျိုး ရှိလေမလားလို့ ကျုပ်က ရှာကြည့်နေတာ" ဟု ဆိုသည်။

ကြာရွက်တစ်ရွက်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုလည်း သူက ဆက်၍ ပြောသည်။ သူပြောပြသော ဖြစ်ရပ်ကို ချို့လိုက်လျှင် အောက်ပါကဲ့သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ရန်သူတို့၏ နယ်မြေမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် လူ ၂ဦးသည် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာဖြင့် ခရီးနှင်းနေကြသည်။ သူတို့၏ လမ်းခရီးသည် ကြမ်းတမ်းသည်။ ပူလောင်သည်။ အဆင်းအတက်များသည်။ သူတို့၌ ရိက္ခာပြတ်နေကြပြီ။ ပို၍ ဆိုးသည်မှာ သူတို့၌ ရေပြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်၍ မူးမေ့သွားတော့မတတ် ရေငတ်ခြင်း ဝေဒနာကို ခံစားနေကြရသည်။ တောင်ကုန်း တစ်ခုကို ခက်ခဲစွာ တက်လာကြ၍ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်ခါနီးတွင် တစ်ယောက်သောသူက ရေငတ်ခြင်း ဝေဒနာဖြင့် မောပန်းနွမ်းနယ်လွန်းလှသောကြောင့် လဲပြိုသွားသည်။ သူ့အဖော်ကို မိမိအား ထားခဲ့၍ ရန်သူတို့ လက်မှ လွတ်အောင် ခရီးဆက်ဖို့ မှာသည်။ အဖော်ဖြစ်သူသည် အားတင်း၍ တောင်ထိပ်အရောက်တက်သည်။ ထို့နောက် အောက်သို့ လိုမ့်ဆင်းသွားသည်။ တောင်အောင်သို့ ရောက်၍ ဟိုသည် ကြည့်လိုက်ရာ ကြာများ ဖုံးလွှမ်းနေသော ရေကန် တစ်ခုကို မြင်တွေ့ရသည်။ ထိုသူသည် ဝမ်းသာအားရဖြင့် ရေကန်တွင်းသို့ တစ်ကိုယ်လုံး ဆင်းသည်။ ရေကို သောက်သည်။ ကြာရိုးကြာစွယ်တို့ကို စားသည်။ အေးမြကြည်လင်သည့် ရေကို သောက်၍ ချိုမြသော ကြာရိုးကြာစွယ်တို့ကို စားရသောကြောင့် မကြာချက်ချင်း အပန်းအနွမ်းတွေ ပြေသွားသည်။ တောင်ထိပ်အနီးတွင် ရေငတ်၍ လဲပြိုကျကျန်ရသော သူကိုလည်း သတိရသည်။ အသက်မီနိုင်သေးသည်။ ရေသောက်လျှင် ထိုသူသည် အသက်ရှင်နိုင်သေးသည်ဟု တွေးကာ ရေကို သယ်ယူဖို့ ကြိုးစားသည်။ သူ့အဝတ်များကလည်း ရေကို သယ်၍ မဖြစ်နိုင်၊ အနီးဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်တော့လည်း အလွန်အရွက်သေးငယ်သည့် ရှားပင်၊ မန်းကျည်းပင်နှင့် ထင်းရှူးရွက်ကဲ့သို့ အရွက်သေးငယ်သော အပင်မျိုးတို့ကိုသာ မြင်နေရသည်။ ထိုအပင်တို့၏ အရွက်တို့ဖြင့် ရေကိုသယ်၍ မရနိုင်။ ခဏကြာမှ မိမိအနီး၌ ကြီးမားသော ကြာရွက်တစ်ခုကို ခူး၍ ကန်တော့သဖွယ် ပြုလုပ်ကာ ရေဖြည့်ပြီးနောက် လဲပြိုကျန်ရစ်သော သူထံသို့ သွားသည်။ အသက်မီပါသေးသည်။ ကြာကန်တော့ထဲမှ ရေနင့် ဖျန်းပက်၍ တဖြည်းဖြည်း ရေတိုက်ပေးသော အခါ လဲပြိုနေသူသည် ကောင်းစွာ သတိရလာသည်။ အေးမြသော ရေကို သောက်ရသောကြောင့် လဲပြိုနေသူသည် ကောင်းစွာ ရပ်နိုင် လျှောက်နိုင်လာသည်။ သို့နှင့် ထို ၂ဦးသောသူသည် ရန်သူတို့ နယ်မြေမှ လွတ်ရာ အခြား နယ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားကြလေသည်။

နောင် တစ်ချိန်၌ ... ကြာရွက်ဖြင့် ရေသယ်ဆောင်လာသည်ကို သောက်သုံးရ၍ အသက်ရှင်ခဲ့သော သူသည် သူ၏ အိမ်၌ ကြာရွက် တစ်ရွက်ကို တလှတပ ထုလုပ်ထားသည်။ ၎င်း၏ ခြံဝင်းအတွင်း၌လည်း ပဒုမ္မာကြာများရှိသော ရေကန်တစ်ကန်ကို တူးထားသည်။ ၎င်းအား ကြာရွက်ဖြင့် ရေသယ်ပေးခဲ့သော မိတ်ဆွေအားလည်း အသက်ထက်ဆုံး ပြုစုစောင့်ရှောက်ထားခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

အထက်ပါ ဖြစ်ရပ်များကို ပြောပြပြီးနောက် သူက ... “ကျုပ်တို့ကိုလည်း ကိလေသာရန်သူတွေက လိုက်နေတာပျ၊ ရောဂါအမျိုးမျိုး၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း ရန်သူအမျိုးမျိုးပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ဘဝကို ဖျက်ဆီးချေမှုပ်ဖို့ လိုက်နေတာ၊ ဘဝခရီးမှာ မောပန်းနွမ်းနယ်မှုတွေနဲ့ လဲပြိုကျပြီး ကျွန်တော်တို့ ဘဝက ပျက်စီးတော့မှာ ...

“ဂေါတမ ဗုဒ္ဓလက်ထက်မှာရော .... ဂေါတမဗုဒ္ဓအရင်ကရော ဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့ နောက်မှာကော... အဲဒီ ကိလေသာ ရန်သူတွေရဲ့ နယ်မြေက လွတ်တဲ့နည်းတွေ၊ ကိလေသာ ရန်သူတွေ လက်က လွတ်အောင်ပြေးရင်း ဘဝအမောတွေနဲ့ လဲပြိုပျက်စီးခြင်းဘေးမှ လွတ်တဲ့လမ်းတွေကို ရှာခဲ့ကြတယ်။ အမျိုးမျိုး ရှာခဲ့ကြတယ်။ တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းတွေနဲ့ ရှာတယ်။ စဉ်းစား တွေးခေါ်ခြင်းတွေ မျှလောက်နဲ့ ဘဝအမောက လွတ်တဲ့လမ်းကို မရောက်နိုင်ပါဘူး။ မရောင်ပါဘူးဗျာ...။ စိတ်ကူးနဲ့ အမှန် တရားကို သိမြင်နေတယ် ဆိုပေမယ့် အဲဒီ တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လောကဓံတွေနဲ့ ကြုံတဲ့အခါ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်တွေ ဖြစ်မှာပါပဲ...။

“တချို့ကတော့လည်း တွေးရင်းခေါ်ရင်းနဲ့ ရုပ်ဝါဒီတွေ ဖြစ်သွားကြတယ်။ ရုပ်ဝါဒီတွေဆိုတော့ လောကကြီးမှာ ရုပ်သည်သာ အမှန်ရှိတဲ့ တရား၊ တခြား စိတ်တို့ ဝိညာဉ်တို့ ဖန်ဆင်းရှင်တို့ဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ယူဆသူပေါ့။ ရုပ်သာအရှိတရားဆိုတော့ လူဟာ သေရင် ပြီးသွားတာပဲ။ နောက်ဘဝဆိုတာတို့ နောက်ဘဝကို ဝိညာဉ်က ကူးပြောင်းပြီး ဘဝသစ်ဖြစ်တယ် ဆိုတာတို့ကို မယုံကြည်ဘူးပေါ့။ ရုပ်ဝါဒီအဖို့ အသက်ရှင်နေခိုက်မှာ ဘယ်လို ဘဝကို နေမလဲဆိုတာကိုပဲ စဉ်းစားစရာ ရှိတော့တယ်။ ဂေါတမ ရုပ်ဝါဒီတွေ ပြောတာတစ်ခု ရှိတယ်ဗျာ။ ဘဝမှာ ဘယ်လို နေမလဲ ဆိုရင် ငါးစားသလို နေရမယ်တဲ့။ ငါးစားတဲ့အခါ အသားကို စားပြီး အရိုးကို ဖယ်ရသလို လူ့ဘဝမှာလည်း အရိုးနဲ့တူတဲ့ ဘဝဒုက္ခတွေ ဘဝအမောတွေကို ဖယ်နိုင်သမျှ ဖယ်၊ မေ့နိုင်သမျှ မေ့ထားပြီး အသားနဲ့တူတဲ့ ပျော်စရာ နှစ်သစ်စရာတွေကိုသာ ရှာဖွေခံစား ရမယ်တဲ့ဗျာ။ ဒါလည်း အပြောမျှသာပါဗျာ၊ ရောဂါအန္တရာယ်တွေ သေရခြင်းတွေကို မေ့ဖို့ ဖယ်ထားဖို့ဆိုတာ လက်တွေ့မှာ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မှာပါ...။

“တချို့ကတော့လည်း လူမှာ အတ္တ၊ ဝိညာဉ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ အတ္တ၊ အဲဒီ ဝိညာဉ်က ဘဝတစ်ခုပြီး တစ်ခု ပြောင်းတဲ့ သဘောရှိတယ်။ အဲဒီလို ဘဝတစ်ခုပြီး တစ်ခု ပြောင်းနေတာဟာ ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် အတ္တဟာ ကံတရားနဲ့ ပေါင်းစပ်မိနေလို့တဲ့။ သူတို့ အယူအဆက “ကံ” ဆိုတာ ရုပ်နတစ်မျိုးပါပဲ။ အဲဒီ ကံဟာ ပြောင်းလဲတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ပြောင်းလဲတဲ့ အဲဒီ ကံရုပ်နဲ့ အတ္တပေါင်းရောနေလို့ အတ္တကလည်း ဘဝပြောင်းနေရတာ ဖြစ်တယ်။ အတ္တမှ နေပြီး ကံရုပ်တွေ စင်ကြယ်သွားရင် အတ္တဟာ ထာဝရမြဲတဲ့ အဖြစ်ကို ရောက်သွားမယ်လို့ ယူဆတယ်။ အဲဒီလို ယူဆသူတွေကို အတ္တဝါဒီ၊ ဒါမှမဟုတ် နာမ်ဝါဒီတွေလို့ ခေါ်နိုင်မယ် ထင်တယ်။ အဲဒီ ယူဆချက်နဲ့ ကံကို အတ္တမှ ဖယ်ရှားပြစ်ဖို့ “အတ္တကိလမထ” ဆိုတဲ့ အကျင့်တွေကို ကျင့်ကြတယ်။ ကံတွေ စင်ကြယ်သွားရင်၊ ကံတွေကို ဖယ်ရှားလို့ ကုန်သွားရင် အတ္တဟာ (ကံတွေက စင်ကြယ်လို့) သန့်စင်သွားတဲ့ အဖြစ်၊ ထာဝရမြဲသွားတဲ့ အဖြစ်ကို ရောက်မယ်၊ ကိလေသာရန်သူတွေ အားလုံးကနေပြီးလည်း ထာဝရ လွတ်မြောက်သွားမယ်လို့ သူတို့က မျှော်လင့်နေတာပေါ့ဗျာ။”

“တချို့ကတော့လည်း တွေးရင်းခေါ်ရင်းနဲ့ ဘယ်လို အယူအဆမျိုးဆို ရောက်လာသလဲဆိုတော့.... ကိလေသာရန်သူတွေ၊ ဘဝဒုက္ခ ဘဝအမောတွေကနေပြီး လွတ်မြောက်အောင် အပိုလုပ်မနေပါနဲ့တဲ့။ လွတ်မြောက်ချိန်တန်တော့ သူဟာသူ လွတ်မြောက်သွားလိမ့်မယ်တဲ့၊ ချည်လုံးတစ်လုံးရဲ့ အစချည်စကို ကိုင်ပြီး ချည်လုံးကို လိုမ့်လိုက်တဲ့အခါ ချည်လုံးကုတ်တော့ အလိမ့်ရပ်သွားသလိုပဲတဲ့။ လူသတ္တဝါတွေဟာလည်း လွတ်ချိန်တန်တော့ လွတ်သွားပါလိမ့်မယ်တဲ့။ ဘာမှ လုပ်နေစရာ မလိုဘူး။ လုပ်နေလည်း အပိုပဲ ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။”

“ကျုပ်ကတော့ တွေးမိပါတယ်။ ပြောခဲ့တဲ့ တက္ကိဝါဒီတွေ၊ ရုပ်ဝါဒီ၊ နာမ်ဝါဒီတွေ၊ အပိုလုပ်မနေနဲ့ဆိုတဲ့ သူတွေရဲ့ အယူအဆ ဒါမှမဟုတ် နည်းလမ်းတွေဟာ ရှားရွက်၊ မန်ကျည်းရွက်၊ ထင်းရှူးရွက်တွေလို ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ရေကို သယ်ယူလို့မရတဲ့ အရွက်တွေနဲ့ တူတဲ့ အယူအဆတွေ ဖြစ်တယ်လို့

ထင်တယ်၊ ရေကို မသယ်နိုင်တော့လည်း ဘဝအမောကို မပြေစေနိုင်ဘူးပေါ့။ ရန်သူတွေရဲ့ နယ်မြေက မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူးပေါ့။”

“ဟောဒီ ပုဂံမြေပေါ်မှာ ရှိတဲ့ ထေရဝါဒကတော့ တက္ကဝါဒလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်ဝါဒလည်း မဟုတ်ဘူး၊ နာမ်ဝါဒ အတ္တဝါဒလည်း မဟုတ်ဘူး၊ လွတ်ချိန်တန် လွတ်လိမ့်မယ် ဆိုတဲ့ ဝါဒလည်း မဟုတ်ဘူး၊ အသေအချာ လေ့လာကြည့်မယ် ဆိုရင် ထေရဝါဒက ကြာရွက်နဲ့ တူတယ်ဗျ၊ ကြာရွက်ဆိုတော့ ရေကို သယ်ယူလို့ ရတယ်ပေါ့ဗျ၊ ရေကို သယ်ယူနိုင်တယ်ဆိုရင် ....”

သူက ဓမ္မစကြာ သရုပ်ဖော်သော အဝန်းအဝိုင်းပုံများအကြောင်း၊ အိန္ဒိယပြည် အမရာဝတီခေတ်တွင် တွေ့ရသော ဓမ္မစကြာသရုပ်ဖော်ပုံများအကြောင်း ရှည်လျားစွာ ရှင်းပြသည်။ ဓမ္မစကြာသုတ္တံ၌ လာရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းစဉ်လည်း ကြာနှင့်တူကြောင်း၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် သံသရာခရီးကို သွားရင်း ဘဝအမောတို့ဖြင့် နွမ်းနယ်သူအား မည်ကဲ့သို့ အမောပြေအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း ခမ်းနားစွာ ပြောပြပါသည်။

ထို့နောက် သူနှင့် ကျွန်တော်က အပယ်ရတနာအတွင်း ပတ်လမ်း တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ နံရံဆေးရေးတို့အတွင်း၌ အနုပညာမြောက်စွာ ရေးဆွဲထားသော ကြာရွက်ကို ရှာကြည့်ပါသည်။ ဓမ္မစကြာအဝိုင်းကိုလည်း ရှာကြပါသည်။ ကြာနှင့် ပတ်သက်၍ အမြောက်အမြား ရေးဆွဲထားသော ပန်းချီများကို ကြည့်ရင်း စောစောက သူပြောခဲ့သော ကမ္ဘာကျော်ပန်းချီကားများ၏ ဈေးနှုန်းထက် မြင့်မားစွာရှိနေသော ပန်းချီကားများသည် အပယ်ရတနာ၌ ရှိနေပါတကား..... ဟု ကျွန်တော်ကတော့ တွေးမိနေပါသည်။ ။

အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း

(၁)

အလုပ်တစ်ခု အစပြုရခြင်း၏ အခက်အခဲအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြရာမှ အဆုံးသတ်၏ ခက်ခဲမှုအကြောင်းသို့ ရောက်သွားသည်။ ထို အဆုံးသတ်နှင့် ပတ်သက်သော စကားများက အတောမသတ် ဖြစ်နေကြပြန်သည်။

(၂)

ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး၊ ကိုရင်ငယ်တစ်ပါးနှင့် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ကြပြီး ဖြစ်သည့် ဒကာ၊ ဒကာမကြီးများသည် ခရီးတစ်ခုကို သွားကြသည်။ မကြာမီ တောအုပ် တစ်ခုကို ဖြတ်ကြသည်။ ဖြတ်နေရင်း လမ်းပျောက်သွားသည်။ ထိုအခါ ဘုန်းတော်ကြီးက ကိုရင်ငယ်ကို သစ်ပင်ပေါ်တက်၍ မည်သည့်အရပ်ဘက်သို့ ဆက်သွားရမည်ကို သိအောင် ကြည့်ခိုင်းသည်။ ကိုရင်ငယ်က သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်သည်။ ဒကာ၊ ဒကာမကြီးတွေက ကိုရင်ငယ် သစ်ပင်ပေါ်မှ လိမ့်ကျမည်စိုး၍ တစ်ချိန်လုံး လှမ်းအော်၍ လက်မြဲမြဲ ခြေမြဲမြဲတက်ဖို့ သတိပေးနေကြသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကတော့ တုတ်တုတ်မလှုပ်။ သတိတစ်ချက်ပေးဖော် မရ။ ဤသည်ကို ကြည့်၍ ဒကာ ဒကာမကြီးများက ဘုန်းတော်ကြီးကို မကျေနပ် ဖြစ်ကြသည်။

“ဘုန်းတော်ကြီးနယ် ဒီလောက်ငယ်တဲ့ ကိုရင်ကလေးကို သတိတစ်ချက်တောင် မပေးဘူး၊ အကြင်နာတစ်ချက် မပြဘူး” ဟု တွေးရင်း မကျေနပ် ဖြစ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကိုရင်ကယ်ကလေးက သစ်ပင် ထိပ်ဖျားနားထိ တက်သွားပြီးနောက် မည်သည့်အရပ်သို့ သွားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ဘုန်းတော်ကြီးဆီသို့ လှမ်း၍ လျှောက်ထားသည်။ ကိုရင်ငယ် သစ်ပင်ဖျားမှ ပြန်၍ ဆင်းလာသည့်အခါ၌လည်း ဒကာ၊ ဒကာမကြီးများက စိုးရိမ်ထိတ်လန့်စွာဖြင့် သတိထားဆင်းရန် လှမ်းအော် သတိပေးနေကြပြန်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကတော့ တုတ်တုတ်မလှုပ်။ ထိုအခါ၌လည်း ဒကာ၊ ဒကာမကြီးများက ဘုန်းတော်ကြီးကို မကျေနပ် ဖြစ်ကြပြန်သည်။

ကိုရင်ငယ်က ဆင်းလာ၍ မြေပေါ်သို့ ရောက်ရန် မဝေးတော့သည့်အခါမှပင် ဒကာ၊ ဒကာမကြီးတို့၏ သတိပေးသံတွေ ရပ်သွားသည်။ ထိုအခါမှ ဘုန်းတော်ကြီးက လှုပ်ရှားလာပြီး “ကိုရင် သတိထားဆင်း” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအခါ၌လည်း ဒကာ၊ ဒကာမကြီးတို့က “အမယ်လေးဟဲ့၊ ကိုရင် မြေပြင်ရောက်ခါနီးမှ သတိပေးရသတဲ့လား” ဟု တီးတိုးပြောကာ ဘုန်းတော်ကြီးကို မကျေနပ် ဖြစ်ကြသော ဟူ၏။

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြပြီးနောက် မိတ်ဆွေဖြစ်သူက “အလုပ်တစ်ခုကို စတဲ့အချိန်၊ လုပ်နေတဲ့ အချိန်တွေမှာ သတိ၊ ဝီရိယ လူမှာ အပြည့်ရှိနေတော့ ချွတ်ချော်မှားယွင်းမှု မရှိတတ်ဘူးဗျ။ ဒါပေမယ့် လုပ်ဆောင်လာခဲ့တဲ့ အလုပ်ပြီးခါနီးမှာ ဝမ်းမြောက်မှုတွေ၊ ကြည်နူးမှုတွေ၊ ပြီးတော့ မာန်မာနတွေ ဝင်လာတတ်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ စောစောက သတိဝီရိယတွေနဲ့ ကင်းကွာပြီး ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုတွေ ဖြစ်တတ်တယ်။ အခုနင်က ကိုရင်ကလေးဟာ ငါ မြေပြင်ပေါ် ရောက်တော့မှာပဲ ဆိုပြီး သတိ၊ ဝီရိယ လျော့ချလိုက်ရင် မတော်တဆ ခြေချော် လက်ချော် ဖြစ်ပြီး လိမ့်ကျနိုင်တယ်၊ ခြေကျိုး လက်ကျိုး ဖြစ်ပြီး ခရီးမတွင်ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးက ကိုရင်ငယ် မြေပြင်ရောက်ခါနီးမှ “သတိထားဆင်း” လို့ မိန့်တော်မူတာဟာ အဓိပ္ပာယ်အများကြီး ရှိတယ်ဗျ။ အဆုံးသတ်ခါနီးမှာ သိပ်ကို အရေးကြီးတယ်”

“ကျုပ်တို့ ဗိုလ်ချုပ် နောက်ဆုံး ပြောသွားတဲ့ မိန့်ခွန်းထဲက တို့နိုင်ပြီ ဆိုပြီး တက်ထောင်ချင်ကြတဲ့ ပြိုင်ပွဲဝင် လှေသမားတွေ အကြောင်း သတိရတယ်ဗျာ။ တစ်လျှောက်လုံး သတိဝီရိယတွေနဲ့ လှော်လာပြီး ပန်းဝင်ခါနီးမှ နိုင်ပြီ ဆိုတဲ့ ဝမ်းသာမှုတို့ မာန်မာနတို့ ပေါ်လာတဲ့အခါ သတိဝီရိယက ငုပ်လျှိုးပျောက်ကွယ်သွားတယ်။ ဒီလို ပျောက်ကွယ်သွားလို့ တက်ထောင်လိုက်မှ

တစ်ဘက်လှေက ကျော်တက်သွားပြီး ပန်းဝင်သွားလို့ အရုံးကြီး ရုံးသွားတတ်တာမျိုးတွေ ရှိတတ်တယ်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တိုးတက်အောင်မြင်မှုတွေ အတွက် လုပ်ဆောင်ရာမှာလည်း အဆုံးသတ်ဟာ အရေးကြီးမှာပေါ့ဗျာ။ ဒါတွေထက် လူအများနဲ့ လူအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လုပ်ဆောင်ရတဲ့ အလုပ်မျိုးတွေမှာ အဆုံးသတ် ကောင်းဖို့ ဘယ်လောက်လိုမယ်ဆိုတာ ပြောစရာတောင် လိုမယ် မထင်ဘူး” ဟု ဆိုကာ အဆုံးသတ်၏ အရေးကြီးခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော သူ့အယူအဆကို ခိုင်လုံစေရန် လူသမိုင်းစဉ်ကြီးထဲမှ သာကေများ၊ ဖြစ်ရပ်များကို ထုတ်ဆောင်ပြနေသည်။

ထို့နောက် ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ၄၅ ဝါပတ်လုံး ဟောကြားခဲ့သော တရားတော်တို့ကို ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေဝ ဟူသော စကားဖြင့် အဆုံးသတ်ပုံ မည်မျှ ကောင်းကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြပြန်သည်။

ထို့နောက် လူတစ်ဦး၏ ဘဝဇာတ်သိမ်း (ဝါ) လူတစ်ဦး၏ ဘဝအဆုံးသတ် အရေးကြီးပုံအကြောင်းကို စကားဆက်ကြသည်။

ဘဝ၏ အဆုံးသတ်သေခါနီး၌ ပြုသော (ဝါ) ဖြစ်သောကံ (အာသန္နကံ) နှင့် မသေမီ ဘဝ တစ်လျှောက်၌ ကြာမြင့်စွာ အစွဲအမြဲ ပြုလုပ်ခဲ့သော ကံ (အာစိဏ္ဏကံ) ဟူ၍ ကံနှစ်မျိုးရှိကြောင်း၊ လူတစ်ဦး၏ သေခါနီး ဘဝဆုံးသတ်ခါနီး၌ ထိုကံနှစ်မျိုးအနက် အားကောင်းသည့်ကံက ရှေးဦးစွာ အကျိုးပေးနိုင်ကြောင်း၊ ဘဝတစ်လျှောက်၌ ကောင်းမြတ်ရာရာတို့ကို အစွဲအမြဲပြုလုပ်ခဲ့သူသည် သေခါနီး၌ ကောင်းသောနိမိတ်တို့ ထင်ပေါ်ဖို့ အလားအလာရှိ၍ ကောင်းသော ဘဝကို ရောက်နိုင်သော အလားအလာရှိကြောင်း ထင်မြင်ချက်တွေ ပေးနေကြသည်။

တစ်ဦးသောသူက အသောကမင်းကြီးသည် ရေတွင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ရေကန်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်နှင့် အခြား အခြားသော ကောင်းမှုများကို ပြုခဲ့သော်လည်း သေသောအခါ၌ မြွေနဂါကြီး ဖြစ်သွားသည်ဟု အဆိုရှိကြောင်း၊ ထိုအဆိုမှန်ပါက လူ့အဖြစ်သည် အလွန်မရေရာ၊ မသေချာမှုတို့ဖြင့် အသက်ရှင် လှုပ်ရှားရသော ဘဝဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်ချင်စရာ ဖြစ်လာကြောင်း၊ ဘဝအဆုံးသတ်ချိန်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်လျှင် စိတ်မော့ဖွယ်ရာ အချိန်အဖြစ် ထင်မြင်ခံစားမိကြောင်း ပြောသည်။ သူ့အသံက တကယ်ဝမ်းနည်းနေသော အသံ ဖြစ်နေသည်ကို မှတ်မိနေပါသည်။ ထိုအခိုက် မာကျောသော အသံဖြင့် ဝင်၍ ပြောသောသူကိုလည်း မြင်ယောင်နေပါသည်။ ထိုသူက ...

ဘဝကူးပြောင်းခြင်း၊ သံသရာလည်ခြင်း စသည်တို့မှာ သက်သေပြ၍ ရနိုင်သောအရာမဟုတ်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုအကြောင်းအရာများကို ပြောနေခြင်းသည် တစ္ဆေပုံပြင်များကို ပြောခြင်းမျိုးနှင့် ဆင်တူပါလိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။ ဆေးပညာအရ ဘဝကူးပြောင်းခြင်းကို မည်သို့မျှ လက်ခံနိုင်ဖွယ် မရှိဟုလည်း အများကြီး ပြောသည်။ ထို့နောက် သူက အီဇော်လျှိုးရှင်း ဖြစ်စဉ်နှင့် သက်ရှိတို့ ဖြစ်ပေါ်ပုံအကြောင်းကိုလည်း အများကြီး ပြောနေသည်။ ထို့နောက် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း တွေ့ရှိချက်များကို ထောက်၍ နဂါးဆိုသော သတ္တဝါမရှိကြောင်းကိုလည်း အများကြီး ပြောနေသည်။ သူ့စကားတွေက အတော်မသတ်ဖြစ်နေသည်။

(၃)

ကျွန်တော်က ဓမ္မရုံကြီးကို အတွင်းပတ်လမ်းအတိုင်း တစ်ပတ်ပတ်ရန် စကားဝိုင်းကို ထားချန်၍ လျှောက်လာခဲ့ပါသည်။

ငြိမ်းအေးခြင်း သန္တ

အပယ်ရတနာ လှိုက်ဂူဘုရား၏ ရှေ့ဘက် လူအဆင်းအတက်မရှိသော အုတ်လှေကားနှင့် ထိုလှေကားထိပ် အနီးမှ အလှုပ်အရှားမရှိ တည်နေသော ထနောင်းပင်ကို ကြည့်နေရာမှ ငြိမ်းအေးခြင်း၏ သဘောကို ပြောဖြစ်နေကြသည်။

ငြိမ်းအေးခြင်း သန္တရသအကြောင်းမှ သန္တပုဂ္ဂိုလ် (ငြိမ်းအေး နေသောသူ) အကြောင်းကိုလည်း ပြောဖြစ်နေကြပြန်သည်။

ငြိမ်းအေးနေသောသူ အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းလာသောအခါ ပုဂံမြေပေါ်၌ ရှင်သန် စည်ပင်လာခဲ့သော ထေရဝါဒနှင့် အခြားဝါဒတို့၏ ခြားနားပုံများအကြောင်းကို ပြောကြသည်။ အခြားအခြားသော အယူဝါဒများသည် သေပြီးနောက်ကာလကို ဦးစားပေး၍ ပြောဟောတတ်ကြသည်။ သေပြီးသည့် နောက်အခါကျမှ ဘုရားသခင်တို့က မည်ကဲ့သို့ ကယ်တင်မည်၊ မည်ကဲ့သို့ ထာဝရငြိမ်းအေးသော ဘုံဌာနသို့ ရောက်စေ၍ မည်ကဲ့သို့ ထာဝရငြိမ်းအေးသူ ဖြစ်စေမည် ဟူသော အကြောင်းတို့ကို ပြောတတ်ကြသည်။ ဂျိန်းဝါဒက လူသည် သေပြီးနောက်၌ ထာဝရငြိမ်းအေးသော သိဒ္ဓဘုံသို့ မည်ကဲ့သို့ ရောက်နိုင်ကြောင်း၊ ရောက်အောင် မည်ကဲ့သို့ ကျင့်ဆောင်အားထုတ်ရကြောင်းကို ညွှန်ပြဟောကြားသည်။ အိန္ဒိယ အတွေးအခေါ် သမိုင်းတွင် တွေ့ရသော ဂိုဏ်းဂဏ တော်တော်များများသည် သေပြီးနောက်၌ ဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ခြင်းအကြောင်း၊ ဗြဟ္မာနှင့် ပြန်လည် ပေါင်းစည်းခြင်းအကြောင်း၊ ဗြဟ္မာ သဘာဝနှင့် တစ်သားတည်း တူညီအောင် အားထုတ်ကျင့်ဆောင်နိုင်မှုကြောင့် သေသောအခါ ဗြဟ္မာအဖြစ်ဖြင့် ထာဝရငြိမ်းအေးသွားသော အဖြစ်ကို ရနိုင်ကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြကြသည်။ အချို့ဂိုဏ်းများကမူ (သူတို့ ညွှန်ပြထားသည့် ယောဂကျင့်စဉ်များ အတိုင်း ကျင့်ပါက) သေပြီးနောက်၌ ရုပ်မရှိသော ဝိညာဉ်သာ ရှိသော အဖြစ်ဖြင့် ထာဝရငြိမ်းအေးသွားမည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။ အချို့ဂိုဏ်းများကလည်း (ညွှန်ပြထားသော နည်းလမ်းများအတိုင်း ကျင့်ဆောင် အားထုတ်ပါက) သေပြီးနောက်၌ ရုပ်လည်း မရှိ၊ ဝေဒနာ သညာလည်း မရှိသော အဖြစ်ဖြင့် ထာဝရငြိမ်းသွားသော အဖြစ်သို့ ရောက်မည်ဟု ဖော်ပြကြသည်။

ပုဂံမြေပေါ်မှာ စည်ပင် ရှင်သန်လာခဲ့သော ထေရဝါဒကတော့ “သေပြီးသည်၏ နောက် ... အကြောင်း” ကို ဦးစားပေး၍ ညွှန်ပြ ဟောကြားသော ဝါဒမဟုတ်ဟု ဆိုသည်။ ထေရဝါဒအလိုအရ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးသည် မသေခင်မှာပင် လွတ်မြောက်မှု (ဝါ) ငြိမ်းအေးခြင်း တရားကို ရသူ အဖြစ် ကျင့်ဆောင် အားထုတ်ဖို့ကိုသာ အလေးပေး ညွှန်ပြသော ဝါဒ ဖြစ်သည်။ မသေမီကပင် မည်ကဲ့သို့ ငြိမ်းအေးသော သူအဖြစ်ကို ရနိုင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ရရှိရန်အတွက် မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် အားထုတ်ရမည်ကို ညွှန်ပြသောဝါဒသာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို ဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုသို့ ဆွေးနွေးကြသူများထဲမှ တစ်ဦးက ထေရဝါဒစာပေမှ စာပိုဒ် တစ်ပိုဒ်ကို ရွတ်ဆိုပါသည်။ သူရွတ်ဆိုသော စာပိုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။

“အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ မသေမီ အစွဲတဏှာ ကင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ အစွဲတဏှာကင်းသော သူကို ငြိမ်းအေးသောသူဟု ဆိုရမည်” (ဤစာပိုဒ်သည် ခုဒ္ဒကနိကာယ်လာ “ပုရာဘောဒသုတ္တန်” ဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။)

ထိုသို့ ရွတ်ဆိုပြပြီးနောက် သူက ... သေပြီးနောက်မှ တန်ခိုးရှင်က ကယ်တင်သည် မကယ်တင်သည်ကို မည်သူကမျှ သက်သေ သက်ကာယဖြင့် လိုက်၍ မစစ်ဆေးနိုင်၊ မည်သည့်နည်းတို့မျှဖြင့်လည်း စစ်ဆေး၍မရ။ ထို့အတူ သေပြီးနောက်၌ သိဒ္ဓဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံ၊ သုခဘုံအစရှိသည်တို့ကို ရောက်မရောက်ကိုလည်း သက်သေပြစရာမရှိ၊ သေပြီးနောက်မှ ... ဆိုသော ကိစ္စများသည် မရောသော ကိစ္စများသာ ဖြစ်သည်။ သေချာရေရာခြင်းကတော့ .... မသေခင်မှာပင် ငြိမ်းအေးသောသူ အဖြစ်ကို ရောက်နိုင်သည် ဆိုသော နည်းကို အားထုတ်ကြည့်ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။ စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြည့်ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အားထုတ် စစ်ဆေးကြည့်၍ မသေခင် အသက်ရှင်ဆဲ၌

ငြိမ်းအေးခြင်းကို ရလျှင် (ဝါ) ငြိမ်းအေးသူ အဖြစ်ကို ရောက်လျှင် ထိုသို့ ရောက်ရေးအတွက် ညွှန်ပြမှုသည် မှန်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဂေါတမဗုဒ္ဓက မိမိညွှန်ပြသော နည်းလမ်း (ဝါ) မိမိညွှန်ပြထားသော တရားသည် မျက်မှောက် ကိုယ်တိုင် ငြိမ်းအေးခြင်းကို တွေ့နိုင်သည် (သန္နိဋ္ဌိကော)။ လှူဒါန်းခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း အစရှိသည့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုခြင်း၌ ထိုပြုခြင်းတို့အတွက် အကျိုးပေးမှုသည် နောင်ဘဝ (သို့မဟုတ်) အတော်ကြာသောကာလကျမှ အကျိုးပေးတတ်ခြင်းများ ရှိသော်လည်း ငြိမ်းအေးခြင်းကို ရအောင် ညွှန်ပြသော ထိုနည်းကို အားထုတ်လျှင်မူ တစ်ခါအားထုတ်လျှင် တစ်ခါ၊ ယခုအားထုတ်လျှင် ယခု ငြိမ်းအေးမှုကို ရစေနိုင်သည် (အကာလိကော)။ ဤငြိမ်းအေးစေနိုင်သော ကျင့်စဉ်ကို (အကယ်၍ မယုံဘူးဆိုလျှင်) လက်တွေ့ကိုယ်တွေ့ စမ်းသပ်အားထုတ် ကြည့်နိုင်သည်။ ထိုသို့ အားထုတ်ကြည့်လျှင် အစစ်ဆေးခံနိုင်သော၊ အစမ်းစပ်ခံနိုင်သော နည်းလမ်းဖြစ်သည် (ဧဟိပဿိကော) ကို တွေ့ရမည်။ ဤနည်းလမ်းကို အပြည့်အစုံ အလုံအလောက် အားထုတ်လျှင် ထိုသို့ အားထုတ်သူတိုင် ငြိမ်းအေးခြင်းကို ရနိုင်သည် (ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော) ... စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းများ ရှိသည်ဟု သူက ဆိုပါသည်။

ထေရဝါဒသည် ပြောင်းလဲခြင်းကို အမှန်တရားဖြစ်သည်ဟု ခံယူသော ဝါဒ ဖြစ်သည်။ မပြောင်းမလဲ ထာဝရ တည်မြဲနေသောအရာ ဟူ၍ လောကအားလုံး၌ မရှိဟု ခံယူသောဝါဒ ဖြစ်သည်။ ခိုင်မြဲသော ထာဝရတည်နေသော အတ္တ၊ ဇီဝ၊ လိပ်ပြာ၊ ဝိညာဉ်တို့ မရှိဟု ခံယူဝါဒ ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာအကြောင်း အကျိုးတရားတို့ အလျောက် သမုတိအားဖြင့် သစ်ပင် တောတောင်၊ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာ၊ လူတိရစ္ဆာန် စသည်ဖြင့် ဒြပ်သဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော်လည်း ပရမတ္ထသဘာဝအားဖြင့် ထိုဒြပ်သဏ္ဌာန်အားလုံးသည် ခဏမလပ် ပြောင်းလဲနေသော သဘောများ ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ခဏမလပ် ပြောင်းလဲနေသော ပရမတ္ထသဘောတို့ကို လူသတ္တဝါတို့က မမြင်မသိနိုင်ကြသောအခါ သက်ဆိုင်ရာ ကြောင်းကျိုးတရားတို့ အလျောက် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒြပ်သဏ္ဌာန်တို့ကို စွဲလမ်းမှု အမျိုးမျိုး ဖြစ်ကြသည်။ စွဲလမ်းမှုတို့ ရှိနေသောသူသည် ငြိမ်းအေးမှုကို မရနိုင်၊ စွဲလမ်းမှု တစ်မျိုးမျိုး ရှိနေသမျှ ထိုသူသည် ငြိမ်းအေးသောသူ မဖြစ်နိုင်။

ထေရဝါဒက ညွှန်ပြသောနည်းလမ်းသည် ခဏမလပ် ပြောင်းလဲနေသော သဘောကို သိအောင် အားထုတ်သော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော လူ၏ ခန္ဓာ ၅ ပါး၌ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှကို သတိဖြင့် ဖြစ်တိုင်း သိအောင် အားထုတ်ကြိုးစားသည်။ ရုပ်အမူအရာ ဖြစ်တိုင်း၊ ခံစားမှုဝေဒနာ ဖြစ်တိုင်း၊ မှတ်သားမှုသညာ ဖြစ်တိုင်း၊ စေ့ဆော်မှုစေတနာ အစရှိသည့် သင်္ခါရ ဖြစ်တိုင်း၊ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်တိုင်း သတိထားမှုပြုသည်။ ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်ပေါ်သမျှကို မသိလိုက်ဘဲ လွတ်သွားသော အဖြစ်များ မရှိအောင် ဝီရိယစိုက်၍ သတိထားသည်။ ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်လာသမျှကို ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲ၌ သတိရှိ၍ ရှိ၍ နေအောင် လုံးလစိုက်၍ အားထုတ်သည်။ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲတို့၌ သတိရှိ၍ ရှိ၍ နေသောကြောင့် စိတ်သည် အတိတ်၊ အနာဂတ်သို့ မပြေးသွားသောကြောင့် ပညတ်များကို သုံး၍ စဉ်းစားမှုကို မပြုနိုင်တော့။ စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲ .... ဖြစ်ဆဲ၌သာ နေနေသောကြောင့် ပညတ်များ သညာများကို အသုံးပြု၍ သစ်ပင် တောတောင်၊ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာ၊ ယောက်ျား မိန်းမ၊ ချစ်ခင်ဖွယ်၊ ရွံ့မုန်းဖွယ်ဟု ပုံသဏ္ဌာန် ဖော်ပြချိန်မရတော့၊ ဒြပ်သဏ္ဌာန်အဖြစ် ထင်မြင်မှတ်ယူရန် မဖြစ်နိုင်တော့။

စိတ်သည် အတိတ် အနာဂတ်သို့ မပျံ့လွင့်တော့ဘဲ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ဆဲ၌သာ ရှိနေခြင်းသည် သမာဓိဟူသော စိတ်၏ စူးစိုက်တည်ငြိမ်မှု စွမ်းအင် ရနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိတို့ လုံလောက် ညီညွတ်မှုရသောအခါ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတရားတို့ကို ပြောင်းလဲနေခြင်း သဘောမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု သိမြင်လာသည်။ ပြောင်းလဲခြင်းမှ လွဲ၍ သူ - ငါ၊ မိန်းမ ယောက်ျား၊ သစ်ပင် တောတောင်စသည်တို့သည် စင်စစ် အမှန်တရားများ မဟုတ်ကြ၊ စင်စစ် အမှန်တရားဟူသည်မှာ ပြောင်းလဲနေခြင်း သဘောမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု သိမြင်လာသည်။ ပြောင်းလဲခြင်းကို သိသော အသိဉာဏ် အဆင့်ဆင့်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ပြောင်းလဲခြင်း သဘောသာ အမှန်ရှိ၍ ဒြပ်သဏ္ဌာန်များ ဖြစ်ကြသော သစ်ပင်

တောတောင်၊ သက်ရှိ သက်မဲ့၊ ယောက်ျား မိန်းမ၊ သူ - ငါ စသည်တို့သည် သမုတိသစ္စာ အနေဖြင့်သာ ပညတ်အနေဖြင့်သာ ရှိသော အရာများ ဖြစ်သည်ဟု သိမြင်သည်။

ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့် ပြောင်းလဲခြင်းသည်သာ အမှန်ရှိသော သဘောဖြစ်သည်ဟု သိမြင်နေမှုကြောင့် ခြပ်သဏ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့ အပေါ် စွဲလမ်းမှုများ ကင်းလာသည်။ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်အမြင်တို့ကို ရသော သူသည် သိမြင်နေသော ပြောင်းလဲခြင်း သင်္ခါရတို့နှင့်တကွ ခြပ်သဏ္ဌာန်ဟူသမျှတို့ အပေါ် အစွဲအလမ်း လုံးဝကုန်သွားလေတော့သည်။

ထိုသို့ အစွဲအလမ်း (တဏှာ) အလုံးစုံ ကင်းသွား ကုန်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ “သန္တပုဂ္ဂိုလ်” ငြိမ်းအေးသောသူ အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း သူက ရှင်းပြသည်။ သူက ...

“ဟောဒီ ပုဂံမြေပေါ်မှာ စည်ပင်ထွန်းကားလာခဲ့တဲ့ ဝါဒ Mysticism မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ် ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေတဲ့ ပရမတ္ထသဘာဝကို တကယ် ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေတဲ့ အတိုင်း သိမြင်အောင် ကိုယ်တွေ လက်တွေ အားထုတ်ကြည့်ရတဲ့ နည်းကို ညွှန်ပြတဲ့ ဝါဒပါ။ ကိုယ်တွေ လက်တွေ အားထုတ်တာ၊ မထုတ်တာကတော့ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာပဲ မူတည်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ထေရဝါဒဟာ ထူးထွေးဆန်းပြားတဲ့ လျှို့ဝှက်တဲ့ သေပြီးနောက်ကာလမှာ ဖြစ်မယ့် အကြောင်းအရာတွေ၊ သက်သေပြလို့ မရနိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေကို အရေးတယူ ဟောပြောညွှန်ပြတဲ့ ဝါဒ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မသေမီ အခုဘဝမှာ သန္တသဘောကို ရစေနိုင်တဲ့ နည်းကို ညွှန်ပြတဲ့ ဝါဒ... ” ဟု ပြောပြနေပါသည်။

သူပြောပြနေသည်ကို နားထောင်ရင်းမှ အစွဲမကုန်နိုင်သော ကျွန်တော်က အပယ်ရတနာလို့ကင်္ဂုဘုရား၏ ရှေ့ဘက်ရှိ ဆင်းသူ တက်သူ မရှိဘဲ တိတ်ဆိတ်နေသော အုတ်လှေကားနဲ့ အလှုပ်အရှား ရှိပုံမပေါ်ဘဲ ထီးထီးမတ်မတ် ရပ်နေသော ထနောင်းပင်ကို လွမ်းမောစွာနှင့် လှမ်းကြည့်မိပြန်သည်ကို သတိရပါသည်။ ရှင်ဥဒါယိက မေးသည်ကို ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီး ပြန်လည် ဖြေကြားပုံကို ကြားယောင် မြင်ယောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်ကိုလည်း သတိရနေပါသည်။

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ .... ခံစားမှုမရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ ချမ်းသာကာ အဘယ်ပါနည်း”

“ငါ့ရှင် .... ခံစားမှု မရှိသော ဤ နိဗ္ဗာန်၌ ခံစားမှု မရှိခြင်းသည်ပင် ချမ်းသာမည်၏”

(နိဗ္ဗာန်သုခသုတ်၊ မဟာဝဂ်၊ နဝကနိပါတ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်)